

Sammanträdesdatum
1.11.2023

Nr
10

Paragrafer
125-150

Plats och tid	Kommunkansliet i Klemetsby, Lumparland. Onsdag 1.11.2023 kl. 19.00–21.35.
Beslutande	Eriksson Pia, ordförande Mörn Tomas, vice ordförande Alm-Ellingsworth Göta Nordqvist-Alm Gun, ersättare Malén Johan Rosbäck Mikael
Frånvarande	Jansson Eva
Övriga deltagande	Jansryd Mattias, kommundirektör, föredragande och sekreterare Williams Robert, kommunfullmäktiges ordförande Nordberg Ulrika, kommunfullmäktige I vice ordförande Wilhelms Brage, kommunfullmäktiges II vice ordförande
Underskrifter	<p style="text-align: center;">Pia Eriksson Ordförande</p> <p style="text-align: right;">Mattias Jansryd Sekreterare</p>
Protokolljustering Plats och tid	Lumparland 1.11.2023
Underskrifter	<p style="text-align: center;">Johan Malén</p> <p style="text-align: right;">Mikael Rosbäck</p>
Protokollet framlagt till påseende Plats och tid	Kommunkansliet i Lumparland 3.11.2023
Intygar	
Utdragets riktighet bestyrker Plats och tid	Lumparland / 20
Underskrift	

För närmare information om besluten i detta protokoll, kontakta kommundirektör Mattias Jansryd per telefon +358 18 359 025 eller +358 40 1763 314 eller e-post mattias.jansryd@lumparland.ax.

Plats: Kommunkansliet i Klemetsby, Lumparland

Tid: Onsdag 1.11.2023 kl. 19.00

ÄRENDEN

125 §	Sammanträdet konstituerande.....	1
126 §	Anmälningssärenden.....	2
127 §	Kommunfullmäktiges beslut 27.9.2023.....	3
128 §	Inkomstskattesats 2024 (Dnr: 212/2023).....	4
129 §	Fastighetsskattesatser för 2024 (Dnr: 213/2023).....	5
130 §	Budget 2024 (Dnr: 190/2023).....	7
131 §	Avgifter för annonsering i infobladet, kopiering och utlämnande av handlingar (Dnr: 214/2023).....	9
132 §	Vattenanslutningsavgift år 2024 Lumparland (Dnr: 215/2023).....	10
133 §	Avloppsanslutningsavgift år 2024 Lumparland (Dnr: 216/2023).....	11
134 §	Hyrestaxor i Lumparlands skola (Dnr: 217/2023).....	12
135 §	Brand- och räddningsväsendets taxor (Dnr: 218/2023).....	13
136 §	Äldreomsorgsförvaltningens taxor 2024 (Dnr: 219/2023).....	14
137 §	Barnomsorgstaxa 2024 (Dnr: 220/2023).....	15
138 §	Fritidshemstaxa 2024 (Dnr: 221/2023).....	16
139 §	Avgifter för tillstånd för försäljning av nikotinpreparat samt inspektion (Dnr: 222/2023).....	17
140 §	Hyror på ESB Kapellhagen (Dnr: 223/2023).....	18
141 §	Ungdomsgårdsledare (Dnr: 90/2023).....	19
142 §	Tjänsten som ledande närvårdare (Dnr: 224/2023).....	20
143 §	Förfrågan om köp av hemundervisningstillsynstjänster (Dnr: 111/2023).....	21
144 §	Nytt avtal om Medis (Dnr: 225/2023).....	24
145 §	Vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lemlandsvägen/Långnäs vägen, på sträckan Lumparsund - Svinö i Lemland och Lumparlands kommuner (Dnr: 200/2023).....	26
146 §	Uppvaktning av Lumparlands ungdomsförening med anledning av 100-årsjubileum (Dnr: 240/2023).....	28
147 §	Presidentval 2024, förhandsröstning och röstning på valdagen (Dnr: 134/2023).....	29
148 §	Ansökan om kostnadsersättning för skador uppkomna på anställdas fordon (Dnr: 231/2023).....	31
149 §	Med anledning av det ekonomiska läget (Dnr: 241/2023).....	32
150 §	Sammanträdet avslutande.....	34

---

125 § Sammanträdets konstituerande

Laglighet och beslutförhet

Konstaterades att kommunstyrelsen sammanträder i beslutfört antal på lagenlig kallelse.

Protokolljustering

Till protokolljusterare utsågs Johan Malén och Mikael Rosbäck.

Protokolljustering sker direkt efter sammanträdets avslutande.

Godkännande av föredragningslistan

Föredragningslistan godkändes enhälligt oförändrad.

---

126 § Anmälningssärenden

Ks § 126/1.11.2023

1. Fastställt valresultat i kommunalvalet.
2. Sabotage mot infrastruktur och rekommendation om åtgärder från Finlands kommunförbund.
3. KST-stämma 18.10.2023.
4. Beslut gällande fastställande av basbelopp för landskapsandelar till kulturverksamhet 2024, ÅLR.
5. Basbelopp för landskapsandelen för driften av socialvården och -tjänsten 2024, ÅLR.
6. Fastställande av basbelopp för landskapsandelar för kommunernas utbildningsverksamhet år 2024, ÅLR.
7. Kallelse till höstmöte, Leader Åland. Brage Wilhelms befullmäktigas att delta som kommunens representant.
8. Begäran om svar angående demensenhet och äldreomsorgsplatser, Sunds kommun.
9. Kallelse till aktieägarmöte, Åda.
10. Kallelse till förbundsfullmäktigemöte, Oasen.
11. Avloppsvattentaxa år 2024.
12. Renvattentaxa år 2024.
13. Snöplogningsavgift 2024.
14. Båtplatstaxa år 2024.
15. Lägenhetshyror år 2024.
16. Taxa bilplats med eluttag 2024.
17. Bygglovstaxa år 2024 Lemland och Lumparland.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar anteckna de ovan nämnda ärendena till kännedom.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

---

127 § Kommunfullmäktiges beslut 27.9.2023

Ks § 127/1.11.2023

Enligt 44 § i förvaltningsstadgan ska kommunstyrelsen granska lagligheten av de beslut som fattats av kommunfullmäktige samt tillse att de verkställs.

Följande ärenden behandlades vid kommunfullmäktiges sammanträde 27.9.2023:

33 § Arvodesstadga 2024–2027

34 § Gemensam räddningsmyndighet

35 § Involvering av ungdomar i kommunens beslutsprocess

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen konstaterar att kommunfullmäktiges beslut är lagliga och att de kan verkställas eller redan har verkställts.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

---

128 § Inkomstkattesats 2024 (Dnr: 212/2023)

Ks § 128/1.11.2023

Budgetförslaget för 2024 utgår från en inkomstkattesats på 19,50 % då kommunstyrelsens budgetdirektiv utgick från den skatteprocenten. Bedömningen är att andra ändringar än i skatteprocenten behöver göras i kommunens finansiering för att på längre sikt få en ekonomi i balans.

Prognosen med nuvarande inkomstkattesats på 19,50 % är att det under 2024 inflyter 1 480 000 euro i inkomstkatt.

Uppskattad påverkan av inkomstkattesatsförändring

1 %	75 000
0,50 %	37 500
0,10 %	7 500

Inkomstkattesatsen ska anges med en tiondels noggrannhet.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå för fullmäktige att inkomstkattesatsen för 2024 fastställs till 19,50 %.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

---

129 § Fastighetsskattesatser för 2024 (Dnr: 213/2023)

Ks § 129/1.11.2023

Under 2023 har fastighetsskattesatserna varit följande:

Allmän	0,60 %
Stadigvarande boende	0,00 %
Övriga bostadsbyggnader	0,90 %
Allmännyttiga samfund	0,00 %
Obebyggd byggplats	1,00 %
Kraftverk	0,60 %

Enligt en regeringsproposition som varit på remiss ska i stället för en allmän fastighetsskattesats fastställas separata allmänna fastighetsskattesatser för mark och byggnader. Den nedre gränsen för den allmänna fastighetsskattesatsen för både mark och byggnader i kommunerna på Åland är 0,00 enligt den gällande lagen (fastighetsskattelag för landskapet Åland, 1993:15).

Påverkan av förändring av allmän fastighetsskatt för byggnader

0,10 %   3 000 euro

Påverkan av förändring av allmän fastighetsskatt för markområden

0,10 %   4 000 euro

Påverkan av förändring av fastighetsskatt för stadigvarande boende

0,10 %   8 000 euro

Påverkan av förändring av fastighetsskatt för övriga bostadsbyggnader

0,10 %   4 000 euro

Påverkan av förändring av fastighetsskatt för allmännyttiga samfund

0,10 %   120 euro

Påverkan av förändring av fastighetsskatt för obebyggd byggplats

0,10 %   20 euro

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå för fullmäktige att fastighetskatterna för 2024 fastställs till följande:

Allmän för byggnader	0,60 %
Allmän för markområden	0,60 %
Stadigvarande boende	0,00 %

Övriga bostadsbyggnader	0,90 %
Allmännyttiga samfund	0,00 %
Obebyggd byggplats	1,00 %
Kraftverk	0,60 %

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

---

130 § Budget 2024 (Dnr: 190/2023)

Ks § 121/4.10.2023

Kommunstyrelsen, kommunfullmäktiges presidium och berörda tjänsteinnehavare håller budgetseminarium i Lumparlands skola inför 2024 års budget. Kommunfullmäktiges ledamöter och nämndernas ordföranden har även bjudits in till seminariet.

Kommundirektörens förslag

Äldreomsorgsförvaltningen, bildningsförvaltningen, tekniska nämnden, byggnads- och miljönämnden, den gemensamma räddningsnämnden, kultur- och fritidsförvaltningen och centralförvaltningen presenterar sina budgetförslag för år 2024 och en allmän diskussion och frågestund hålls i anslutning till detta varefter ärendet remitteras till kommundirektören för vidare beredning.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

Ks § 130/1.11.2023

Ett utkast till budget 2024 har tagits fram vilket visar ett underskott på 600 805,88 euro. Budgetförslaget går över den totala ramen kommunstyrelsen gav genom § 91/14.6.2023 med 175 087,05 euro. Årsbidraget budgeteras till -420 005,88. Ramen minskades med cirka 144 000 euro i budgetdirektivet för år 2024.

Utkast till budget 2024 och ekonomiplan 2025–26, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 130

Väsentliga förändringar kan sammanfattas som följande:

Budget	2023	2024	Diff
4520 Livsmedel	- 53 065,00	- 62 650,00	- 9 585,00
3100 Hemkommunersättningar	68 400,00	16 920,00	- 51 480,00
3116 Elev från annan kommun	69 150,00	103 807,00	34 657,00
A4110 Personalkostnader	- 1 400 738,80	- 1 460 476,85	- 59 738,05
3255 Klientavgifter	20 300,00	10 300,00	- 10 000,00
4700 Stöd för hemvård av barn	- 22 200,00	- 43 410,00	- 21 210,00
A6130 Räntekostnader	- 67 192,00	- 105 734,13	- 38 542,13
A5100 Skatteinkomster	1 555 100,00	1 601 000,00	45 900,00
A5110 Landskapsandelar	820 182,00	794 542,00	- 25 640,00
Totalt	- 1 383 322,80	- 1 539 219,98	- 155 897,18

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen tar del av utkastet till budget 2024 och ekonomiplan 2025–26 enligt Bilaga A – Ks § 130 och föreslår eventuella justeringar, varefter den remitteras till kommundirektören för genomförandet av en konsekvensanalys av möjliga skärningar i budget 2024, för att återigen behandlas av kommunstyrelsen vid det planerade sammanträdet 29.11.2023.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt med tillägget att det under verksamhetsmål 2024 införs en skrivning att en översyn av möjliga effektiviseringar av kommunens verksamhet ska göras under året.

_____

---

131 § Avgifter för annonsering i infobladet, kopiering och utlämnande av handlingar (Dnr: 214/2023)

Ks § 131/1.11.2023

Lumparlands kommun tar ut avgifter för annonsering i infobladet och för att ta fotokopior på kommunkansliet. Ingen justering föreslås då kommunens kostnader för kopiering in beräknas stiga under nästa år. Förslag till avgifter för annonsering i Infobladet och kopiering och utlämnande av handlingar, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 131

Privatpersoner bosatta i Lumparland får avgiftsfritt införa en annons på 1/4 sida per infoblad.

Föreningar i Lumparland får avgiftsfritt införa en annons på 1/1 sida per infoblad.

Kommunalförbund i vilka Lumparlands kommun är medlem och kommuner med vilka Lumparlands kommun har samarbetsavtal får avgiftsfritt införa annonser i infobladet.

Allmännyttiga samfund i Lumparland kopierar svartvita kopior avgiftsfritt.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att godkänna avgifter för annonsering i infobladet, kopiering och utlämnande av handlingar enligt Bilaga A – Ks § 131 att gälla från och med 1.1.2024.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

---

132 § Vattenanslutningsavgift år 2024 Lumparland (Dnr: 215/2023)

Tn § 69/28.9.2023

Enligt budgetdirektiv skall alla taxor som inte är lagstadgade maxtaxor höjas med 2%.

Gällande taxa för år 2023

Grundavgift per fastighet, 2040 €

Därtill per lokal, 510 €

Tekniska chefens förslag

Tekniska nämnden beslutar att föreslå en höjning med 2% på vattenanslutningstaxan år 2024.

Gällande taxa för år 2024

Grundavgift per fastighet, 2081 €

Därtill per lokal, 520 €

Beslut

Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Ks § 132/1.11.2023

Förslag till vattenanslutningsavgift, enligt bilaga:

- Bilaga A - Tn § 69

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att godkänna vattenanslutningsavgiften enligt Bilaga A - Tn § 69 att gälla från och med 1.1.2024.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

---

133 § Avloppsanslutningsavgift år 2024 Lumparland (Dnr: 216/2023)

Tn § 71/28.9.2023

Enligt budgetdirektiv skall alla taxor som inte är lagstadgade maxtaxor höjas med 2%.

Gällande taxa för år 2023

Grundavgift per fastighet, 2255 €

Därtill per lokal, 485 €

Tekniska chefens förslag

Tekniska nämnden beslutar att behålla taxan oförändrad 2024.

Beslut

Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Ks § 133/1.11.2023

Förslag till avloppsvattenanslutningsavgift, enligt bilaga:

- Bilaga A – Tn § 71

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att godkänna att avloppsvattenanslutningsavgiften behålls oförändrad 2024 enligt Bilaga A – Tn § 71.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

---

134 § Hyrestaxor i Lumparlands skola (Dnr: 217/2023)

Ks § 134/1.11.2023

Utbildningschefens beredning

Hyrestaxorna i Lumparlands skola föreslås justeras med 2,0 % jämfört med 2023.

Förslag till hyrestaxor för Lumparlands skola fr.o.m. 1.1.2024, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 134

Utbildningschefen förordar

Kommunstyrelsen föreslår för kommunfullmäktige att bifogat förslag till hyrestaxor i Lumparlands skola godkänns.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna hyrestaxor i Lumparlands skola enligt Bilaga A – Ks § 134 att gälla från och med 1.1.2024.

Beslut

Kommunstyrelsen beslöt enhälligt att hyrestaxorna i Lumparlands skola justeras med 10 % jämfört med 2023 samt att beloppen avrundas till jämmt tiotal uppåt.

_____

---

135 § Brand- och räddningsväsendets taxor (Dnr: 218/2023)

Ks § 135/1.11.2023

Den gemensamma räddningsnämnden, nedan RÅL, har vid sitt sammanträde 25.9.2023 föreslagit justering av taxor för kommunerna. Genom förslaget kan RÅL:s samarbetskommuner ha enhetliga taxor för de tjänster som berörs av taxan. Förslag till taxor, enligt bilaga:

- Bilaga A – Rn § 44

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att godkänna förslaget till brand- och räddningsväsendets taxor enligt Bilaga A – Rn § 44 att gälla från och med 1.1.2024.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

---

136 § Äldreomsorgsförvaltningens taxor 2024 (Dnr: 219/2023)

Ks § 136/1.11.2023

På grund av förnyad klientavgiftslagstiftning som träder i kraft 1.1.2024 finns behov av att revidera avgifterna inom äldreomsorgsförvaltningen.

Den största ändringen är att avgiften för fortlöpande och regelbunden hemservice ska tas ut enligt antal servicetimmor per månad och inte per besök. Detta fordrar en större analys av vilken nivå på avgifterna som krävs i kommunen för att stämma överens med de faktiska kostnaderna per timme.

Eftersom lagstiftningen antogs av lagtinget i september i år och att ett utbildningstillfälle ordnas i slutet av november är det inte möjligt att redan nu fastställa äldreomsorgsavgifterna.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar remittera ärendet till äldreomsorgschefen för framtagande av nya avgifter inom äldreomsorgsförvaltningen för att stämma överens med den nya klientavgiftslagstiftningen som träder i kraft 1.1.2024.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

---

137 § Barnomsorgstaxa 2024 (Dnr: 220/2023)

Ks § 137/1.11.2023

Ingen ändring föreslås i barnomsorgstaxan då kommunen redan har enligt lag fastställt maxtaxa. Förslaget till taxa, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 137

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att godkänna barnomsorgstaxan enligt Bilaga A – Ks § 137 att gälla från 1.1.2024.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

---

138 § Fritidshemstaxa 2024 (Dnr: 221/2023)

Ks § 138/1.11.2023

Eftersom fritidshemstaxan senast fastställdes innan sommaren föreslås ingen ändring.

Förslag till fritidshemstaxa 2024, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 138

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att godkänna fritidshemstaxan enligt Bilaga A – Ks § 138 att gälla från 1.1.2024.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

---

139 § Avgifter för tillstånd för försäljning av nikotinpreparat samt inspektion (Dnr: 222/2023)

Ks § 139/1.11.2023

Försäljning av nikotinpreparat på andra ställen än apotek förutsätter ett detaljhandelstillstånd för nikotinpreparat. Tillståndet ansöks vid den kommun som försäljningsplatsen ligger i. Sedan 2022 är det avgiftsbelagt i kommunen att beviljas tillstånd för försäljningen samt för tillståndet förutsatt inspektion över försäljningsstället.

Förslag till avgifter, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 139

Avgifterna föreslås höjas med 2 procent.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att godkänna avgifter för tillstånd för försäljning av nikotinpreparat samt inspektion enligt Bilaga A – Ks § 139 att gälla från 1.1.2024.

Beslut

Kommunstyrelsen beslöt enhälligt föreslå fullmäktige att avgifter för tillstånd för försäljning av nikotinpreparat samt inspektion höjs med 3 procent.

_____

---

140 § Hyror på ESB Kapellhagen (Dnr: 223/2023)

Ks § 140/1.11.2023

Nuvarande hyresnivå på ESB Kapellhagen är 10,50 euro per kvadratmeter. Kostnaderna för att driva byggnaden var 59 663,10 euro under 2022. Vid full uthyrning inklusive avlastningslägenheten kan hyresintäkterna maximalt bli 45 416 euro. Därmed finns behov av att höja hyrorna för fastigheten.

Övriga hyror i kommunen kommer höjas 2 procent från och med 1.1.2024, varför också ESB Kapellhagens hyror bör följa den linjen. Dock bör man höja hyrorna ytterligare inför 2025.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar att fastställa hyresnivån för lägenheterna på ESB Kapellhagen till 10,70 euro per kvadratmeter från 1.1.2024.

Beslut

Kommunstyrelsen beslöt enhälligt återremittera ärendet.

---

141 § Ungdomsgårdsledare (Dnr: 90/2023)

Ks § 141/1.11.2023

Kommunfullmäktige har godkänt att Myrstacken öppnas som ungdomsgård och även beviljat medel för anställande av en ungdomsgårdsledare. Eftersom det är en ny befattning behöver kommunstyrelsen fastställa lönen för befattningen i fråga.

Utifrån beskrivningar av olika lönesättningspunkter i AKTA bör lönesättningspunkt 02VAP070 stämma överens med de uppgifter som ankommer på ungdomsgårdsledaren.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar att lön för ungdomsgårdsledare utgår enligt lönesättningspunkt 02VAP070 i allmänt kommunalt tjänste- och arbetskollektivavtal samt att fastställa lönen till 2 108,96 euro vid heltid.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

---

142 § Tjänsten som ledande närvårdare (Dnr: 224/2023)

Ks § 142/1.11.2023

Tjänsten som ledande närvårdare har redan innan Kapellhagen omvandlades till ESB varit en kombinerad tjänst som närvårdare och ledande närvårdare. För närvarande är tjänsten uppdelad i 40 procent närvårdare och 60 procent ledande närvårdare. Tjänsten justerades från 50/50 till nuvarande fördelning för några år sedan. Sedan dess har dock ytterligare lagstiftning tillkommit varför nuvarande procent inte nödvändigtvis stämmer överens med hur mycket tid som läggs ner på de olika två delarna.

Det finns därutöver en problematik i detta upplägg eftersom det inte som ledande närvårdare på ESB Kapellhagen går att vara i vården utan det övriga ansvaret. Ledande närvårdaren är också den enda tjänsten i ledande ställning som är kombinerad, trots det faktum att även de andra två tjänsterna i ledande ställning har kombinerat föreståndarskap med arbetsuppgifter som lärare inom skola respektive barnomsorg.

Kommundirektören, kommunstyrelsens ordförande och ledande närvårdaren har haft ett möte om problematiken och kommit överens om att ärendet lyfts till kommunstyrelsen för eventuell justering av tjänsten så att den bättre passar verkligheten.

Ärendet hänger också ihop med äldreomsorgsförvaltningens förslag till målsättning i budget 2024 att utreda om personaldimensioneringen är anpassad utifrån den vårdtyngd som råder på Kapellhagen och den hemservice som utgår externt från Kapellhagen.

Jäv

Tomas Mörn anmälde jäv i egenskap av närstående till ledande närvårdaren, vilket godkändes, och deltog inte i ärendets behandling.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar att den kombinerade tjänsten som ledande närvårdare/närvårdare görs om till en renodlad tjänst som ledande närvårdare men där tjänsten fortfarande innefattar deltagande i vårdarbetet. Centralförvaltningen utreder lönesättningen för den ombildade tjänsten till kommunstyrelsens nästa sammanträde och beaktar detta i budgetförslaget för 2024.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

_____

---

143 § Förfrågan om köp av hemundervisningstillsynstjänster (Dnr: 111/2023)

Ks § 76/17.5.2023

Utbildningschefens beredning

Mariehamns stad har riktat en förfrågan till alla åländska kommuner gällande intresse för köp av hemundervisningstillsynstjänster från Mariehamns stad fr.o.m. 1.1.2024, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 76

Kostnaden för att pröva en hemundervisningselevs framsteg beräknas bli ca 1 150 euro/år om kostnaderna fördelas på 80 elever. För närvarande finns det ca 110 hemundervisningselever på Åland och Lumparlands skola ansvarar för prövningen av 3 elever. Det innebär med andra ord att ca 3 500 euro behöver budgeteras för detta ändamål i budgeten för 2024 om Lumparland önskar köpa tjänsten från Mariehamns stad fr.o.m. 1.1.2024. Mariehamns stad har den 18.4.2023 beviljats projektunderstöd till ett maxbelopp av 30 000 euro av Ålands LR för utvecklandet av en åländsk hemundervisningsenhet.

Distriktsmötet bestående av samtliga skolledare inom SÅUD har den 31.3.2023 förordat att kommunerna inom SÅUD ska köpa in hemundervisningstillsynen från Mariehamns stad fr.o.m. 1.1.2024. En samordning av hemundervisningstillsynen har varit önskvärd under en längre tid för att kunna garantera att prövningen sker på ett likvärdigt sätt. Eftersom antalet hemundervisade elever ökat kraftigt under de senaste åren börjar det vara ohållbart att ha lärare i den egna kommunen att sköta hemundervisningstillsynen vid sidan av deras ordinarie tjänst.

Utbildningschefen förordar

Kommunstyrelsen i Lumparland meddelar Mariehamns stad att Lumparland önskar köpa hemundervisningstillsynstjänster från Mariehamns stad fr.o.m. 1.1.2024.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar meddela Mariehamns stad att Lumparlands kommun har intresse av att köpa hemundervisningstillsynstjänster från och med 1.1.2024. Slutligt godkännande av avtal beslutas dock av kommunfullmäktige.

Jäv

Mikael Rosbäck anmälde jäv, vilket godkändes, och deltog inte i ärendets behandling.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

Ks § 143/1.11.2023

Mariehamns stad har inkommit med ett förslag till avtal om hemundervisningstjänster, enligt bilaga:

- Bilaga B – Ks § 143

Enligt avtalet kommer Mariehamn att fungera som värdkommun för hemundervisningen och ha ansvaret för administrationen och tillsynen av alla åländska hemundervisningselever. För närvarande finns det cirka 110 barn som får hemundervisning på Åland.

Fördelen med en gemensam åländsk organisation för hemundervisning är att tillsynen blir enhetlig och rättssäker för alla inblandade parter. Dessutom möjliggör det etablerandet av en stabil och långsiktig verksamhet. Kommunerna kommer fortfarande att vara ansvariga för registreringen av sina egna hemundervisare inför varje läsår. Därefter övertar Mariehamn ansvaret för administration och tillsyn. Om hemundervisningen avbryts är det kommunens ansvar att ordna en skolplats för det aktuella barnet.

De uppskattade kostnaderna beror på antalet barn som får hemundervisning och förväntas ligga på ungefär 1 150 euro per barn och år. Hemundervisningsenheten kommer att bestå av en heltidslärare som ansvarar för tillsynen av hemundervisade barn, tillsammans med en lärare som enbart närvarar under själva tillsynstillfällena.

Hemundervisningsläraren kommer att samarbeta med landskapsregeringens utbildningsavdelning när det gäller frågor om hemundervisning. Dessutom kommer denne att samarbeta med Ålands hemundervisningsförening och delta i föräldramöten med hemundervisare runt om i kommunerna.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att godkänna avtalet om hemundervisningstjänster med Mariehamns stad att gälla från och med 1.1.2024. Kommundirektören befullmäktigas att underteckna avtalet.

Jäv

Mikael Rosbäck anmälde jäv, vilket godkändes, och deltog inte i ärendets behandling.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

_____

---

144 § Nytt avtal om Medis (Dnr: 225/2023)

Ks § 144/1.11.2023

Mariehamns stad har inkommit med ett förslag till nytt samarbetsavtal om Medborgarinstitut och ger samarbetskommunerna möjlighet att inlämna synpunkter på förslaget. Kommunerna bör återkomma med synpunkter senast sista november 2023. Målsättningen är att det nya avtalet ska kunna träda ikraft 1.1.2024. Förslag till avtal, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 144

Stadens utgångspunkt vid framtagande av ett nytt samarbetsavtal är att få ett avtal som är så enkelt att administrera som möjligt. Nuvarande avtal tar hänsyn till antalet kommuninvånare i ålder 18–79 år samt det totala antalet kursdeltagare från kommunerna och antalet kursdeltagare från staden under det närmast föregående kalenderåret, vilket innebär en betydande andel manuellt arbete.

I förslaget till nytt samarbetsavtal utgår finansieringen istället endast från antalet kommuninvånare över 16 år. Beräkningsgrunden utgår från ÅSUB:s befolkningsstatistik för 15 år och uppåt. Eftersom statistiken färdigställs med ett års fördröjning har femtonåringarna hunnit fylla 16 år och ska räknas med.

Systemet med kontaktpersoner i varje kommun föreslås upphöra eftersom det inte har resulterat i en tillräckligt god spridning av verksamhet över hela Åland. Alla kommuner har inte heller en kontaktperson. Ersättningen om 2 000 euro per kontaktperson skulle därmed utgå (betalas direkt till kontaktpersonen), totalt 30 000 euro. Biträdande rektor för Medis föreslås istället få ett särskilt uppdrag att arbeta för jämbördig fördelning av kurser över hela Åland, som övergripande kurskoordinator. Med en person som ansvarar för att planera och nå spridning på Medborgarinstitutets kurser torde arbetet för kommunernas befintliga tjänsteinnehavare inte bli för hög. Att öka andelen kurser utanför Mariehamn förutsätter dock att samarbetskommunerna är behjälpliga att hitta lämpliga och förmånliga lokaler att hyra.

Mariehamns stad avser under 2024 att arbeta med Medborgarinstitutets processer överlag, samt rutiner kring kursplanering. Till det arbetet hör att ta ställning till om föreningar ska ha en roll inom Medborgarinstitutet i framtiden. Mariehamns stad tar gärna emot synpunkter från kommunerna gällande föreningars eventuella framtida roll i Medis.

Avslutningsvis kan konstateras att det liggande förslaget skulle ge en kostnad om 5 861, euro, vilket är lägre än nuvarande nivå på 6 878,38 euro.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar att avge följande synpunkter på förslaget till nytt samarbetsavtal om Medborgarinstitutet:

1. Lumparlands kommun välkomnar att avtalet försöker främja en jämnare spridning av kurser över hela Åland.
2. Lumparlands kommun anser att det vore bättre med en fördelningsnyckel som harmoniserar med målsättningen att ha en jämnare spridning av kurserna över Åland. Utifrån den målsättningen bör en fördelning utifrån kurser och kurstimmar vara mer rätt.
3. Lumparlands kommun ställer sig frågande till att frånga systemet med kontaktpersoner i kommunerna då det i många kommuner finns väldigt drivna personer. Ett bortfall av dessa riskerar att utarma kursutbudet i andra kommuner än Mariehamn.
4. Så länge en kurs anordnad av en förening i praktiken är öppen för vem som helst torde det inte vara problematiskt att föreningar har en roll inom Medis. Däremot är det inte förenligt med Medis verksamhet om "kursen" är en stängd verksamhet där antagning till den villkoras till deltagarens kunnande eller talang.

Jäv

Mikael Rosbäck anmälde jäv, vilket godkändes, och deltog inte i ärendets behandling.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

---

145 § Vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lemlandsvägen/Långnäsvägen, på sträckan Lumparsund – Svinö i Lemland och Lumparlands kommuner (Dnr: 200/2023)

Ks § 145/1.11.2023

Ålands landskapsregering beslöt 5.10.2023 ställa ut vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lemlandsvägen/Långnäsvägen, på sträckan Lumparsund – Svinö i Lemland och Lumparlands kommuner, ställs ut inför fastställande enligt med 25 § 2 mom. Landskapslag (1957:23) om allmänna vägar. Utställd vägplan, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 145

Anläggande av gång- och cykelväg invid landsväg nr 3 är ett pågående projekt med att binda ihop gång- och cykelvägarna längs hela vägsträckningen mellan Mariehamn och Långnäs hamn.

Enligt 24 § i landskapslagen om allmänna vägar bör vederbörande kommuns fullmäktige beredas tillfälle att avgiva utlåtande.

I korthet medger vägplanen byggnation av en gång- och cykelväg från Lumparsund till Svinökorsningen, vilket skulle medföra en sammanhängande gång- och cykelväg från Lumparsund till Långnäs hamn.

Korsningsområdet vid avtaget till landsväg nr 370 Svinövägen byggs om och den nybyggda gång- och cykelvägen på den södra sidan ansluts till den befintliga gång- och cykelvägen på den norra sidan av vägen. För att få en säker passage för den lätta trafiken över landsväg nr 3 Långnäsvägen samt landsväg nr 370 Svinövägen så anläggs två övergångsställen försedda med mittrefuger. Hastighetsbegränsningen inom korsningsområdet sänks till 50 km/h och vägen smalnas av med refuger i anslutning till övergångsstället, på båda sidor.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar föreslå fullmäktige att som utlåtande över utställd vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lemlandsvägen/Långnäsvägen, på sträckan Lumparsund – Svinö i Lemland och Lumparlands kommuner meddela landskapsregeringen att Lumparlands kommun inte har något att anföra över förslaget.

Beslut

Kommunstyrelsen beslöt föreslå fullmäktige att som utlåtande över utställd vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lemlandsvägen/Långnäsvägen, på sträckan Lumparsund – Svinö i Lemland och Lumparlands kommuner meddela landskapsregeringen följande:

-
1. Ur trafiksäkerhetssynpunkt kan förslaget inte omfattas utan övergången över Långnäsvägen ska vara mellan punkt 2250-2400. Detta för att säkerställa god sikt för alla trafikanter i korsningsområdet vid avtaget till landsväg nr 370 Svinövägen.
  2. Om dragningen enligt förslaget genomförs kommer plogning av cykelvägen göras i princip omöjlig.
  3. Varför används Svenska vägverkets direktiv och inte finska motsvarigheten?
-

---

146 § Uppvaktning av Lumparlands ungdomsförening med anledning av 100-årsjubileum (Dnr: 240/2023)

Ks § 146/1.11.2023

Lumparlands ungdomsförening firar 100 år i år och det finns skäl för kommunen att uppvakta föreningen. Kommunstyrelsens ordförande och kommunfullmäktiges ordförande har kommit överens om att en monetär gåva vore lämpligt. Kommunfullmäktiges ordförande deltog vid 100 årsfirandet och uppvaktade föreningen på kommunens vägnar.

För ändamålet kan kommunstyrelsens dispositionsmedel användas.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar att Lumparlands kommun uppvaktar Lumparlands ungdomsförening med en monetär gåva på 500 euro med anledning av att föreningen firar 100 år.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

---

147 § Presidentval 2024, förhandsröstning och röstning på valdagen (Dnr: 134/2023)

Kst § 147/1.11.2023

Presidentval förrättas 28.1.2024 med ett eventuellt andra val 11.2.2024. Förhandsröstning ordnas i hemlandet 17.1–23.1.2024. Förhandsröstning i det eventuella andra valet ordnas i hemlandet 31.1-6.2.2024.

Röstningslokal på valdagen har vid tidigare val varit i matsalen i Lumparlands skola, Kyrkvägen 28.

Justitieministeriet ersätter kommunerna för de kostnader som uppkommer i samband med valet med ett belopp per kommuninvånare som har rösträtt vid valet.

Varje allmänt förhandsröstningsställe ska ha åtminstone två valförrättare. Det är den kommunala centralvalnämnden som förordnar valförrättare till ett allmänt förhandsröstningsställe.

Vad gäller förhandsröstning på anstalt tillsätter kommunfullmäktige en valbestyrelse.

Vid riksdagsvalet 2023 ordnade kommunen förhandsröstningen i egen regi i Lumparlands skola.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar att förhandsröstningsställen i Lumparlands kommun ska vara följande för presidentvalet 2024:

Lumparlands skola, Kyrkvägen 28 (allmänt)

ESB Kapellhagen, Prästgårdsvägen 1–3 (anstalt)

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med 48 § i vallagen (FFS 714/1998) att fastställa öppettiderna för förhandsröstning under presidentvalet vid Lumparlands skola, enligt följande:

Fredag 19.1 kl. 15-19

Lördag 20.1 kl. 11-13

Tisdag 23.1 kl. 15-19

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med 48 § i vallagen att fastställa öppettiderna för förhandsröstning under presidentvalet vid ESB Kapellhagen, enligt följande:

Fredag 19.1 kl. 13-14

Kommunstyrelsen beslutar att Lumparlands skola fungerar som röstningsställe på valdagen.

Kommunstyrelsen beslutar, för det fall det ordnas ett andra val, att förhandsröstningsställen i Lumparlands kommun ska vara följande för det andra valet 2024:

Lumparlands skola, Kyrkvägen 28 (allmänt)

ESB Kapellhagen, Prästgårdsvägen 1-3 (anstalt)

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med 48 § i vallagen att fastställa öppettiderna för förhandsröstning under det eventuella andra valet vid Lumparlands skola, enligt följande:

Fredag 2.2 kl. 15-19

Lördag 3.2 kl. 11-13

Tisdag 6.2 kl. 15-19

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med 48 § i vallagen att fastställa öppettiderna för förhandsröstning under det eventuella andra valet vid ESB Kapellhagen, enligt följande:

Fredag 2.2 kl. 13-14

Kommunstyrelsen beslutar att Lumparlands skola fungerar som röstningsställe på valdagen för det eventuella andra valet.

Kommunstyrelsen beslutar delge centralvalnämnden beslutet för kännedom.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

---

148 § Ansökan om kostnadsersättning för skador uppkomna på anställdas fordon (Dnr: 231/2023)

Ks § 148/1.11.2023

Området kring skolan, daghemmet och kommunkansliet har under en tid haft en besvärlig kråka som attackerat vissa anställdas fordon. Några anställda har skickat in en skrivelse om kostnadsersättning för skador uppkomna på deras fordon eftersom de tycker att arbetsgivaren inte i tillräcklig utsträckning försökt åtgärda problemet med den besvärliga kråkan. Med anledning av det anser de det inte rimligt att de ska stå för alla kostnader eftersom de befunnit sig på sin arbetsplan.

De anser att arbetsgivaren har ett ansvar att åtgärda dylika påtalade problem och söker därför om ersättning för kostnader som uppkommit på grund av skador som åsamkats deras bilar under arbetstid.

Det har inkommit ett konkret anspråk från en av de anställda.

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar invänta konkreta ersättningsanspråk från båda anställda.

Beslut

Kommunstyrelsen beslöt enhälligt följande:

1. Att utreda huruvida kommunens försäkring kan täcka uppkomna skador samt borttagning av kråkan.
2. Att den berörda personalen ges rätt att reparera skadorna enligt det förmånligaste alternativet.
3. Att personalen istället använder parkeringen mot berget.
4. Att kråkan så fort som möjligt oskadliggörs.

---

149 § Med anledning av det ekonomiska läget (Dnr: 241/2023)

Ks § 149/1.11.2023

Representanter för åtta ekonomiskt utsatta kommuner samlades för ett möte 23.10.2023. Bakgrunden består i det faktum att hälften av Ålands kommuner nu är i kris.

Beaktat de åländska kommunernas bokslut för år 2022 befinner sig nu fem kommuner i ekonomisk kris och tre till är på snabb väg dit, enligt kriterierna i den tidigare föreslagna kriskommunlagen. Lagen om kriskommuner förverkligades aldrig, men det i sig förtar inte förekomsten av kris i kommunerna.

Kommunernas kostnader har ökat kraftigt medan landskapsandelarna stått helt stilla i snart 15 års tid, varvid kommunernas resultat och förutsättningar rasat.

Kommunernas kostnader har ökat mer än de sammanlagda landskapsandelarnas totala storlek och det finns nu ett finansieringsgap om cirka 10 miljoner, som enligt finansieringsprincipen borde ha kompenseras kommunerna genom ett landskapsandelssystem som enligt lag ska följa kostnadsutvecklingen inom de uppgifter man ålagt kommunerna att sköta; den kommunala basservicen.

Landskapets andelar av kommunernas kostnader har minskat med 32 % och deras andel av landskapets kostnader har minskat med 28 %. Andelarnas andel av erhållen "klumpsumma" har minskat med 25 %.

I stort sett samtliga kriskommuner återfinns i eller i anslutning till skärgården och de kan inte slås ihop med någon icke-krisande grannkommun utan bara med varandra, vilket inte kan antas lösa någon kris.

Efter mötet 23.10.2023 har ett förslag till skrivelse tagits fram i syfte att uppmärksamma den tillträdande landskapsregeringen på det faktum att hälften av Ålands kommuner befinner sig i definitionsmässig kris och framföra önskemål om att detta beaktas i det kommande regeringsprogrammet. Skrivelse, enligt bilaga:

- Bilaga A – Ks § 149

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar understöda förslaget till skrivelse enligt Bilaga A – Ks § 149 och godkänner att Lumparlands kommun står som en av undertecknarna av den när den översänds till landskapsregeringen.

Beslut

Kommundirektörens förslag godkändes enhälligt.

_____

---

150 § Sammanträdet avslutande

Sammanträdet avslutades kl. 21.35.

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE OCH BESVÄRSANVISNING

Förbud att söka ändring

Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet kan enligt 112 § i kommunallagen (1997:73) eller 6 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (FFS 808/2019) rättelseyrkande inte framställas eller kommunalbesvär eller förvaltningsbesvär anföras över beslutet.

Paragrafer i protokollet: **125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 142, 143, 144, 145, 148, 149, 150.**

Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom ett skriftligt rättelseyrkande enligt 110 § i kommunallagen kan framställas över beslutet.

Paragrafer i protokollet: **140, 141, 146, 147.**

Anvisning för rättelseyrkande

Skriftligt rättelseyrkande får framställas av den som ett beslut avser eller den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmarna.

Myndighet hos vilken rättelse yrkas är:

Kommunstyrelsen i Lumparland
Kyrkvägen 26
AX-22 630 Lumparland

Paragrafer i protokollet: **140, 141, 146, 147.**

Yrkandet ska framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. Vid elektronisk delgivning anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet sändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att ett meddelande om att beslutet finns tillgängligt på kommunens webbplats publicerades på kommunens elektroniska anslagstavla. I vardera fallen räknas inte framlägnings- eller delgivningsdagen med i besvärstiden.

Av rättelseyrkandet ska framgå yrkandet och vad det grundar sig på.

KOMMUNALBESVÄR

BESVÄRSANVISNING

I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär.

Paragrafer i protokollet:

Besvärsrätt

Ändring i beslut kan sökas av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) och kommunmedlemmar. Ändring i ett beslut med anledning av rättelseyrkanden kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet har ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av den som är part eller av en kommunmedlem.

Besvärstid

Besvärstid är 30 dagar från dagen för delfäendet av beslutet. En part anses fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. Vid elektronisk delgivning anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet sändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att ett meddelande om att beslutet finns tillgängligt på kommunens webbplats publicerades på kommunens elektroniska anslagstavla.

Besvärsgrunder

Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på följande grunder:

1. beslutet tillkommit i felaktig ordning,
2. den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller
3. beslutet annars strider mot lag.

Besvärsskrift

I besvärsskriften ska uppges:

- ändringssökandens namn, kontaktuppgifter och postadress,
- det beslut i vilket ändring söks (det överklagade beslutet)
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena)
- grunderna för yrkandena,
- vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Till besvären ska följande fogas:

1. det överklagade beslutet med besvärсанvisning,
  2. utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa,
-

-
3. de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Besvärsmyndighet

Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
AX-22 101 Mariehamn
E-post: aland.fd@om.fi

Inlämnande av besvärshandlingarna

Besvären ska lämnas in till besvärsmyndigheten senast under besvärstidens sista dag innan besvärsmyndigheten stänger.

Avgift

Enligt lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015) är rättegångsavgiften i förvaltningsdomstolen 260 euro. Rättegångsavgift tas ut också då förvaltningsdomstolen avvisar besvär utan prövning samt då besvär återtas. Avgift tas inte ut om ändringssökanden har framgång i ärendet.

FÖRVALTNINGSBESVÄR

BESVÄRSANVISNING

I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär.

Paragrafer i protokollet:

Besvärsrätt

Besvär får anföras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av den som har besvärsrätt enligt särskilda bestämmelser i lag. En myndighet får även anföras besvär över beslutet om överklagandet är behövligt med anledning av det allmänna intresse som myndigheten ska bevaka.

Besvärstid

Besvärstid 30 dagar från delfäendet av beslutet. En part anses fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. Vid elektronisk delgivning anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet sändes, om inte något annat påvisas. Beslutet anses dock ha kommit till en myndighets kännedom på ankomstdagen.

Besvärsskrift

I besvärsskriften ska uppges:

- ändringssökandens namn, kontaktuppgifter och postadress,
- det beslut i vilket ändring söks (det överklagade beslutet)
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena)
- grunderna för yrkandena,
- vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Till besvären ska följande fogas:

1. det överklagade beslutet med besvärсанvisning,
2. utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa,
3. de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Besvärsmyndighet

Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
AX-22 101 Mariehamn
E-post: aland.fd@om.fi

Inlämnande av besvärshandlingarna

Besvärshandlingarna ska inlämnas till besvärmyndigheten före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna ska lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.

Avgift

Enligt lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015) är rättegångsavgiften i förvaltningsdomstolen 260 euro. Rättegångsavgift tas ut också då förvaltningsdomstolen avvisar besvär utan prövning samt då besvär återtas. Avgift tas inte ut om ändringssökanden har framgång i ärendet.

Budget 2024

Ekonomiplan 2025–26

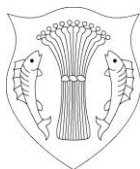

Lumparlands kommun

Innehållsförteckning

1.	KOMMUNDIREKTÖRENS ÖVERSIKT	1
2.	ALLMÄNNA UPPGIFTER OM LUMPARLANDS KOMMUN	2
	2.1. Kommunens förvaltning.....	2
3.	INNEHÅLLET I OCH SAMMANDRAG AV BUDGETEN	3
	3.1. Budgetdirektiven	3
	3.2. Bindande nivåer	3
	3.3. Sammandrag av budget 2023	4
	3.4. Personal.....	4
	3.5. Investeringar	5
4.	FINANSIERINGSDELEN	6
	4.1. Resultaträkning	6
	4.2. Resultaträkning	8
	4.3. Finansieringsanalys	9
	4.4. Skatte kalkyl.....	10
	4.5. Landskapsandelar.....	10
5.	KOMMUNFULLMÄKTIGES VISION OCH MÅLSÄTTNINGAR.....	11
	5.1. Vision	11
	5.2. Verksamhetsmål 2024	11
	5.3. Verksamhetsmål 2025–2026	11
	5.4. Åtgärder för att uppnå de uppställda målen	11
6.	BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR	12
	6.1. Befolkningsuppgifter	12
	6.2. Skattesatser	13
	6.3. Landskapsandelar.....	13
	6.4. Kommunens skuldsättning	14
	6.5. Miljönyckeltal	14
	6.6. Personal	15
7.	DRIFTSEKONOMIN I DETALJ.....	17
	7.1. Centralförvaltningen.....	17
	7.2. Lantbruksnämnden.....	20
	7.3. Samordnad socialtjänst (Kommunernas socialtjänst k.f.)	21
	7.4. Äldreomsorgsförvaltningen.....	22
	7.5. Bildningsförvaltningen	24

7.6. Kultur- och fritidsförvaltningen.....	28
7.7. Byggnads- och miljönämnden.....	30
7.8. Tekniska nämnden	33
7.9. Brand- och räddningsväsendet (Räddningsområde Ålands landskommuner)	40
8. INVESTERINGARNA.....	42

1. KOMMUNDIREKTÖRENS ÖVERSIKT

Av resultaträkningen för 2024 framgår att Lumparlands kommun förväntas uppvisa ett underskott på 600 805,88 euro med ett negativt årsbidrag på 420 005,88 euro. Det budgeterade underskottet och minskande likvida medel fordrar att kommunen i framtiden upptar lån eller söker likviditetsstöd för att säkra likviditeten och för alla investeringar.

Under 2024 förväntas kommunen att ta del av 794 542 euro i landskapsandelar inklusive kompensationer från landskapet. Det är en minskning jämfört med 2023, när det istället är en väsentlig ökning som skulle behövas. Det är otvivelaktigt fortsättningsvis för lite finansiering från landskapet för kommunens lagstadgade service.

Skatteinkomsterna har senaste åren varit bättre än budgeterat men på grund av välfärdsområdesreformen i riket befarar kommunsektorn att de extra skatteinkomster som kommit under 2023 äts upp av i motsvarande mängd minskning under 2024-2025. Kommunen budgeterar 1 601 00 euro i totala skatteinkomster för 2023, vilket är mer än budget 2023 men mindre än prognos 2023.

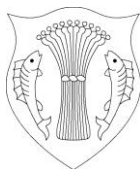
Investeringarna med ett belopp på 350 000 euro för år 2024 är en relativt hög summa, där lejonparten är märkt till investeringar i vattenledningsnätet.

I budget 2024 ser vi främst kostnadsökningar inom äldreomsorgen, där ESB Kapellhagen inte för tillfället inrymmer alla som är i behov av att bo på ett effektiviserat serviceboende. Därför hyr kommunen platser på Sveagården i Lemland, vilket i längden är kostsamt för kommunen.

Det är inte enbart Lumparlands kommuns som just nu har en ekonomiskt ofördelaktig situation, utan kostnadsökningar och det i närtid sett osäkra världsläget kommer säkerligen ha en betydande inverkan såväl på offentlig sektor som privat sektor under år 2024 och troligen under hela planperioden.

Det finns fortsättningsvis behov av kostnadsminskande reformer inom hela det offentliga Åland, men kommunerna har ett stort behov av att se över sitt sätt att organisera sig för att bidra till att minska det offentliga underskottet. Som ett led i detta gjordes en kommunsammanslagning utredning under 2022. Kontentan av den vara att en sammanslagning mellan Lemland och Lumpaland inte löser de ekonomiska svårigheter som båda kommunerna står inför. Därmed krävs andra insatser för Lumparlands kommun för att få en ekonomi i balans.

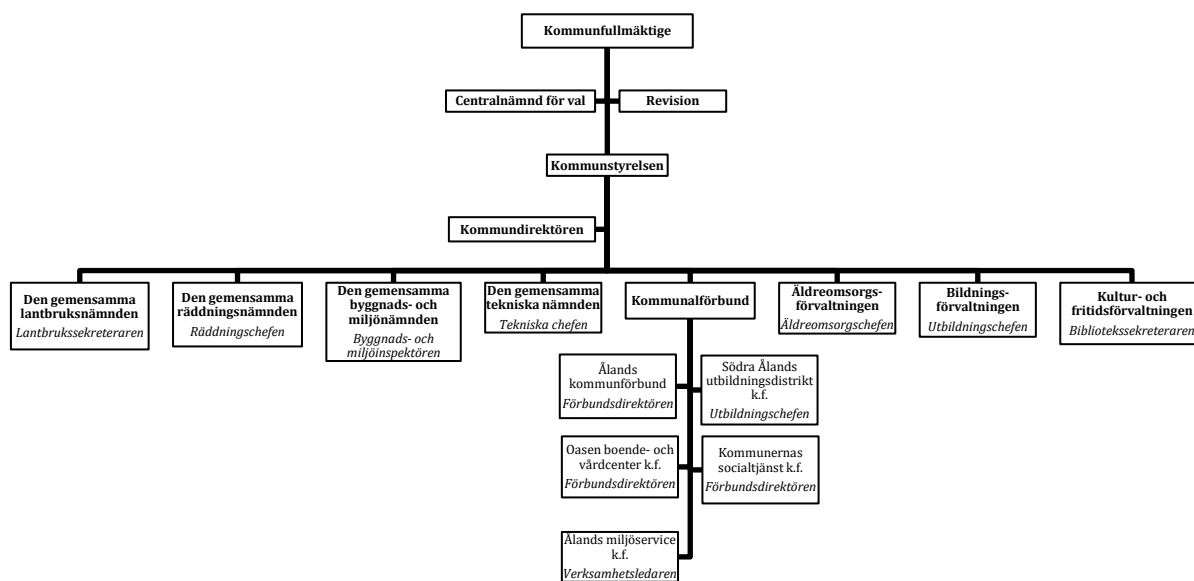
Mattias Jansryd

2. ALLMÄNNA UPPGIFTER OM LUMPARLANDS KOMMUN

Statistik	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Befolkning 31.12 enl. ÅSUB	360	370	366
Skattesats	19,50 %	19,50 %	19,50 %
Verksamhetens utgifter (1 000 euro)	-2 902	-3 081	-3 026
Verksamhetens intäkter (1 000 euro)	411	356	326
Skatteinkomster (1 000 euro)	1 669	1 555	1 601
Skatteinkomster, euro/inv.	4 637	4 203	4 374
Landskapsandel (1 000 euro)	722	820	795
Årsbidrag (1 000 euro)	-117	-419	-420
Avskrivningar (1 000 euro)	-171	-188	-181
Lån 31.12 (1 000 euro)	1 566	3 074	3 126
Lån, euro/inv.	4 349	8 307	8 541

2.1. Kommunens förvaltning

Kommunfullmäktige består av nio ledamöter för mandatperioden 2024–2027. Kommunstyrelsen består i sin tur av sex ledamöter med personliga ersättare. Därtill består kommunförvaltningen av nämnder och under kommunstyrelsen lydande förvaltningar samt nämnder som är gemensamma med andra kommuner. Kommunstyrelsen utses för två år i sänder. Nämnderna tillsätts för fullmäktiges mandatperiod.

3. INNEHÅLLET I OCH SAMMANDRAG AV BUDGETEN

3.1. Budgetdirektiven

Budgetdirektiven, godkända av kommunstyrelsen genom § 91/14.6.2023, utgår från budget 2022 inklusive under budgetåret eventuellt beviljade tilläggsanslag.

3.2. Bindande nivåer

3.2.1. Driftsekonomidelen

Budgetens nettobelopp för varje förvaltningsorgan är bindande gentemot kommunstyrelsen och budgetens totala nettobelopp är bindande gentemot kommunfullmäktige. Med beaktande av de målsättningar, eventuella begränsningar samt öronmärkta belopp som kommunfullmäktige fastställt i samband med att anslaget godkänts, får varje förvaltningsorgan göra omDispositioneringar mellan resultatenheterna. Kommunstyrelsen får i sin tur göra omDispositioneringar mellan förvaltningsorganen, även det med beaktande av de målsättningar, eventuella begränsningar samt öronmärkta belopp som kommunfullmäktige fastställt. Personalkostnader kan inte omDispositioneras för andra ändamål utan kommunfullmäktiges godkännande. Fullmäktige inrättar nya ordinarie tjänster och beslutar om utökning av ordinarie arbetstagare.

3.2.2. Investeringsdelen

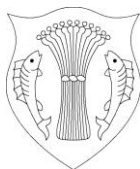
Investeringsdelens anslag står till respektive förvaltningsorgans disposition för det projekt eller ändamål med de eventuella begränsningar som kommunfullmäktige fastställt i samband med att anslaget godkänts. Nettobeloppet är bindande gentemot kommunfullmäktige.

3.2.3. Resultaträkningsdelen

Kommunfullmäktige fastslår vilka anslag som följer efter verksamhetsbidraget som är bindande gentemot kommunfullmäktige. Planenliga avskrivningar som beräknats enligt avskrivningsplanen är inte bindande gentemot kommunfullmäktige.

3.2.4. Finansieringsdelen

Poster som ska täcka ett finansieringsbehov eller utgöra överföring av finansieringsöverskott är bindande för kommunstyrelsen gentemot kommunfullmäktige.

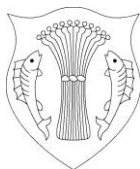
3.3. Sammandrag av budget 2023

Sammandrag av förvaltningarna exkl. avskrivningar	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Förändring i %		Andel av skattesats
				mot 2023	Rel. andel i % 2023	
C100 Centralförvaltningen	-244 312,57	-265 174,60	-268 380,10	1,21 %	9,94 %	1,94
C101 Lantbruk	-6 143,00	-7 043,00	-10 821,00	53,64 %	0,40 %	0,08
C200 Samordnad socialtjänst	-318 892,75	-329 279,00	-332 965,95	1,12 %	12,33 %	2,40
C230 Äldreomsorgsförvaltningen	-706 770,50	-754 129,90	-831 249,08	10,23 %	30,78 %	6,00
C300 Bildningsförvaltningen	-847 115,90	-984 187,90	-917 526,92	-6,77 %	33,98 %	6,63
C400 Kultur- och fritidsförvaltningen	-48 309,52	-55 767,00	-58 073,00	4,14 %	2,15 %	0,42
C500 Byggnads- och miljönämnden	-26 267,42	-25 957,00	-25 659,00	-1,15 %	0,95 %	0,19
C501 Tekniska nämnden	-253 588,66	-261 747,00	-212 603,00	-18,78 %	7,87 %	1,54
C600 Brand- och räddningsväsendet	-39 436,77	-41 410,00	-42 909,00	3,62 %	1,59 %	0,31
C10 Driftshushållning Summa	-2 490 837,09	-2 724 695,40	-2 700 187,05	-0,90 %	100 %	19,50

3.4. Personal

	Budget 2023	Budget 2024
Centralförvaltningen	2,67	2,60
<i>Kommunkansli</i>	2,60	2,60
<i>Lokalvård</i>	0,07	0,00
Äldreomsorgsförvaltningen	10,72	11,64
<i>Äldreomsorg</i>	10,12	11,64
<i>Lokalvård</i>	0,60	0,00
Bildningsförvaltningen	9,85	10,97
<i>Barnomsorg</i>	4,21	5,25
<i>Grundskola</i>	5,64	5,72
Kultur- och fritidsförvaltningen	0,66	0,90
<i>Bibliotek</i>	0,59	0,78
<i>Ungdomsarbete</i>	0,00	0,12
<i>Lokalvård</i>	0,07	0,00
Byggnads- och miljönämnden*	0,34	0,28
Tekniska nämnden*	1,57	1,56
Brand- och räddningsväsendet	0,08	0,05
<i>Lumparlands del av den totala personalen</i>	0,05	0,05
<i>Lokalvård, branddepån</i>	0,03	0,00
Totalt	25,89	28,00

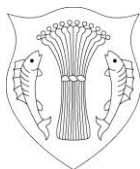

3.5. Investeringar

Investering	Budget 2024
8302 Effektiverat serviceboende / Kapellhagen	
⊕ A4210 Inköp under räkenskapsperioden	-15 000,00
☐ C850 Fasta konstruktioner och anordningar	
8508 Byggnadsplanevägar	
⊕ A4210 Inköp under räkenskapsperioden	-38 500,00
8509 Kommunalvägar	
⊕ A4210 Inköp under räkenskapsperioden	-7 500,00
8507 Brandkår	
⊕ A4210 Inköp under räkenskapsperioden	-10 000,00
☐ C855 Maskiner och inventarier	
8558 Inventarier FBK	
⊕ A4210 Inköp under räkenskapsperioden	-20 000,00
☐ C880 Affärsverk	
8801 Vattendistributionsledningar	
⊕ A4210 Inköp under räkenskapsperioden	-85 000,00
8805 Avloppsledningar	
⊕ A4210 Inköp under räkenskapsperioden	-30 000,00
Totalsumma	-206 000,00

Investering	Plan 2025	Plan 2026
Lumpovägen	- 240 000,00	
Elförsörjning	- 25 000,00	
Vattenledningar	- 10 000,00	- 10 000,00
Ospecificerade avloppsledningar	- 10 000,00	- 10 000,00
ESB Kapellhagen	- 15 000,00	- 15 000,00
Hysesbostäder	- 15 000,00	
Båtbyte FBK	- 35 000,00	
Totalt	- 350 000,00	- 35 000,00

4. FINANSIERINGSDELEN

Kommunens finansieringsdel presenteras i form av en resultaträkning och en finansieringsanalys. Finansieringsanalysen utvisar finansieringsförändringarna och det beräknade penningflödet under budgetåret och hur finansieringen ordnas utgående från det förväntade resultatet i resultaträkningen. Resultaträkningen och finansieringsanalysen bildar således en ekonomisk helhetsbild av den ekonomiska situationen för kommunen.

Resultaträkningen bildas av poster från budgetens driftsdel och finansieringsdel.

4.1. Resultaträkning

Resultaträkningen innehåller nedan uppräknade poster.

4.1.1. Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter och kostnader omfattar intäkter och kostnader från den löpande driftverksamheten, såsom försäljningsinkomster, avgifter, löner, kundtjänster etc.

4.1.2. Verksamhetsbidraget

Verksamhetsbidraget är alltid negativt och visar skillnaden mellan verksamhetsintäkter och verksamhetskostnader. Bidraget anger hur mycket den kommunala driftverksamheten kostar netto och vad som således ska finansieras med skatteinkomster, landskapsandelar och övriga finansiella inkomster.

4.1.3. Skatteinkomster

Visar det förväntade inflödet av skatter under året. Skatteinkomsterna utgörs av flera olika skatter.

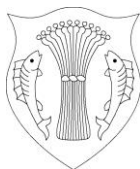
4.1.3.1. Förvärvsinkomstskatt

Finlands kommunförbund gör i samarbete med Finansministeriet och Skatteförvaltningen en landsomfattande prognos för kommunernas skatteintäkter. Förvärvsinkomstskatten utgår från denna prognos med skattesatsen 19,5 %.

4.1.3.2. Fastighetsskatt

Fastighetsskatten utgår från Finlands kommunförbunds prognosverktyg. Skatten består av följande delar:

- Allmän för byggnader
- Allmän för markområden
- Stadigvarande boende
- Allmännyttiga samfund
- Obebyggd byggplats
- Kraftverk

4.1.3.3. Samfundsskatt

Samfundsskatten är svår att prognosticera då det är svårt att förutspå hur företagen kommer att agera. Viss återhållsamhet i prognoserna behövs då samfundsskatterna tidigare år har varit lägre än vad Finlands kommunförbund prognosticerat. Prognoserna baserar sig på skatteförvaltningens skattestatistik och de periodiska skatteredovisningarna.

4.1.3.4. Övriga skatteinkomster

Beloppet består av kommunens andel av på Åland influten källskatt.

4.1.4. Landskapsandelar

Landskapet deltar i finansieringen av kommunernas lagstadgade uppgifter genom att kommunerna tilldelas landskapsandelar och komplettering av skatteinkomster.

4.1.5. Finansiella intäkter och kostnader

Beloppet består främst av ränteutgifter på lån och därtill hörande lånekostnader. Beloppet kan även innefatta inkomsträntor från skatteredovisningen, förseningsräntor på kommunens utestående fordringar samt vissa andra inkomsträntor.

4.1.6. Årsbidraget

Driftshushållningens överskott eller det s.k. årsbidraget är ett kommunalekonomiskt relationstal som beskriver kommunens egen finansieringsförmåga för investeringar. Årsbidraget utgör det mest centrala ekonomiska jämförelsetalet för kommuner och anger hur mycket som återstår för amorteringar och avskrivningar. Målsättningen för årsbidragets storlek är beroende på den enskilda kommunens finansieringsläge och investeringsbehov.

4.1.7. Avskrivningar och nedskrivningar

Utgör kostnaden för aktivering av kommunens anläggningstillgångar. Avskrivningarna återspeglar alltså den årliga förslitningen av kommunens tillgångar. Avskrivningarna följer en av kommunfullmäktige uppgjord plan.

4.1.8. Räkenskapsperiodens resultat

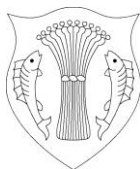
Anger resultatet före förändringar i avskrivningsdifferens, förändringar i reserver eller förändringar i fonder.

4.1.9. Ökning/minskning av reserver

Visar eventuella förändringar i reserver.

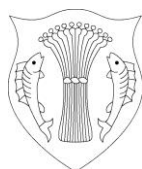
4.1.10. Över- eller underskott

Över- eller underskottet visar den uppskattade förändringen i kommunens eget kapital. Ett underskott minskar på kommunens eget kapital medan ett överskott ökar det egna kapitalet.

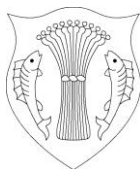
4.2. Resultaträkning

Resultaträkning	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	EP 2025	EP 2026
Verksamhetens intäkter	410 985,79	356 093,00	325 753,00	329 010,53	332 300,64
Verksamhetens kostnader	- 2 901 764,92	- 3 080 788,40	- 3 025 940,05	- 3 056 199,45	- 3 086 761,45
Verksamhetsbidrag	- 2 490 779,13	- 2 724 695,40	- 2 700 187,05	- 2 727 188,92	- 2 754 460,81
Förändring i %		9,39 %	-0,90 %	1,00 %	1,00 %
Skatteinkomster	1 669 189,63	1 555 100,00	1 601 000,00	1 527 000,00	1 541 000,00
Landskapsandelar	721 855,04	820 182,00	794 542,00	757 610,44	757 610,44
Finansiella intäkter och kostnader	- 17 053,50	- 69 390,00	- 115 360,83	- 115 360,83	- 115 360,83
Årsbidrag	- 116 787,96	- 418 310,40	- 420 005,88	- 557 939,31	- 571 211,20
Förändring i %		258,18 %	0,29 %	32,84 %	2,38 %
Avskrivningar och nedskrivningar	- 170 641,13	- 188 316,00	- 180 800,00	- 188 316,00	- 188 316,00
Extra ordinära poster					
Räkenskapsperiodens resultat	- 287 429,09	- 607 119,40	- 600 805,88	- 746 255,31	- 759 527,20
Ökning/minskning av reserver					
Räkenskapsperiodens över/underskott	- 287 429,09	- 607 119,40	- 600 805,88	- 746 255,31	- 759 527,20
Budgerade över- och underskott år 2022-2024 sammanlagt:			- 1 495 354,37		

4.3. Finansieringsanalys

Finansieringsanalys	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	EP 2025	EP 2026
Årsbidrag	- 116 787,96	- 418 803,40	- 420 005,88	- 557 939,31	- 571 211,20
Extraordinära poster					
Korrektivposter till internt tillförda medel	5 940,26				
Investeringsutgifter	- 39 753,71	- 1 659 000,00	- 206 000,00	- 350 000,00	- 35 000,00
Finansieringsandelar för investeringar	24 419,88				
Inkomster från överlåtelse av tillgångar bland bestående aktiva	456,00				
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	- 156 541,67	- 2 077 803,40	- 626 005,88	- 907 939,31	- 606 211,20
Ökning av utlåningen					
Minskning av utlåningen					
Ökning av långfristiga lån	54 270,70	1 644 200,00	191 000,00	350 000,00	110 000,00
Minskning av långfristiga lån	- 97 557,26	- 136 045,00	- 138 740,28	- 138 740,28	- 138 740,28
Förändring av kortfristiga lån	- 29 085,70				
Förändring av lånebeståndet	- 72 372,26	1 508 155,00	52 259,72	211 259,72	- 28 740,28
Förändring i eget kapital					
Förändring av förvaltat medel och kapital					
Förändring av omsättningstillg.					
Förändring av fordringar	- 36 666,00				
Förändring av räntefria skulder	107 833,24				
Förändring av likvida medel	- 157 746,69	- 569 648,40	- 573 746,16	- 696 679,59	- 634 951,48
Kassamedel 1.1	572 351,02	414 604,33	- 155 044,07	- 728 790,23	- 1 425 469,82
Kassamedel 31.12	414 604,33	- 155 044,07	- 728 790,23	- 1 425 469,82	- 2 060 421,30
Skuldbörda	1 565 579,51	3 073 734,51	3 125 994,23	3 337 253,95	3 308 513,67
Lån per invånare	4 348,83	8 307,39	8 540,97	9 118,18	9 039,65

4.4. Skattekalkyl

Skatteinkomster	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	EP 2025	EP 2026
A5100 SKATTEINKOMSTER					
5000 Kommunal inkomstskatt	1 490 415,71	1 400 000,00	1 480 000,00	1 400 000,00	1 414 000,00
5100 Fastighetsskatt	80 861,32	78 000,00	84 000,00	84 000,00	84 000,00
5200 Andel av samfundsskatt	90 519,97	71 000,00	30 000,00	36 000,00	36 000,00
5300 Källskatt	7 392,63	6 100,00	7 000,00	7 000,00	7 000,00
A5100 SKATTEINKOMSTER Summa	1 669 189,63	1 555 100,00	1 601 000,00	1 527 000,00	1 541 000,00

4.5. Landskapsandelar

Landskapsandelar och kompensationer	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	EP 2025	EP 2026
A5110 LANDSKAPSANDELAR O. KOMPENSATIONER					
5601 Landskapsandel barnomsorg	31 960,44	33 210,00	32 547,00	32 547,00	32 547,00
5602 Landskapsandel äldreomsorg	97 787,60	70 881,00	71 747,00	71 747,00	71 747,00
5604 Landskapsandel träningsundervisningen	32 934,60	38 056,00	39 785,00		
5700 Landskapsandel för grundskola	233 195,40	246 310,00	253 673,00	253 673,00	253 673,00
5716 Landskapsandelar för kultur	5 880,20	6 160,00	6 165,00	6 165,00	6 165,00
5717 Landskapsandel förberedande undervisning	-0,00				
5850 Övriga landskapsandelar	1 234,69				
5900 Skattekomplettering	318 862,11	322 291,00	285 344,00	288 197,44	288 197,44
5912 Kompensation för resekostnadsavdrag		36 564,00	29 121,00	29 121,00	29 121,00
5913 Kompensation för grundavdrag		66 710,00	59 394,00	59 394,00	59 394,00
5914 Kompensation för samf. skatteint.			16 766,00	16 766,00	16 766,00
A5110 LANDSKAPSANDELAR O. KOMPENSATIONER Summa	721 855,04	820 182,00	794 542,00	757 610,44	757 610,44

5. KOMMUNFULLMÄKTIGES VISION OCH MÅLSÄTTNINGAR

5.1. Vision

Att ge kommuninvånarna en prisvärd relevant service av hög kvalitet. Lumparland fortsätter att existera som en självständig kommun och erbjuder närdemokrati för invånarnas bästa.

5.2. Verksamhetsmål 2024

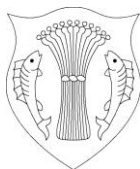
- Att se till att kommunens basservice (barnomsorg, skola och äldreomsorg) sköts så effektivt och förmånligt som möjligt i egen regi.

5.3. Verksamhetsmål 2025–2026

- Att utveckla servicen både självständigt och i samarbete med andra aktörer.

5.4. Åtgärder för att uppnå de uppställda målen

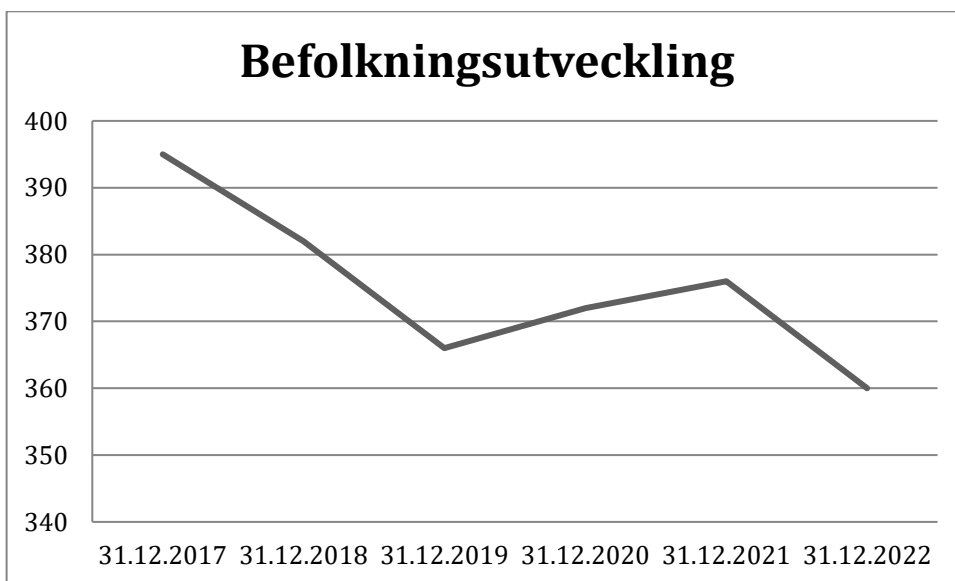
- Möjliggöra inflyttning genom att erbjuda bostäder och bostadstomter, vilket leder till högre skatteintäkter.
- Effektivisera servicen inom ramen för en självständig kommun med hjälp av relevanta IKT-lösningar.

6. BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR

6.1. Befolkningsuppgifter

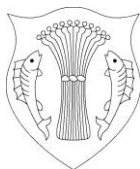
Befolkningen i kommunen har sedan 31.12.2017 minskat från 385 personer till 360 personer 31.12.2022. Den ekonomiska utvecklingen i kommunen är stram med hänsyn till de indikatorer som finns tillgängliga. Utmaningarna är främst befolkningsutvecklingen och befolkningsstrukturen med avseende på försörjningsbördan och den framtida ekonomiska utvecklingen i kommunen.

Ålder	31.12.2017	Andel	31.12.2018	Andel	31.12.2019	Andel	31.12.2020	Andel	31.12.2021	Andel	31.12.2022	Andel
0-14	63	16,36 %	60	15,19 %	53	14,48 %	55	14,78 %	57	15,16 %	46	12,78 %
15-64	228	59,22 %	216	54,68 %	207	56,56 %	215	57,80 %	212	56,38 %	209	58,06 %
65-	104	27,01 %	106	26,84 %	106	28,96 %	102	27,42 %	107	28,46 %	105	29,17 %
Totalt	385		395		366		372		376		360	

Ålder	Lumparland	Andel	Åland	Andel
0-14	46	12,78 %	4 921	16,21 %
15-64	209	58,06 %	18 198	59,94 %
65-	105	29,17 %	7 240	23,85 %
Totalt	360	100,00 %	30 359	100,00 %

6.2. Skattesatser

6.2.1. Inkomstskatten

Inkomstskattesatsen är 19,50 procent.

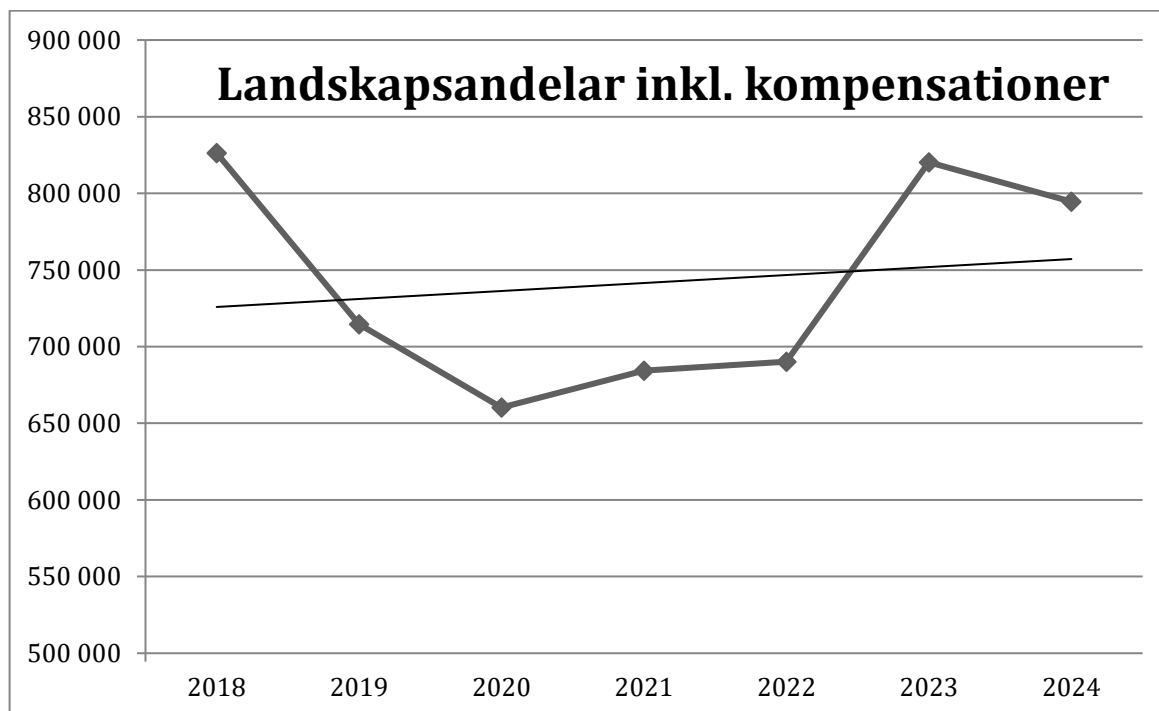
Inkomstskattesatsförändring	Uppskattad påverkan i euro
1 %	75 000
0,50 %	37 500
0,25 %	7 500

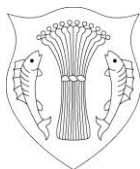
6.2.2. Fastighetsskatten

	2024
Allmän för byggnader	0,60 %
Allmän för markområden	0,60 %
Övriga bostadsbyggnader	0,90 %
Allmännyttiga samfund	0,00 %
Obebyggd byggplats	1,00 %
Kraftverk	0,60 %

6.3. Landskapsandelar

Landskapsandelarna inklusive kompensationer för 2024 förväntas vara 794 500 euro.

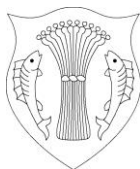
6.4. Kommunens skuldsättning

Under året förväntas skuldsättningen att öka med 52 259,72 euro. Under året planeras amorteringar på 138 740,28 euro.

6.5. Miljönyckeltal

	Bokslut 2021	Budget 2022	Bokslut 2022
Medel för lokalt miljöarbete i Lumparland	2 645	1 600	1 331
Elektricitetskonsumtion, CO2 utsläpp, ton ²⁾			
Samtliga kostnadställen med elkonsumtion använder 100 % vindenergi			
Bränsle, CO2 utsläpp ton			
Eldningsolja	54	-	3,4
Vatten & Avlopp, m3			
Administration	21	-	24
Omsorg	506	-	579
Skola	235	-	250
Daghem	155	-	208
Boende	688	-	727
Vatten och avlopp totalt	1605	-	1788

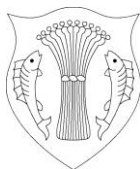
Miljönyckeltalen tas fram av byggnads- och miljönämnden vid uppgörandet av bokslutet. Eventuella målsättningar kring miljön ställs antingen upp av berörd nämnd eller kommunfullmäktige i budget.

6.6. Personal

Inom daghemmet finns budgeterat för tillfällig en extra resurs på 0,78 årsverken för hela året. Inom äldreomsorgen har budgeterats för en vikariepool på 0,50 årsverken för att säkra upp bemanningen under ordinarie personals frånvaro. På grund av öppnandet av en ungdomsgård budgeteras en ungdomsgårdsledare på 0,12 årsverken.

	Budget 2023	Budget 2024
Centralförvaltningen	2,67	2,60
<i>Kommunkansli</i>	2,60	2,60
<i>Lokalvård</i>	0,07	0,00
Äldreomsorgsförvaltningen	10,72	11,64
<i>Äldreomsorg</i>	10,12	11,64
<i>Lokalvård</i>	0,60	0,00
Bildningsförvaltningen	9,85	10,97
<i>Barnomsorg</i>	4,21	5,25
<i>Grundskola</i>	5,64	5,72
Kultur-och fritidsförvaltningen	0,66	0,90
<i>Bibliotek</i>	0,59	0,78
<i>Ungdomsarbete</i>	0,00	0,12
<i>Lokalvård</i>	0,07	0,00
Byggnads- och miljönämnden*	0,34	0,28
Tekniska nämnden*	1,57	1,56
Brand- och räddningsväsendet	0,08	0,05
<i>Lumparlands del av den totala personalen</i>	0,05	0,05
<i>Lokalvård, branddepån</i>	0,03	0,00
Totalt	25,89	28,00

6.6.1. Personalkostnader

De totala personalkostnaderna ökar från 1 400 738,80 euro 2023 till 1 460 476,85 euro 2024. Anledningen är kollektivavtalsenliga löneförhöjningar, extra resurs på daghemmet på 0,78 årsverken samt ungdomsgårdsledare på 0,12 årsverken.

6.6.2. Rekrytering

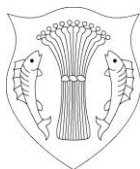
Inga nyrekryteringar planeras under året.

6.6.3. Arbetshälsa

Kommunen har den lagstadgade företagshälsovården i vilken ingår arbetsplatsbesök och hälsoundersökningar samt besök till läkare och arbetsfysioterapeut.

6.6.3.1. Friskvård

Lumparlands kommun erbjuder sina anställda 200 euro per år i friskvårdskuponger genom Friskvård.ax.

7. DRIFTSEKONOMIN I DETALJ

7.1. Centralförvaltningen

C100 Allmän förvaltning	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	EP 2025	EP 2026
☒ C110 Val	-25,20	-1 916,60	-1 847,10		
I101 Kommunal- och lagtingsval	-6,30	-1 553,40	-70,80		
I102 Riksdagsval	-6,30	-350,40	-63,50		
I103 Presidentval	-6,30	-6,40	-1 111,40		
I104 EU-val	-6,30	-6,40	-601,40		
☒ C120 Allmän förvaltning	-244 287,37	-263 258,00	-266 533,00		
I201 Revision	-3 231,48	-5 300,80	-5 887,60		
I202 Kommunfullmäktige	-3 653,50	-3 233,60	-4 327,40		
I203 Kommunstyrelsen	-8 891,30	-8 685,60	-9 735,70		
I204 Kommunkansliet	-207 431,23	-219 997,10	-224 945,90		
I205 Allmän förvaltning	-8 988,09	-13 521,10	-10 193,40		
I206 Företagshälsovård	-2 124,17	-1 750,00	-1 000,00		
I207 Ålands skattebyrå	-8 238,04	-8 400,00	-8 000,00		
I208 Lumparlands Info	-1 729,56	-2 369,80	-2 443,00		
Totalsumma	-244 312,57	-265 174,60	-268 380,10	-271 063,90	-273 774,54

Anslagsansvarig

Kommundirektören.

Centralförvaltningens interna uppgift är att sköta administrationen för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och av kommunstyrelsen tillsatta kommittéer samt att bistå den övriga förvaltningen med sakkunskap och ekonomisk rådgivning samt koordinera kommunens budget och bokslut, sköta bokföringen, löneutbetalningen och faktureringen. Centralförvaltningens externa uppgift är att fungera som ansikte utåt, att tillhandahålla information och basfakta om kommunen samt att informera om aktuella frågor av lokalt intresse, vilka på ett eller annat sätt berör kommuninvånarna.

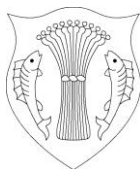
7.1.1. Kommunfullmäktige

Kommunens högsta beslutanderätt tillkommer kommunfullmäktige. Fullmäktige godkänner budgeten och ekonomiplanen, fastställer skattesatsen och kommunens avgifter, beslutar om långfristiga lån m.m. Resultatenheten omfattar främst anslag för mötesarvoden åt kommunens förtroendevalda och tjänsteinnehavare för fullmäktiges sammanträden samt andra därtill hörande kostnader.

Arvodesutbetalningarna förväntas stiga med totalt cirka 1 500 euro eftersom de har höjts inför kommande mandatperiod.

7.1.2. Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar bl.a. för kommunens förvaltning och ekonomi, bevakar kommunens intressen, företräder kommunen och för kommunens talan, om inte fullmäktige eller speciallagstiftning påtalar annat. Följande merkostnad införs:

7.1.3. Revision

För granskning av förvaltningen och räkenskaperna, som utförs för varje löpande räkenskapsår, väljer kommunfullmäktige efter nyval för sin mandatperiod revisorer och för dem en personlig ersättare och utser en som fungerar som yrkesrevisor.

7.1.4. Val

I anslaget ingår de kostnader som hänförs till de allmänna val som kommunen är skyldiga att administrera. Presidentval och Europaparlamentsval medför en merkostnad om ca 2 000 euro.

7.1.5. Kommunkansliet

I anslaget ingår löner till kommunkansliet personal, post- och teletjänster och materialinköp m.m. Följande merkostnader uppkommer under 2023:

- Löneförhöjningar om cirka 4 300 euro.
- IT-kostnader, däribland inräknat nytt ekonomisystem medför en merkostnad på 1 700 euro.

	Budget 2023	Budget 2024
Kommundirektör	1,00	1,00
Ekonomichef	0,80	0,80
Byråsekreterare	0,80	0,80
Totalt	2,60	2,60

7.1.6. Allmän förvaltning

I anslaget ingår förvaltningsgemensamma utgifter såsom medlemsavgifter och utbildning som är verksamhetsöverskridande. Följande merkostnader uppkommer under 2023:

- Höjd kostnad om cirka 600 euro för Ålands kommunförbund.

7.1.7. Företagshälsovården

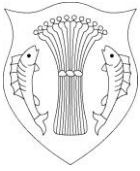
Omfattar den lagstadgade företagshälsovården. De lagstadgade företagshälsovårdstjänsterna köps av Cityläkarna Ab.

7.1.8. Beskattning

Omfattar kommunens andel av de kostnader som Skatteförvaltningen uppbär för administration av skatteintäkter.

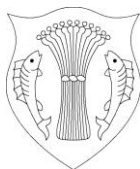
7.1.9. Lumparlands info

Under detta moment upptas anslag för kommunens infobladd, vilket utkommer elva gånger per år med dubbelnummer för juni-juli samt anslag för skötseln av kommunens

Budget 2024 och ekonomiplan 2025–26 för Lumparlands kommun

webbplats på internet. Kommunens infoblad sköts av ekonomichefen och webbplatsen av byråsekreteraren. Dessa medier är centrala för kommunens informationsverksamhet. Här beräknas inkomsterna minska något på grund av att församlingen inte längre annonserar i kommunens infoblad.

7.2. Lantbruksnämnden

C101 Lantbruk	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	EP 2025	EP 2026
1210 Lantbruksnämnden	-6 143,00	-7 043,00	-10 821,00		
Totalsumma	-6 143,00	-7 043,00	-10 821,00	-7 113,43	-7 184,56

Anslagsansvarig

Lantbrukssekreteraren.

Lantbruksnämnden handhar lantbruksförvaltningen enligt landskapslagen om lantbruksnämnder (1998:85) och landskapslagen om främjande av gårdsbruk (1998:54), lagen om förvaltningen av landsbygdsnäringsar i kommunerna (FFS 1558/1991) samt livsmedelsverkets direktiv angående administrationen av frågor rörande understöd till lantbruket.

Lantbruksnämnden är gemensam med Hammarlands, Eckerö och Föglö kommuner där Hammarlands kommun är huvudman för samarbetet.

Målsättning

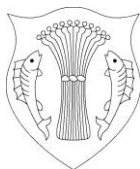
Att sköta de uppgifter inom lantbruksförvaltningen som ålagts kommunerna.

Allmänt	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Lumparlands andel av lantbrukssekreterare % av heltid	12,4 %	12,4 %	12,4 %
Gårdar som ansöker om stöd	7	8	7

Skiften i stödansökningarna	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
basskiften i stödansökan ha	554		
åker	442	492	442
naturbeten	45	47	45
icke stödberättigade naturbeten	67	81	67

Ansökningar	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Huvudstödsansökan totalt st	7	8	7
Stödbeslut totalt	13	22	31
pappersblanketter totalt	8	6	0
anmälan om deltagande	0	8	0
skiftesannm./-ändringar	14	10	33
ansökn. om stödrättsöverföringar	4	0	0

7.3. Samordnad socialtjänst (Kommunernas socialtjänst k.f.)

C200 Socialsektorn	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	EP 2025	EP 2026
C210 Socialförvaltning (övr. socialv.)	-3 18 892,75	-329 279,00	-332 965,95		
2102 Socialkansliet	-555,75		-555,75		
2104 Samordnad socialtjänst (KST)	-3 18 337,00	-329 279,00	-332 410,20		
Totalsumma	-3 18 892,75	-329 279,00	-332 965,95	-336 295,61	-339 658,57

Anslagsansvarig

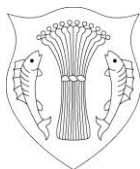
Kommundirektören.

I enlighet med landskapslagen om en kommunalt samordnad socialtjänst (2016:2) har Kommunernas socialtjänst k.f. (KST) ansvaret för förverkligandet av socialvården exklusive äldreomsorgen på Åland.

Kommunalförbundets verksamhet omfattar all den socialvård som enligt lag ankommer kommunerna i enlighet med 1 § i landskapslagen om kommunalt samordnad socialtjänst och utgör ett för landskapet Åland gemensamt socialvårdsområde i enlighet med 3 § 1 mom. i nämnda lag. I enlighet med det grundavtal som kommunerna godkänt ska förbundet främja invånarnas hälsa och välfärd och säkerställa att de socialvårdstjänster som var och en har rätt till finns att tillgå för samtliga invånare i socialvårdsområdet.

Främjandet av invånarnas hälsa och välfärd och verkställandet av kommunalförbundets verksamhet sker i samarbete med kommuner och andra myndigheter. Vidare ska verksamheten sträva efter en likvärdig service i alla medlemskommuner, en effektiv användning av resurserna, en samlad kompetens och hög specialisering inom personalen, en hög integritet, en stark anonymitet och ett gott rättsskydd. Det grundläggande uppdraget för socialvården är att upprätthålla individens funktionsförmåga så att alla har möjlighet att fungera som fullvärdiga medlemmar i samhället.

Enligt grundavtalet ska finansiering av kommunalförbundet ske solidariskt genom en fördelning av kostnaderna baserad på befolkningsmängd och skattekraft.

7.4. Äldreomsorgsförvaltningen

C230 Omsorg om äldre	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	EP 2025	EP 2026
C230 Omsorg om äldre	-706 770,50	-754 129,90	-831 249,08		
C234 Äldreomsorgsledning	-30 398,33	-30 078,00	-30 078,00		
2313 Äldreomsorgsledning	-30 398,33	-30 078,00	-30 078,00		
C231 Vård på äldreomsorgshem	-105 315,59	-92 345,00	-21 150,00		
2311 Oasen	-105 315,59	-92 345,00	-21 150,00		
C233 Hemtjänst	-571 056,58	-631 706,90	-780 021,08		
2331 Hemvård	-43 880,58	-51 257,68	-59 047,15		
2334 Effektiviserat serviceboende / Kapellhagen	-398 401,06	-486 420,62	-571 125,63		
2336 ESB vård i annan kommun	-111 881,73	-73 000,00	-130 670,00		
2337 Äldrerådet	-1304,10	-1740,00	-1740,00		
2423 Närståendevård	-15 589,11	-19 288,60	-17 438,30		
Totalsumma	-706 770,50	-754 129,90	-831 249,08	-839 561,57	-847 957,19

Anslagsansvarig

Äldreomsorgschefen.

Äldreomsorgsledningen sköts från och med 1.1.2021 gemensamt med Lemland i enlighet med ett samarbetsavtal kommunerna emellan.

Förvaltningen omfattar hemvårdshjälp, effektiviserade serviceboende (ESB) Kapellhagen, trygghetstelefon, närståendevård samt institutionsvård. Hemservicearbetet består av olika hemservice- och stödtjänster till de boende på ESB Kapellhagen samt till övriga kommuninvånare som har behov av denna service.

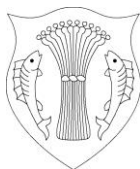
Målsättning

- Utreda om "delegeringsordningen för äldreomsorgsförvaltningen i Lumparland" är uppdaterad utifrån rådande lagstiftning och bestämmelser.

7.4.1. ESB Kapellhagen

Kapellhagen är effektiviserat serviceboende sedan 2015. Verksamheten består av vård, omsorg och tillsyn av de boende samt vanlig hemservice. På Kapellhagen finns det 11 permanenta platser och en avlastningsplats.

Personal	Årsverken
Ledande närvårdare	1,00
Ställföreträdande ledande närvårdare	1,00
Närvårdare	8,34
Kock	0,80
Vikariepool	0,50
Totalt	11,64

Målsättning

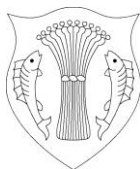
- Utreda om personaldimensioneringen är anpassad utifrån den vårdtyngd som råder på Kapellhagen och den hemservice som utgår externt från Kapellhagen.

7.4.2. Hemservice

Behovet av hemservice utanför ESB Kapellhagen beräknas motsvara 10 % av personalens arbetstid. Hemservicen strävar till att genom god omsorg arbeta förebyggande och i samverkan med andra som t.ex. hemsjukvården, närståendevården och församlingen för att gynna äldre personers möjligheter att bo hemma.

7.4.3. Oasen boende- och vårdcenter k.f.

Kommunen äger två platser på Oasen boende- och vårdcenter. För platserna betalas en grundavgift oavsett om kommunen nyttjar platserna eller ej. Ifall kommunen använder platsen betalas utöver grundavgiften också en dygnsavgift. Om någon annan kommun utnyttjar Lumparlands platser betalas ingen grundavgift.

7.5. Bildningsförvaltningen

C300 Bildningsförvaltningen	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	EP 2025	EP 2026
C220 Barnomsorg	-177 244,25	-237 607,04	-270 814,68		
C224 Barnomsorgsledning	-15 082,85	-15 191,16	-10 026,00		
2213 Barnomsorgsledning	-15 082,85	-15 191,16	-10 026,00		
C221 Barnomsorg i daghem	-144 509,52	-200 215,88	-217 378,68		
2211 Daghemmet Videungen och Myrstacken	-144 509,52	-200 215,88	-217 378,68		
C222 Familjedagvård för barn	-4 19,25				
2250 Familjedagvård	-4 19,25				
C223 Övrig barndagvård	-17 232,63	-22 200,00	-43 410,00		
2221 Hemvårdsstöd för barn	-17 232,63	-22 200,00	-43 410,00		
C320 Grundskola	-669 871,65	-746 580,86	-646 712,24		
3201 Lågstadiet	-315 121,81	-370 160,86	-336 800,24		
3202 Högstadiet	-255 336,94	-282 550,00	-257 174,00		
3203 Träningssundervisningen	-46 949,72	-49 870,00	-24 738,00		
3205 Lågstadieelever i andra kommuner	-52 463,18	-44 000,00	-28 000,00		
Totalsumma	-847 115,90	-984 187,90	-917 526,92	-926 702,19	-935 969,21

7.5.1. Bildningsförvaltningen

Anslagsansvarig

Utbildningschefen.

Bildningsförvaltningen ska planera utveckla, genomföra, samordna, uppfölja och utvärdera utbildningsverksamheten i kommunen. Bildningsförvaltningen ska ansvara för att landskapslagen om barnomsorg och grundskola följs och att den verksamhet som regleras i lagen erbjuds i kommunen.

Bildningsförvaltningen ska då den organiserar barnomsorgen och grundskoleutbildningen samarbeta mot de instanser som ansvarar för idrott och kultur, barnskydd och annan socialvård, rådgivningsverksamhet och övrig hälso- och sjukvård samt andra kommuners utbildningsverksamhet och aktörer.

7.5.2. Barnomsorg

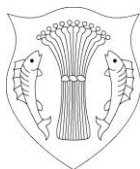
Barnomsorgsledningen sköts från och med 1.1.2021 gemensamt med Lemland i enlighet med ett samarbetsavtal kommunerna emellan. Speciallärartjänster inom barnomsorgen köps genom avtal av Lemland.

Den nya lagen om barnomsorg och grundskola (2020:32) samt den nya läroplanen för barnomsorgen påverkar fortsättningsvis barnomsorgens verksamhet. Den nya läroplanen behöver implementeras i enlighet med Ålands landskapsregerings plan för implementering 2021–2025 genom tillräcklig utbildning och handledning för barnomsorgspersonalen.

Det administrativa programmet Wilma är i gång och arbetet med att implementera programmet i barnomsorgen fortsätter under 2024.

7.5.2.1. Barnomsorg i daghem

Prognosmässigt kommer barnantalet vid daghemmet Videungen även under 2024 att vara litet, eftersom barnkullarna i kommunen är små. Enligt statistik från ÅSUB per 31.12.2022 finns det 13 barn i åldern 1–6 år i kommunen.

Kommunen säljer platser till andra kommuner i den mån platser efterfrågas.

En tillfällig resurs är anställd på daghemmet.

7.5.2.2. Hemvårdsstöd för barn

Vårdnadshavare för barn under 3 år som inte utnyttjar av kommunen bekostad barnomsorg har enligt lag rätt att få stöd för vård av barn i hemmet. Under 2024 är det en ökning av hemvårdsstödtagare i kommunen.

7.5.3. Lumparlands skola

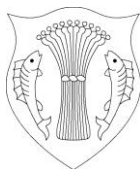
Anslagsansvarig
Skolföreståndaren.

I skolan bedrivs grundskoleundervisning för barn i åldrarna 7-12 år. Distriktet omfattar årskurs 1-6 i kommunen. Ansvarig för verksamheten är kommunstyrelsen. Skolans föreståndare ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med skolans styrdokument och kommunstyrelsens beslut och anvisningar.

Målsättning

- Ge eleverna en trygg och kunskapsutvecklande miljö som skapar goda förutsättningar för framtida studier
- Bibehålla den goda stämningen i skolan och förstärka "vi"-känslan med tanke på litenheten
- Fortsätta ge eleverna en utbildning av hög kvalitet vilket gör det möjligt med hjälp av vuxentätheten som finns i skolan

Klassorganisation	1.8.2023	Klassorganisation	1.8.2024
<u>Klass</u>	<u>Antal elever</u>	<u>Klass</u>	<u>Antal elever</u>
Åk 1-2	3+1	Åk 1-3	1+3+1
Åk 4-6	7+1	Åk 5	7
Totalt	12	Totalt	12

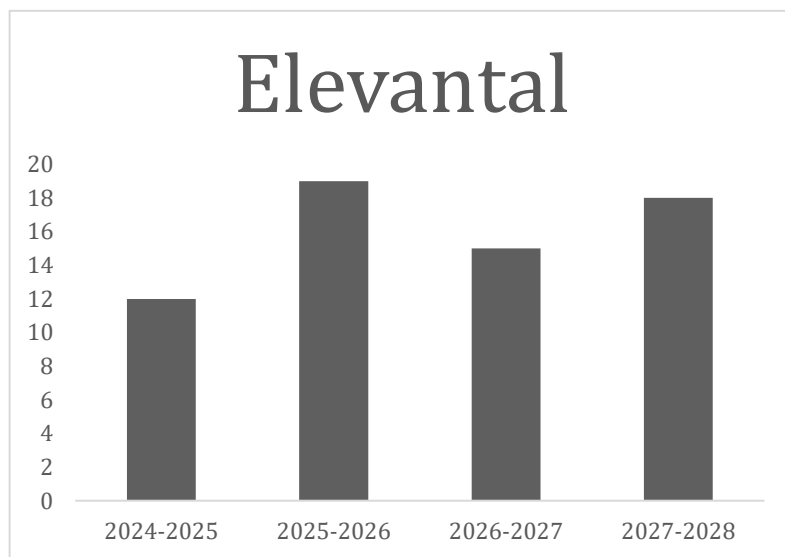

7.5.3.1. Personal

Personal	1.8.2023	1.1.2024
Klass; timlärare och skolföreståndare	2,83	3,00
Elevassistent	0,54	0,54
Kanslipersonal	0	0
Kökspersonal	1	1
Städ-köksbiträde	1	1
Fastighetspersonal*	0	0

*Fastighetspersonal är ett samarbete mellan Lumparlands kommun och Lemlands kommun.

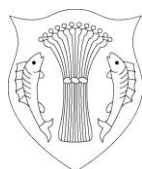
7.5.3.2. Elevantal

7.5.3.3. Timresursen

Begreppet timresurs är ett mått på antalet lärartimmar per vecka. Lumparlands skola får lärartimmar bekostade från kommunen och kommunalförbundet SÅUD. Lumparlands skolas totala timresurs är enligt följande:

Timresurs fr.o.m. 1.8.2024	Antal lärartimmar	Lärartimmar per elev
Timresurs för allmän-undervisning (Au) på kommunens bekostnad	62,00	5,22
Timresurs för AU bekostad av SÅHD (språk, musik m.m)	0,00	0,00
Övrig timresurs på kommunens bekostnad	0	0
Special-undervisning på kommunens bekostnad	4,00	0,34
Special-undervisning bekostad av SÅHD	0,00	0,00
Totalt	66,00	5,56

7.5.3.4. Prestationstal

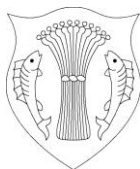
	2023	2024	Skillnad
Elever från Lumparland i Lumparlands skola	16,965	9,875	-7,09
Elever från annan kommun/Ängö-Bussö Vårdö Kommun	0,00	2,00	2,00
Elever från Lu i annan kommun	1,035	0,625	-0,41
Antal elever i skolan	16,965	11,875	-5,125
Elever i KHS	16,00	15,00	-1,00
Elever i träningsundervisningen	1,00	1,00	0
Summa elever från Lumparland	35,00	28,50	-6,50
Antal undervtim/vecka	66,00	66,00	-1,00
Undervtim/elev	3,89	5,56	1,67
Antal anställda totalt	5,54	5,54	0
Klass; timlärare och skolföreståndare	3,00	3,00	0
Elevassistent	0,54	0,54	0
Kanslipersonal	0,00	0,00	0,00
Kökspersonal	1,00	1,00	0,00
Städ-köksbiträde	0,78	1,00	0,22
Fastighetspersonal	0	0	0,00
Kvm	740	740	0,00
Kvm/elev	43,62	62,32	18,70
Elever som får skolskj.	8	5	-3,00
Skjuts %	67%	40%	-27,00%

7.5.4. Kyrkby högstadieskola (KHS) och träningsundervisningen

Lumparlands elever i årskurs 7-9 fullgör sin läroplikt i Kyrkby högstadieskola (KHS) i Jomala. Verksamheten sker inom ramen för SÅUD. Under 2024 beräknas 15,5 elever från Lumparland gå i KHS och en elev från Lumparland beräknas gå i träningsundervisningen under vårterminen.

7.5.5. Ekonomiplan 2023–2024

En om- och tillbyggnad av KHS kommer ev. att påbörjas kring årsskiftet 2023/2024 och beräknas i så fall stå klar till höstterminen 2025. I KHS förväntas antalet elever från Lumparland uppgå till 13 elever under år 2025 och 11 elever under år 2026. I träningsundervisningen förväntas inga elever från Lumparland vara inskrivna under 2025 och 2026.

7.6. Kultur- och fritidsförvaltningen

C400 Kultur- och fritidsförvaltningen	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	EP 2025	EP 2026
C410 Kultur och fritid	-32 496,33	-35 070,00	-33 640,40		
4102 Biblioteket	-32 496,33	-35 070,00	-33 640,40		
C420 Idrott och friluftsliv	-758,51	-1 344,33	-219,60		
4201 Idrott och friluftsliv	-758,51	-1 344,33	-219,60		
C430 Ungdomsväsendet	-822,06	-5 580,17	-8 071,00		
4301 Ungdomsarbete	-822,06	-5 580,17	-8 071,00		
C440 Övrig kulturverksamhet	-6 503,47	-5 872,50	-8 242,00		
4401 Allmän kulturverksamhet	-6 503,47	-5 872,50	-8 242,00		
C450 Medborgarinstitutet	-7 729,15	-7 900,00	-7 900,00		
4501 Medborgarinstitutet	-7 729,15	-7 900,00	-7 900,00		
Totalsumma	-48 309,52	-55 767,00	-58 073,00	-58 653,73	-59 240,27

Anslagsansvarig

Bibliotekssekreteraren.

Kultur- och fritidsförvaltningen ansvarar för kommunens biblioteks-, fritids-, ungdoms- och kulturväsende. Förvaltningen handhar även frågor gällande medborgarinstitutet (Medis) och turism.

Den allmänna kulturverksamhetens huvuduppgift är att ordna kulturell verksamhet. Ungdomsarbetets uppgift är att ordna ungdomsverksamhet. Till idrotts- och friluftslivsverksamheten hör att möjliggöra juniorverksamhet och att ansvara för underhållet av motionsbanan. Kultur- och fritidsförvaltningen föreslår fördelning av föreningsbidrag. Biblioteket verkar som skol- och kommunbibliotek. Medborgarinstitutets uppgift är att erbjuda vuxna i Lumparland möjlighet till allmänbildande utbildning och meningsfull fritidssysselsättning.

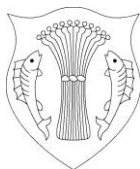
Personal	Årsverken
Bibliotekssekreterare	0,50
Ungdomsgårdsledare	0,12
Totalt	0,62

Målsättningar

Fortsatt arbete med att ha ett välfungerande kommunbibliotek i närområdet, ett bibliotek som även fungerar som ett skolbibliotek i direkt anslutning till skolan. Invånarna i kommunen ska kunna erbjudas meningsfulla fritidsaktiviteter i sin hemkommun, kursmöjligheter via Medis kursverksamhet och genom föreningsbidrag till lokala föreningar för att stöda ett blomstrande föreningsliv.

Fortsätta arbeta för att barnen och ungdomarna i Lumparland har en meningsfull fritid genom att ge föreningsbidrag till föreningar som ordnar aktiviteter för barn och ungdomar, genom att barnen i Lumparland ges möjlighet att delta i de fritidsaktiviteter som arrangeras av Fritidsledarna i Lemland, men också genom att de ges möjlighet att delta i Stallens och Uncans fritidsaktiviteter i Mariehamn.

7.6.1. Föreningsbidrag

Förening	Andel av kostnader	Andel av aktiva medlemmar	Andel av totala medlemmar	Andel av aktiviteter	Andel av medeltal	Belopp	
Föreningen Folkhälsan i L.	48 %	55 %	48 %	28 %	6 %	741	Summa att fördela 2000
Lumparlands Ungdomsförening r.f.	3 %	10 %	19 %	18 %	5 %	216	
Nybondes i Krogstad r.f.	46 %	12 %	23 %	26 %	78 %	736	
Svinö Byalag	3 %	24 %	10 %	28 %	12 %	306	

7.6.2. Projektbidrag

7.6.2.1. Lumparlands ungdomsförening

Ansöker om 2 000 euro i bidrag för komplettering av elektroniskt låssystem.

820 euro beviljas (4745 4301) Ungdomsarbete.

7.6.2.2. Föreningen Folkhälsan i Lumparland r.f.

Ansöker om 2 000 euro för nya omklädningsrum på simstranden i Klemetsby.

820 euro beviljas (4745 4301) Ungdomsarbete.

7.6.3. Övriga bidragsansökningar

7.6.3.1. Ålands 4H-distrikt r.f.

Lumparlands kommun har som praxis att till Ålands 4H-distrikt r.f. bevilja bidrag om 5 euro per medlem som har Lumparlands kommun som hemkommun. Föreningen har 17 medlemmar med Lumparlands kommun som hemkommun.

85 euro beviljas (4740 4301) Ungdomsarbete.

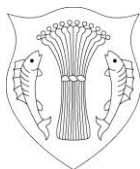
7.6.3.2. Föreningen Norden på Åland r.f.

Ansöker om 50 cent per invånare eller ett fast bidrag.

Ansökan avslås på grund av att föreningen inte har Lumparlands kommun som hemort.

7.6.4. Ekonomiplan 2024–2025

Under ekonomiplanepreioden hoppas förvaltningen att bygga ut vandringsleden i Skag så att den går runt Lumparland.

7.7. Byggnads- och miljönämnden

C500 Byggnadssektorn	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	EP 2025	EP 2026
☐ C510 Byggnadsförvaltning	-104,04	-104,00	-104,00		
☐ 5105 Byggnads- och miljökansliet	-104,04	-104,00	-104,00		
☐ C520 Byggnadstillsyn	-14 830,43	-13 586,00	-14 224,00		
☐ 5201 Byggnadsinspektionen	-14 830,43	-13 586,00	-14 224,00		
☐ C525 Samhällsplanering	-3 879,00	-4 539,00	-3 603,00		
☐ 1209 Planläggning	-3 879,00	-4 539,00	-3 603,00		
☐ C530 Miljövård	-3 420,90	-3 607,00	-3 607,00		
☐ 5302 Övrig miljöverksamhet	-3 420,90	-3 607,00	-3 607,00		
☐ C535 Avfallshandtering	-4 033,05	-4 121,00	-4 121,00		
☐ 5952 Krogstad avfallsdeponi	-4 033,05	-4 121,00	-4 121,00		
Totalsumma	-26 267,42	-25 957,00	-25 659,00	-25 915,59	-26 174,75

Anslagsansvarig

Byggnads- och miljöinspektören.

Byggnads- och miljösektorns verksamhetsområde omfattar i huvudsak byggnadstillsyn, planläggning, avfallshandtering, jord- och skogsbruk samt miljövård.

7.7.1.1. Verksamhets- och volymförändringar 2024

-

7.7.1.2. Verksamhetsmål 2024

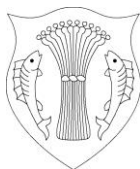
Mål:	Metod:
1. Slutföra Söderby detaljplan	1. Köptjänst/intern process
2. Revidering av Lemlands centrum generalplan	2. Köptjänst/intern process
3. Utveckla återvinningsstationerna i Lemland	3. Intern process, entreprenörer
4. Utvärdering av alternativa avfallsinsamlingssystem	4. Intern process
5. Revidering av Lemlands skogsbruksplan	5. Köptjänst/intern process

7.7.1.3. Verksamhetsmål 2025–2026

Mål:	Metod:
1. Färdigställa kommunöversikter	1. Intern process
2. Utöka detaljplaneområde i Bengtsböle	2. Köptjänst/intern process
3. Utredda kommunens planeringsåtagande gällande detaljplaner	3. Intern process

7.7.2. Byggnads- och miljönämnd

Verksamheten omfattar nämndens löpande arbete.

Budget 2024 och ekonomiplan 2025–26 för Lumparlands kommun

NYCKELTAL	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Byggnads- och miljömyndigheten:			
Antal möten (st)	11	12	11
Ärenden (st)	150	200	160

7.7.3. Byggnads- och miljökansliet

Verksamheten omfattar kanslifunktionen inom byggnads- och miljösektorn i Lemland och Lumparland. Kanslifunktionen betjänar hela sektorn. Arbetet sker i nära samarbete med kanslifunktionen för tekniska sektorn.

7.7.4. Byggnadstillsyn

Resultatenheten omfattar byggnadstillsynen i Lumparland. Verksamheten omfattar i praktiken beredning och uppföljning av bygglov, avloppstillstånd, adressregistret och dylikt. Därtill fakturering av tillståndsavgifter enligt gällande taxor samt upprätthållande och rapportering av byggnadsdata.

NYCKELTAL	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Tillståndsärenden Lemland (st)	85	93	75
Tillståndsärenden Lumparland (st)	23	30	25
Avgifternas täckningsgrad Lemland (%)	35,3%	30,0%	0,0%
Avgifternas täckningsgrad Lumparland (%)	29,0%	25,7%	0,0%

7.7.5. Planläggning

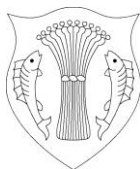
Resultatenheten omfattar detalj- och generalplanering samt kommunöversikterna i Lemland och Lumparland. Nämnden samarbetar med landskapsregeringen, planläggare, kartläggare och andra experter vid behov.

NYCKELTAL	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Anslag för planläggare, Lemland (€)	1 840 €	10 490 €	10 490 €
Planläggningstid (timmar)		150	150
Anslag för planläggare, Lumparland (€)	1 195 €	2 500 €	1 570 €
Planläggningstid (timmar)		38	24

7.7.6. Miljövård

Resultatenheten består av anslag för miljöarbete i Lemland och Lumparland. Visionen för verksamheten är en hållbar samhällsutveckling, ren och utsläppsfri miljö samt att alla avloppsanläggningar i Lemland och Lumparland är miljömässigt hållbara.

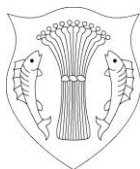
Verksamheten består också av information samt uppföljning av funktionen hos två våtmarker vid Kapellviken.

NYCKELTAL	Bokslut	Budget	Budget
	2022	2023	2024
Medel för lokalt miljöarbete i Lemland (€)	2 840 €	2 840 €	2 840 €
Medel för lokalt miljöarbete i Lumparland (€)	1 600 €	1 600 €	1 600 €

7.7.7. *Krogstad avfallsdeponi*

Verksamheten har gällande miljötillstånd. I enlighet med tillståndet ska t ex vattenprover tas kontinuerligt. Resultaten delges ÅMHM.

7.8. Tekniska nämnden

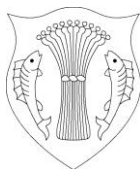
C501 Tekniska sektorn	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	EP 2025	EP 2026
[-] C511 Teknisk förvaltning	-70,82				
+ 5102 Tekniskanämnden	-305,09				
+ 5104 Tekniskakansliet	234,27				
[-] C540 Trafikleder	-52 091,21	-60 521,00	-56 521,00		
+ 5401 Kommunalvägar	-14 155,80	-12 029,00	-11 987,00		
+ 5402 Bygdevägar	-342,27	-2 116,00	-2 123,00		
+ 5403 Cykel- och gångvägar	-11 722,76	-7 342,00	-7 391,00		
+ 5404 Snöplogning	-4 135,09	-5 025,00	-4 998,00		
+ 5450 Bostadsgator	-10 189,12	-11 619,00	-11 619,00		
+ 5451 Vägbelysning	-9 521,17	-19 321,00	-15 134,00		
+ 5452 Rastplats Lumparsund	-1 423,00	-2 370,00	-2 589,00		
+ 5505 Infopelare Klemetsby	-602,00	-699,00	-680,00		
[-] C550 Parker och allmänna områden	-21 191,08	-18 710,00	-18 321,00		
+ 5502 Badstrand Kapellviken	-1 898,00	-2 664,00	-2 650,00		
+ 5506 Allmännaområden, ofördelat	-2 803,66	-3 128,00	-3 099,00		
+ 5507 Lekpark Hågen	-2 373,00	-2 633,00	-2 489,00		
+ 5509 Fotbollsplan Klemetsby	-9 852,00	-5 810,00	-5 742,00		
+ 5510 Motionsbana Furuborg	-2 619,01	-2 689,00	-2 611,00		
+ 5591 Mattvätt	-1 645,41	-1 786,00	-1 730,00		
[-] C555 Hamnverksamhet	-1 601,00	-1 720,00	-1 688,00		
+ 5551 Kapellhagens båthamn	-1 601,00	-1 720,00	-1 688,00		
[-] C560 Byggnader o. lokaler / offentliga	-197 502,38	-205 654,00	-170 240,00		
+ 5601 Kommunkansliet	-15 528,49	-16 384,00	-16 184,00		
+ 5602 Grundskolan	-65 003,19	-76 464,00	-52 130,00		
+ 5604 Slöjdsal	-2 812,02	-4 372,00	-2 696,00		
+ 5605 Lidret	-1 423,00	-2 940,00	-2 010,00		
+ 5606 Branddepån	-24 079,42	-23 998,00	-20 349,00		
+ 5607 Daghemmet Videungen	-19 128,23	-21 500,00	-18 104,00		
+ 5608 Daghemmet Myrstacken	-9 864,93	-8 489,00	-7 514,00		
+ 5655 Prästgårdsvägen 1-3	-59 663,10	-51 507,00	-51 253,00		
[-] C565 Byggnader o. lokaler / hyresbostäder	36 382,37	33 407,00	37 552,00		
+ 5653 Prästgårdsvägen 5 och 7	19 446,26	20 950,00	20 950,00		
+ 5654 Kapellvägen 2	16 936,11	12 457,00	16 602,00		
[-] C570 Intern service	-8 029,86	-5 247,00	-10 4,00		
+ 5701 Fastighetservice och uthyrningstjänster	-4 081,45	-104,00	-104,00		
+ 5609 Lager	-3 948,41	-5 143,00			
[-] C580 Vattenverk	12 199,23	5 999,00	6 999,00		
+ 5801 Vattendistribution	12 199,23	5 999,00	6 999,00		
[-] C585 Avloppsverk	-21 683,91	-9 301,00	-10 280,00		
+ 5851 Rensningsverk Långnäs	-30 757,73	-19 295,00	-20 280,00		
+ 5852 Avloppsledning	9 073,82	9 994,00	10 000,00		
Totalsumma	-253 588,66	-261 747,00	-212 603,00	-214 729,03	-216 876,32

Anslagsansvarig

Tekniska chefen.

Tekniska sektorn sköter administrationen och utförandet kopplat till bland annat fastighetsunderhåll, trafikleder samt vatten- och avloppsverksamhet. Visionen för verksamheten är att förvalta kommunens egendom så att den bibehåller sitt värde samt fyller sin funktion, att minska miljöbelastningen genom åtgärder inom bland annat enheternas avfallshantering, avloppsvattenbehandlingen samt energisparande åtgärder, att minimera personalomsättningen och motivera de anställda till goda arbetsresultat.

Den av tekniska sektorn förvaltade egendomen används bland annat för att bedriva den offentliga kommunala servicen såsom äldreomsorg, barnomsorg samt skola, för invånarnas rekreation och välbefinnande samt för att tillse ren-, och avloppsvattenleveranser för anslutna kunder.

7.8.1.1. Verksamhets- och volymförändringar under budgetåret

Budgetåret kommer troligen präglas av den osäkerhet som råder gällande inflationen generellt. Osäkerheten gör det svårt att uppskatta utfallet av höjningarna, då budgeten även påverkas av fastslagna taxor för kommunens tjänster. Elkostnaderna är sänkta med 20% i årets budget I juni 2023 går nuvarande avtal gällande värmeleverans i Söderby närvarmenät ut. Ett nytt avtal gällande leveransen skall under året upphandlas.

7.8.1.2. Verksamhetsmål 2024

Mål:	Metod:
1. Förtydliga förväntningar och förutsättningar för alla tjänster och befattningar inom sektorn. Effektivisera beslutsgångar.	1. Uppdatera tjänste-, och befattningsbeskrivningar. Uppgöra en plan och prioritering på övergripande processer. Påbörja framtagande av övergripande processer för att skapa en tydlig helhetsbild utgående från planen.
2. Utredda systemstöd för i sektorn ingående arbetsmoment	2. Utredda införande av ersättande system för att minska antalet system i användning inom sektorn.
3. Införande av fjärravlästa vattenmätare	3. Kartlägga och definiera ett område som skulle vara lämpligt som pilotområde för införande av fjärravlästa vattenmätare för privata fastigheter.
4. Processbeskrivning återkommande arbetsuppgifter	4. Framtagande av processbeskrivningar för att effektivisera det dagliga arbetet och skapa ett bättre flöde i verksamheten.
5. Utredning av Bengtsböle IP	5. Tekniska nämnden efterfrågar att kommunstyrelsen utreder hur användningen av Bengtsböle IP kan öka. Detta med tanke på de höga driftskostnaderna i förhållande hur lite anläggningen används.

7.8.1.3. Verksamhetsmål 2025–2026

Mål:	Metod:
1. Effektivisera beslutsgångar	1. Fortsatt arbeta med medframtagande av övergripande processer. Utgående från upphandlingar av ramavtal delegera avrop till personal inom sektorn.
2. Systemstöd	2. I samråd med övriga sektorer fortsätta arbetet med utvecklingen av sektorns systemstöd.
3. Inmätning av VA-infrastruktur	3. Påbörja inmätningen av befintlig VA-infrastruktur.

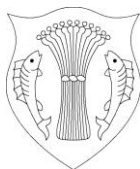
7.8.2. Teknisk förvaltning

Resultatenheten omfattar tekniska nämnden samt tekniska kansliet, inklusive den löpande verksamheten samt beslutade investeringar i Lemland och Lumparland. Tekniska kansliet sköter administrationen kopplat till bland annat fastighetsunderhåll, trafikleder samt vatten- och avloppsverksamhet. Visionen för verksamheten är att förvalta kommunens egendom så att den bibehåller sitt värde samt fyller sin funktion, att minska miljöbelastningen genom åtgärder inom bland annat avfallshantering samt avloppsvattenbehandlingen, att minimera personalomsättningen och motivera de anställda till goda arbetsresultat.

NYCKELTAL	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Tekniska nämnden:			
Antal sammanträden (st)	8	7	7
Antal ärenden (st)	107	100	105

7.8.3. Trafikleder

Resultatenheten omfattar väghållning av kommunalvägar samt sommar- och vinterunderhåll av byggnadsplanevägar och gång- och cykelvägar. Underhållet handhas i huvudsak av privata entreprenörer. I verksamheten ingår även att upprätthålla vägbelysningen i kommunen. Visionen för verksamheten är trafiksäkra vägar som så bra som möjligt tillgodoser användarnas behov.

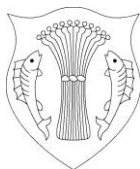

NYCKELTAL	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Lemland			
Kommunalvägar (km)	28,0	30,4	30,4
Byggnadsplanevägar (m)	6 330	8 478	8 478
Gång- och cykelvägar (m)	14 380	12 700	12 700
Vägbelysning, armaturer (st)	291	291	291
Lumparland			
Kommunalvägar (km)	3,00	2,55	2,55
Byggnadsplanevägar (m)	1 530	1 530	1 530
Gång- och cykelvägar (m)	4 850	4 850	4 850
Rastplatser (st)	1	1	1
Vägbelysning, armaturer (st)	55	55	55
Privatvägsplogning (st)	31	32	28

7.8.4. *Parker och allmänna områden*

Resultatenheten omfattar underhåll av idrotts- och friluftsanläggningar i kommunen. Dessa är Valbo idrottsplan samt hinderbana, Bengtsböle idrottsplan, motionsbanorna i Söderby och i Lumparland, gräsplanen i Klemetsby, badstränderna samt övriga friluftsområden, friluftsleden genom Lemland samt lek-/idrottsplatsen vid Smedjegränd och lekplatsen vid Kapellviken. Underhållet handhas i huvudsak av kommunens enhet för fastighetsskötsel. Bokning och uthyrning av idrottsanläggningen i Bengtsböle och Valbohallen handhas av fritidssektorn. Visionen för verksamheten är att till kommunmedlemmar, sommargäster och turister erbjuda ändamålsenliga och välskötta anläggningar och områden för ledd och fri fritidssysselsättning.

NYCKELTAL	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Anläggningar i Lemland (exklusive diverse allmänna områden)			
Idrottsplaner (st)	5	5	5
Konditionsbanor (st)	1	1	1
Badstränder (st)	2	2	2
Mattvätt (st)	1	1	1
Vandringsled (st)	1	1	1
Lekparker (st)	1	1	0
Totalt (st):	11	11	10
Anläggningar i Lumparland (exklusive diverse allmänna områden)			
Idrottsplaner (st)	1	1	1
Konditionsbanor (st)	1	1	1
Badstränder (st)	1	1	1
Mattvätt (st)	1	1	1
Lekparker (st)	1	1	0
Totalt (st):	5	5	4

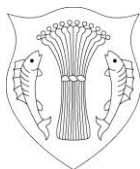
7.8.5. Hamnverksamhet

Resultatenheten omfattar underhåll och uthyrning av platser i småbåtshamnarna i Västerängaviken (åtta platser), vid Norråker (två platser), vid Bergö strand (en plats) och i Kapellviken (fyra platser). Därtill underhålla sjösättningsramporna i Norrby och Söderby. Visionen för verksamheten är en hög uthyrningsgrad samt nöjda båtägare.

NYCKELTAL	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Uthyrda småbåtsplatser:			
Västeränga (st)	7	7	7
Norråker (st)	2	2	2
Totalt (st):	9	9	9
Sjösättningsrampor (st)	3	3	3

7.8.6. Byggnader och lokaler

Resultatenheten omfattar Lemlands och Lumparlands verksamhetslokaler för olika typer av främst offentlig verksamhet. I byggnaderna verkar i huvudsak kommunernas egna verksamhetsenheter, men en liten uthyrningsverksamhet bedrivs också. Visionen för verksamheten är att erbjuda trivsamma och ändamålsenliga arbets- och verksamhetsutrymmen för kommunens olika verksamhetsenheter och utomstående hyresgäster samt en fastighetsförvaltning som fungerar ändamålsenligt och ekonomiskt.

Lemlands kommuns byggnader är fritidsgården, grundskolan jämte biblioteket, Valbohallen, kommungården, ESB Sveagården, daghemmen Bullerboda, Gullvivan, Saltkråkan och Smultronbacken.

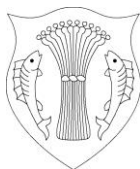
Lumparlands kommuns byggnader är grundskolan jämte biblioteket, kommungården, branddepån, Kapellhagen samt daghemmen Videungen och Myrstacken.

NYCKELTAL	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Lemland			
Skola & bibliotek (st)	1	1	1
Daghem (st)	5	4	4
Servicehus för äldre (st)	1	1	1
Kommunkansli (st)	1	1	1
Fritidsgård (st)	1	1	0
Hyrd daghemsmodul (st)	0	0	0
Teknisk hall & hyrd depå (st)	2	2	2
Idrottshall (st)	1	1	1
Totalt (st):	12	11	10
Lumparland			
Skola & bibliotek (st)	1	1	1
Daghem (st)	1	1	1
Servicehus för äldre (st)	1	1	1
Kommunkansli (st)	1	1	1
Branddepå (st)	1	1	1
Totalt (st):	5	5	5
Förbrukning av eldningsolja (m ³) Lemland	6	5	2
Förbrukning av eldningsolja (m ³) Lumparland	1	0	0

7.8.7. Hyresbostäder

Resultatenheten omfattar i huvudsak uthyrning av bostadslägenheter. Lumparlands kommuns hyresbyggnader är Prästgårdsvägen 5 och 7 samt Kapellvägen 2. Totalt 12 lägenheter. Visionen för verksamheten är att erbjuda trivsamma och ändamålsenliga bostadslägenheter för Lumparlands kommuns hyresgäster samt en fastighetsförvaltning som fungerar ändamålsenligt och ekonomiskt.

NYCKELTAL	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Bostadsradhus (st)	3	3	3
Parhus (st)	0	3	3
Hyreslägenheter (st)	12	18	18
Uthyrningsgrad (%)	100,0%	100,0 %	100,0 %

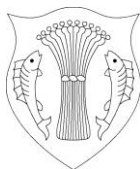
7.8.8. Fastighetsunderhåll

Resultatenheten omfattar i huvudsak enheten för fastighetsskötsel och enheten för lokalvård samt där tillhörande anslag för personalkostnader och för fordon och övrig gemensam utrustning. Uppgiftsområdets kostnader fördelas internt på servicens användare. Fastighetsskötseln upprätthåller beredskap dygnet runt. Genom att tillämpa systematiska arbetssätt vid rätt tidpunkt och i rätt omfattning är visionen för verksamheten att utföra underhållsåtgärder som på sikt minimerar behovet av reparationer och minskar risken för att akuta situationer uppstår.

7.8.9. Vatten- och avloppsverk i Lumparland

Resultatenheten omfattar distribution av dricksvatten samt emottagande och transport av avloppsvatten. Dricksvattnet köps av Ålands Vatten Ab. Avloppsvattnet transporteras med hjälp av pumpstationer till kommunens eget reningsverk i Långnäs där det renas. Visionen för verksamheten är att distribuera dricksvatten av hög och jämn kvalitet till alla abonnenter inom vattenverkets verksamhetsområde, att kunna ta emot avloppsvatten samt effektivt och ekonomiskt transportera det till reningsverket i Långnäs där det renas med bästa möjliga teknik så att miljöbelastningen blir så liten som möjligt samt att maximera vatten- och avloppsanslutningarna inom verksamhetsområdet.

NYCKELTAL	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Vattenledningsnät, Lumparland			
Abonnenter (st)	241	241	222
Tryckförhöjningsstationer (st)	0	0	0
Köpt revvatten (m ³)	26 185	25 000	25 000
Sålt revvatten (m ³)	17 777	18 500	18 500
Täckningsgrad, extern (%)	129,3 %	137,1 %	121,1 %
Täckningsgrad, totalt exkl. avskrivningar (%)	100,0 %	117,3 %	95,9 %
Avloppsledningsnät, Lumparland			
Abonnenter (st)	60	56	56
Pumpstationer (st)	6	6	6
Inkommet avloppsvatten (m ³)	7 137	7 000	7 050
Fakturerat avloppsvatten (m ³)	5 180	4 600	4 850
Slam externt (m ³)	1 009	1 000	1 000

7.9. Brand- och räddningsväsendet (Räddningsområde Ålands landskommuner)

C600 Brand och räddning	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	EP 2025	EP 2026
C610 Brandskydd	-34 145,16	-35 876,00	-36 770,00		
6101 Räddningsnämnden	-34 145,16	-35 876,00	-36 770,00		
C620 Befolkningsskydd	-5 291,61	-5 534,00	-6 139,00		
6201 Befolkningsskyddet	-5 291,61	-5 534,00	-6 139,00		
Totalsumma	-39 436,77	-41 410,00	-42 909,00	-43 338,09	-43 771,47

Anslagsansvarig
Räddningschefen.

7.9.1. Räddningsnämnden

Omhänderhavandet av brand och räddningsväsendet samt befolkningsskyddet i kommunen. Trygga kommuninvånarnas säkerhet genom att upprätthålla beredskap för räddningsinsats för oförutsedd händelse. Bedriva förebyggande verksamhet riktad mot brand och olycka genom att utföra brandsyn samt annan syneverksamhet i samarbete med kommunens byggnadsinspektion, besluta om sotning, intern och extern information/utbildning till allmänheten, företag och organisationer. Vara en koordinator för befolkningsskyddet.

Målsättningar 2024

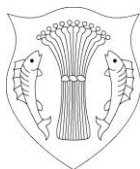
- Verka för och vid beslut verkställa och starta upp en för Åland gemensam räddningsmyndighet.
- Implementera i samarbete med Ålands Brand- och Räddningsförbund nytt utbildningssystem för avtalsbrandkårerna.
- I samråd med kommunens avtalsbrandkår och med hänsyn av tillgängliga budgetmedel möjliggöra för fortsatt hög kvalitet på brand- och räddningsmaterialen.
- Utföra praktisk utrymningsövning i skola, fortgå med målsättningarna i antaget servicenivåbeslut.

Verksamhetsmål 2025–2026

- Fortsätta den förebyggande syneverksamheten och anpassa den till kommunens verkliga behov.
- Att eleverna i kommunens skola erhåller vetskap och kunskap om utrymning av byggnad.
- Upprätthålla brandkårens utrustning och manskapsnumerär vid minst nuläget, samt särskilt beakta behovet av skolning och utbildning.

Åtgärder för att nå de uppställda målen

- Upprätthålla goda och nära kontakter med kommunens avtalsbrandkår.
- I samråd med brandkåren göra anskaffningar vilket möjliggör fortsatt hög kvalitet på brand och räddningsmateriel.
- Med kontinuerliga intervaller för elever och personal anordna utrymningsövning och information i kommunens skola.

7.9.2. Befolkningsskyddet

Målsättningar 2024

- Utredda modernisering av utrustningen för alarmutgivning i kommunen.

Verksamhetsmål 2024–2025

- Att med av kommunfullmäktige beviljade medel på bästa möjliga sätt upprätthålla och förnya kommunens befolkningsskyddsutrustning.
- I samarbete med kommunen och andra myndigheter skapa förutsättningar att utvecklas inom befolkningsskyddsberedskapen utgående från räddningslagens rekommendationer.

Kvalitetsmål gällande verksamheten 2025–2026

- Att uppfylla brand och befolkningsskyddslagen samt av landskapsregeringen beslut gällande verksamheten.

Åtgärder för att nå de uppställda målen

- Till kommuninvånarna och samarbete med kommunerna skapa förutsättningar och medvetenhet om befolkningsskyddets verksamhet.
- Bistå de i kommunen verksamhetsområden vid planering av oförutsedda händelser som kan påverka dess verksamhet.
- Framarbeta förslag till modernisering av kommunens utrustning för alarmutgivning.

7.9.3. Förändringar

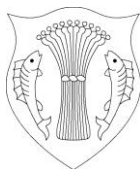
Lumparlands kommuns andel för samarbetet beräknas minska till 2,42 % (2,53 %).

I budgetförslagets driftdel har beaktats de nödvändiga anskaffningarna för kommunens avtalsbrandkår för personlig skyddsutrustning.

Lumparlands kostnader beräknas minska med 436 euro för den gemensamma räddningsnämnden, de gemensamma tjänstemännen och befälsjourverksamheten.

Den lagstadgade verksamheten ska prioriteras och upprätthållas. I budgeten finns ringa anslag för upprätthållande och underhåll av materiel och utrustning.

Ersättningen enligt avtal till Lumparlands FBK bibehålls oförändrat.

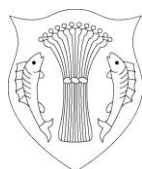

8. INVESTERINGARNA

Kostnadsställe 8301 Projektets namn Hyresbostäder						
	Beräknad anv. per 31.12.2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Totalt för investeringen	
Kostnader	-	-	- 15 000,00	-	-	15 000,00
Intäkter	-	-	-	-	-	-
Landskapsandelar	-	-	-	-	-	-
Nettokostnad	-	-	- 15 000,00	-	-	15 000,00
Beskrivning av investeringen Målning av fasader på hyreslägenheter, Kapellvägen 2, Prästgårdvägen 5-7						

Kostnadsställe 8302 Projektets namn ESB Kapellhagen						
	Beräknad anv. per 31.12.2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Totalt för investeringen	
Kostnader	-	- 15 000,00	- 15 000,00	- 15 000,00	-	45 000,00
Intäkter	-	15 000,00	15 000,00	15 000,00	-	45 000,00
Landskapsandelar	-	-	-	-	-	-
Nettokostnad	-	-	-	-	-	-
Beskrivning av investeringen Renovering av 1 st badrum/år						

Kostnadsställe 8508 Projektets namn Detaljplaneväg Långnäs						
	Beräknad anv. per 31.12.2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Totalt för investeringen	
Kostnader	- 2 500,00	- 38 500,00	-	-	-	41 000,00
Intäkter	-	40 500,00	-	-	-	40 500,00
Landskapsandelar	-	-	-	-	-	-
Nettokostnad	- 2 500,00	2 000,00	-	-	-	500,00
Beskrivning av investeringen Ny anslutningsväg vid Långnäs hamn.						

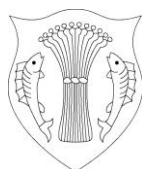

Budget 2024 och ekonomiplan 2025–26 för Lumparlands kommun

Kostnadsställe	8509				
Projektets namn	Lumpovägen				
	Beräknad anv.				Totalt för
	per 31.12.2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	investeringen
Kostnader	-	- 7 500,00	-240 000,00	-	- 247 500,00
Intäkter	-	-	-	-	-
Landskapsandelar	-	-	-	-	-
Nettokostnad	-	- 7 500,00	-240 000,00	-	- 247 500,00
Beskrivning av investeringen					
Lumpovägen grunddförbättring					

Kostnadsställe	8507				
Projektets namn	Lumparlands branddepå				
	Beräknad anv.				Totalt för
	per 31.12.2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	investeringen
Kostnader	-	- 10 000,00	-	-	- 10 000,00
Intäkter	-	-	-	-	-
Landskapsandelar	-	-	-	-	-
Nettokostnad	-	- 10 000,00	-	-	- 10 000,00
Beskrivning av investeringen					
Reparation av asfaltsytor runt fastigheten					

Kostnadsställe	8558				
Projektets namn	Elförsörjning				
	Beräknad anv.				Totalt för
	per 31.12.2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	investeringen
Kostnader	-	- 20 000,00	- 25 000,00	-	- 45 000,00
Intäkter	-	-	-	-	-
Landskapsandelar	-	-	-	-	-
Nettokostnad	-	- 20 000,00	- 25 000,00	-	- 45 000,00
Beskrivning av investeringen					
Installation av generatorer för nödförsörjning enligt plan 2024, brandstationen 2025, skolan					

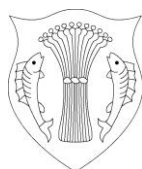
Budget 2024 och ekonomiplan 2025–26 för Lumparlands kommun

Kostnadsställe 8563					
Projektets namn Båtbyte FBK					
	Beräknad anv.				Totalt för
	per 31.12.2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	investeringen
Kostnader	-	-	- 35 000,00	-	- 35 000,00
Intäkter	-	-	-	-	-
Landskapsandelar	-	-	-	-	-
Nettokostnad	-	-	- 35 000,00	-	- 35 000,00
Beskrivning av investeringen					
Ett båtbyte planeras till år 2025 för Lumparlands frivilliga brandkår.					

Kostnadsställe 8801					
Projektets namn Vattenledningar					
	Beräknad anv.				Totalt för
	per 31.12.2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	investeringen
Kostnader	-	- 10 000,00	- 10 000,00	- 10 000,00	- 30 000,00
Intäkter	-	-	-	-	-
Landskapsandelar	-	-	-	-	-
Nettokostnad	-	- 10 000,00	- 10 000,00	- 10 000,00	- 30 000,00
Beskrivning av investeringen					
Ospecificerade vattenledningar					

Kostnadsställe 8801					
Projektets namn Vattenledning Skag					
	Beräknad anv.				Totalt för
	per 31.12.2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	investeringen
Kostnader	-	- 20 000,00	-	-	- 20 000,00
Intäkter	-	-	-	-	-
Landskapsandelar	-	-	-	-	-
Nettokostnad	-	- 20 000,00	-	-	- 20 000,00
Beskrivning av investeringen					
Vattenledning Skag					

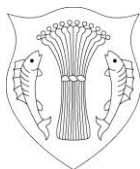

Budget 2024 och ekonomiplan 2025–26 för Lumparlands kommun

Kostnadsställe 8801					
Projektets namn Vattenledning Lumpoudd					
	Beräknad anv.				Totalt för
	per 31.12.2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	investeringen
Kostnader	-	- 40 000,00	-	-	- 40 000,00
Intäkter	-	-	-	-	-
Landskapsandelar	-	-	-	-	-
Nettokostnad	-	- 40 000,00	-	-	- 40 000,00
Beskrivning av investeringen					
Vattenledning Lumpoudd					

Kostnadsställe 8801					
Projektets namn Vattenledning Svinö					
	Beräknad anv.				Totalt för
	per 31.12.2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	investeringen
Kostnader	-	- 15 000,00	-	-	- 15 000,00
Intäkter	-	-	-	-	-
Landskapsandelar	-	-	-	-	-
Nettokostnad	-	- 15 000,00	-	-	- 15 000,00
Beskrivning av investeringen					
Vattenledning Svinö					

Kostnadsställe 8805					
Projektets namn Ospecificerade avloppsledningar					
	Beräknad anv.				Totalt för
	per 31.12.2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	investeringen
Kostnader	-	- 10 000,00	- 10 000,00	- 10 000,00	- 30 000,00
Intäkter	-	-	-	-	-
Landskapsandelar	-	-	-	-	-
Nettokostnad	-	- 10 000,00	- 10 000,00	- 10 000,00	- 30 000,00
Beskrivning av investeringen					
Ospecificerade avloppsledningar					

Kostnadsställe 8805					
Projektets namn Avloppsledning					
	Beräknad anv.				Totalt för
	per 31.12.2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	investeringen
Kostnader	-	- 20 000,00			- 20 000,00
Intäkter	-	-	-	-	-
Landskapsandelar	-	-	-	-	-
Nettokostnad	-	- 20 000,00	-	-	- 20 000,00
Beskrivning av investeringen					
Utbyggnation av VA i Klemetsby					

Avgifter för annonsering i infobladet och kopiering

Dnr: 214/2023

Antagna av kommunfullmäktige genom § xx/xx.11.2023 att gälla från och med 1.1.2024.

Samtliga avgifter är inklusive moms 24 %.

Infobladet

<i>Annonsering</i>	<i>Euro</i>
1/1 sida	28,00
1/2 sida	17,00
1/4 sida	12,00
<i>Prenumeration</i>	<i>Euro</i>
Infobladet/år	28,00

Privatpersoner bosatta i Lumparland får avgiftsfritt införa en annons på 1/4 sida per infoblad.

Föreningar i Lumparland får avgiftsfritt införa en annons på 1/1 sida per infoblad.

Kommunalförbund i vilka Lumparlands kommun är medlem och kommuner med vilka Lumparlands kommun har samarbetsavtal får avgiftsfritt införa annonser i infobladet.

Kommunen förbehåller sig rätten att besluta om en annons eller skrivelse publiceras.

Kopior och utskrifter

De 10 första svartvita kopiorna är avgiftsfria. Färgkopior kostar från första kopian.

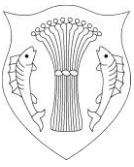
Ensidiga kopior

<i>Svartvita</i>	<i>Euro</i>	<i>Färg</i>	<i>Euro</i>
A4	0,70	A4	0,80
A3	0,80	A3	0,90

Dubbelsidiga kopior

<i>Svartvita</i>	<i>Euro</i>	<i>Färg</i>	<i>Euro</i>
A4	0,90	A4	1,00
A3	1,15	A3	1,25

Allmännyttiga samfund i Lumparland kopierar svartvita kopior avgiftsfritt.

Utlämnande av uppgift som kräver särskilda åtgärder

Vid begäran om uppgifter som kräver omfattande informationssökning tas en avgift ut som motsvarar kostnaderna för att ta fram uppgifterna, om det inte är fråga om skyldigheten att ge råd, höra eller informera.

För utlämnande av en uppgift ur en handling, kopia eller någon annan utskrift som kräver särskilda åtgärder tas en fast grundavgift ut som varierar beroende på hur krävande informationssökningen är:

Normal informationssökning (arbetstid under 2 tim)	40,00 euro
Krävande informationssökning (arbetstid 2–5 tim)	100,00 euro
Mycket krävande informationssökning (arbetstid över 5 tim.)	160,00 euro

Kräver informationssökningen mer än en dag är avgiften 160 euro/dag.

Utöver grundavgiften tas kopieringsavgift för varje sida enligt priset för kopior och utskrifter.

En fast avgift som graderats på ovan nämnda sätt tillämpas också när särskilda åtgärder krävs vid informationssökningen för utlämnandet av en uppgift ur en handling muntligen, när handlingen ges för läsning eller när uppgiften sänds per e-post.

Avgiftsfria handlingar

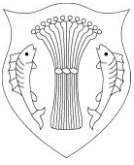
Avgift tas inte då beslut genom protokollsutdrag delges part. Avgift betalas inte heller för handling enligt vilket det enligt lag eller förordning inte ska betalas.

Information ur handlingar avgiftsfri när:

- uppgifterna ges muntligt
- handlingen läses eller kopieras hos myndigheten
- en handling som lagrats elektronisk sänds per e-post
- när utlämnandet av handlingen ingår i myndighetens skyldighet att ge råd, höra eller informera.

Avgift betalas inte heller:

- av den egna kommunens eller kommunalförbunds myndigheter och inrättningar
  - för arbetsintyg, löneintyg, matrikelutdrag eller en handling som behövs för ansökan om pensions- eller annan förmån och som grundar sig på ett pågående eller avslutat tjänste- eller arbetsförhållande till kommunen
  - av den egna kommunens eller den egna samkommunens förtroendevalda för handlingar som han eller hon finner behövliga för sitt uppdrag
-

Lumparlands kommun

- för en handling som enligt lag ska utges till en statlig myndighet
- för kopiering av handling som lämnas in till kommunal myndighet.

VATTENANSLUTNINGSAVGIFT 2024 Lumparland

Godkänd av kommunfullmäktige den
Denna avgift tillämpas fr.o.m. 1.1.2024.

- Vattenanslutning beviljas inom vattenverkets verksamhetsområde
- Kommunen anvisar anslutningspunkt max 100 meter från byggnaden i fråga
- Anslutning utanför vattenverkets verksamhetsområde kan beviljas, dock kan anvisad anslutningspunkt vara längre bort än 100 meter från byggnaden

Detta gäller alla fastigheter som ansluts från 1.1.2024 även om ansökan har inkommit innan detta datum.

Anslutningsavgifter:

• Grundavgift per fastighet	2 081 €
○ Därtill per lokal	520 €

Med lokal avses bostadshus, fritidshus, verksamhetslokal, lägenhet eller uthyrningsstuga.

I glesbebyggelse:

Enligt normerna som kommunfullmäktige i Lumparland har godkänt den 10.12.1997 och som tillämpas från 01.01.1998. Se bilaga.

För Lumparby - Långnäsledningen är anslutningsavgiften 4 285 € för fritidsfastigheter och 2 145 € för fastboende.

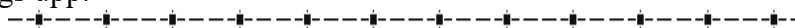
Tekniska nämnden har rätt att efter prövning fastställa särskild anslutningsavgift i speciella fall.

Fastighetsgräns definieras såsom en av lantmäteriverket fastställd gräns mellan två områden. Tomtgräns definieras såsom en vid tomtindelning fastställd gräns. Vid händelse av arrendetomt definieras tomtgräns såsom en av två parter överenskommen avgränsning av ett område.

Om lägenheten delas och säljs med vattenanslutning bekostar säljaren anslutningsavgiften till den nya fastigheten.

Anslutningsavgiften för anslutningar gjorda fr.o.m. 1 april 2004, kan överföras och återbäras. Vid överlåtelse av fastighet överförs de förmåner anslutningsavgiften gett på den nya ägaren. Anslutningsavgiften återbäras när fastigheten för gott upphör att använda vatten- och avloppsvattenverkets tjänster, då byggnaden inte längre är i bruk och anslutningsavtalet sägs upp.

Anslutningsavgiften återbäras till ursprungligt belopp utan indexförhöjning eller ränta. Abonnenten faktureras separat för eventuella momspliktiga tjänster som föranleds av att anslutningen sägs upp.

122243482290238.DOC / 20.9.2023

AVLOPPSVATTENANSLUTNINGSAVGIFT 2023 Lumparland

Godkänd av kommunfullmäktige den
Denna avgift tillämpas fr.o.m. 1.1.2023.

- Avloppsanslutning beviljas inom avloppsverkets verksamhetsområde
- Kommunen anvisar anslutningspunkt max 100 meter från byggnaden i fråga
- Anslutning utanför avloppsverkets verksamhetsområde kan beviljas, dock kan anvisad anslutningspunkt vara längre bort än 100 meter från byggnaden
- Finns det behov av pumpstation för enskild fastighet så sköts och bekostas den av fastighetsägaren.

Detta gäller alla fastigheter som ansluts från 1.1.2021 även om ansökan har inkommit innan detta datum.

Anslutningsavgifter:

• Grundavgift per fastighet	2255 €
○ Därtill per lokal	485 €

Med lokal avses bostadshus, fritidshus, verksamhetslokal, lägenhet eller uthyrningsstuga.

Tekniska nämnden har rätt att efter prövning fastställa särskild anslutningsavgift i speciella fall.

Fastighetsgräns definieras såsom en av lantmäteriverket fastställd gräns mellan två områden. Tomtgräns definieras såsom en vid tomtindelning fastställd gräns. Vid händelse av arrendetomt definieras tomtgräns såsom en av två parter överenskommen avgränsning av ett

Om lägenheten delas och säljs med avloppsanslutning bekostar säljaren anslutningsavgiften till den nya fastigheten.

Anslutningsavgiften för anslutningar gjorda fr.o.m. 1 april 2004, kan överföras och återbäras. Vid överlåtelse av fastighet överförs de förmåner anslutningsavgiften gett på den nya ägaren. Anslutningsavgiften återbäras när fastigheten för gott upphör att använda vatten- och avloppsvattenverkets tjänster, då byggnaden inte längre är i bruk och anslutningsavtalet sägs upp.

Anslutningsavgiften återbäras till ursprungligt belopp utan indexförhöjning eller ränta. Abonnenten faktureras separat för eventuella momspliktiga tjänster som föranleds av att anslutningen sägs upp.

- - - - -

Hyrestaxor vid Lumparlands skola

Dnr: 217/2023

Antagna av kommunfullmäktige genom § xx/xx.11.2023 att gälla från och med 1.1.2024.

Alla avgifter är inklusive moms.

Utrymme	Euro
Klassrum (kväll 4 h)	23,65
Gymnastiksal (4 h)	23,63
Gymnastiksal (timme)	6,19
Dusch- och omklädningsrum	9,04

Om gymnastiksal hyrs erläggs inte skild hyra för dusch- och omklädningsrum.

Utrymme	Euro
Matsal (½ dag eller kväll 4 h)	23,65
Kök (½ dag eller kväll 4 h)	23,65
Matsal + kök (1/2 dag eller kväll 4 h)	47,81
Matsal (heldag)	47,81
Kök (heldag)	47,81
Matsal + kök (heldag)	97,52
Slöjdsal, textil (kväll 4 h)	23,65
Slöjdsal, trä och metall (kväll 4 h)	23,65

Ingen städning ingår i hyran.

Kommunen har en mycket restriktiv hållning vad gäller att hyra ut skolan för övernattningar. Endast i sådana fall där skolan har haft kontakt med andra skolor och elever är det möjligt att vid kontakter och utbyten upplåta skolan för övernattning. I dylika fall erläggs ingen avgift.

Bildningsförvaltningen får i undantagsfall avvika från avgifterna ovan vid större evenemang eller för sådana tillställningar som är speciellt viktiga för kommunen eller landskapet Åland.

TAXOR, BRAND- OCH RÄDDNINGSVÄSENDET

	2024	2023
	exkl moms	exkl moms
Arbete, serviceverksamhet	32,20 €/h	30,95 €/h
Släckningsbil fast bilpump	39,10 €/h	36,25 €/h
Tankbil el vattentransport, spec.fordon	39,10 €/h	36,25 €/h
Sänkpump	7,65 €/h	7,10 €/h
Sänkpump, dygn	30,20 €/dygn	28,00 €/dygn
Lös pump, liten	15,10 €/h	14,00 €/h
Lös pump, mellan	22,00 €/h	20,40 €/h
Pump på släp (Jomala)	58,60 €/h	54,30 €/h
Pump på släp (Finström)	112,80 €/h	104,50 €/h
Generator < 20 kVA	7,65 €/h	7,10 €/h
Generator < 20 kVA, dygn	58,60 €/dygn	54,30 €/dygn
Generator ≥ 20 kVA, dygn	112,80 €/dygn	104,50 €/dygn
(drift och transportkostnad tillkommer)		
Slang, per styck	4,85 €/dygn	4,50 €/dygn
Automatlarm		
Larm orsakat av okynne	806,00 €	775,00 €
Larm orsakat av ovarsamhet	359,40 €	345,60 €

Barnomsorgstaxa i Lumparland

Dnr: 220/2023

Familjestorlek	Nedre inkomstgräns euro/mån	Avgiftsprocent (räknas på överstigande del)	Inkomst som ger maxavgift, 240 euro
2 personer	1 248,-	11,5	3 334,96
3 personer	1 456,-	9,4	4 009,20
4 personer	1 664,-	7,9	4 701,98
5 personer	1 872,-	7,9	4 909,98
6 personer	2 080,-	7,9	5 117,98

Familjebegreppet = Den eller de vårdnadshavare som lever samman med barnet. I familjen inräknas även den som vårdnadshavaren stadigvarande i äktenskap eller under äktenskapsliknande former har gemensamt hushåll med och som inte är barnets vårdnadshavare i det fall barnet sammanlever med endast en vårdnadshavare. Dessutom räknas de barn för vilka dessa är underhållsskyldiga om de bor i samma hushåll.

Avgift för daghem och familjedagvård

Maxavgift: 240 euro, för heltid, i medeltal 10 timmar/verksamhetsdag
192 euro, deltid, i medeltal 7 timmar/verksamhetsdag
144 euro, halvtid, i medeltal 5 timmar/verksamhetsdag

Syskonrabatt: 25 euro per barn för heltidsplats
20 euro per barn för deltidspäls
15 euro per barn för halvtidsplats
10 euro per barn för fritidshem.

Förundervisningen (4 h/verksamhetsdag) är avgiftsfri läsåret innan barnet börjar grundskolan. Avgift för resterande barnomsorg enligt fastställd taxa. Avgiftsfriheten gäller alla dagar från grundskolans hösttermins start till grundskolans vårterminsslut.

För barn med skoluppskov debiteras ingen avgift.

En månadsavgift som är mindre än 10€ debiteras inte.

För barnomsorg som ges i habiliterande syfte enligt landskapslagen (1978:48) om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda och för specialfritidshem debiteras ingen avgift.

Avgift erläggs för 11 månader/år om man under en sammanhängande period om minst 4 veckor inte nyttjar barnomsorg. Ytterligare en avgiftsfri månad kan erhållas om man under tidsperioden vecka 24 t.o.m. vecka 34, under en sammanhängande tidsperiod om 8 veckor, inte nyttjar barnomsorg.

Barnomsorgsavgifterna baserar sig på bestämmelserna i landskapslagen om barnomsorg och grundskola (ÅFS 2020:32) samt på kommunfullmäktiges beslut.

Fritidshemstaxa

Dnr: 221/2023

Antagen av kommunfullmäktige genom § xx/xx.11.2023.

Avgiften för en fritidshemsplats bestäms enligt familjens storlek och inkomst. Familjen ska årligen lämna in intyg över sina inkomster.

Beskattningsintyg över den senast fastställda beskattningen ska lämnas av alla familjer. Då uppgifter om semesterpenningens storlek saknas på löneintyget beaktas en semesterpenning motsvarande 6 procent av lönen.

Om man inte lämnar in intyg eller om intygen är ofullständigt ifyllda debiteras högsta fritidshemsavgift.

Familjestorlek	Nedre inkomstgräns euro/mån	Avgiftsprocent (räknas på överstigande del)	Inkomst som ger maxavgift
2 personer	1 248,-	11,5	3 334,96
3 personer	1 456,-	9,4	4 009,20
4 personer	1 664,-	7,9	4 701,98
5 personer	1 872,-	7,9	4 909,98
6 personer	2 080,-	7,9	5 117,98

Familjebegreppet = Den eller de vårdnadshavare som lever samman med barnet. I familjen inräknas även den som vårdnadshavaren stadigvarande i äktenskap eller under äktenskapsliknande former har gemensamt hushåll med och som inte är barnets vårdnadshavare i det fall barnet sammanlever med endast en vårdnadshavare. Dessutom räknas de barn för vilka dessa är underhållsskyldiga om de bor i samma hushåll.

Avgift för fritidshem

Maxavgift: 170 euro per barn och månad.

Avgiften är för det yngsta barnet i familjen.

Syskonrabatt: 25 euro per barn för heltidsplats inom barnomsorgen
20 euro per barn för deltidsp plats inom barnomsorgen
15 euro per barn för halvtidsp plats inom barnomsorgen
10 euro per barn för fritidshemsplats.

För familjer med inkomster under avgiftstaxans nedre inkomstgräns fastställs avgiften till 0 euro.

Fritidshemsavgiften baserar sig på bestämmelserna i landskapslagen (2020:32) om barnomsorg och grundskola samt på kommunfullmäktiges beslut.

Avgift under skollov

Under skolloven erbjuds fritidshemsverksamhet under de tider som daghemmet är öppet och har verksamhet. Om daghemmet inte har barn i barnomsorg under ett lov ordnas inte fritidshemsverksamhet.

Behov av fritidshemsverksamhet under skollov ska meddelas till enheten.

Vårdnadshavare ska skriftligen meddela behov av fritidshemsplats under sommaren senast 30 april till bildningsförvaltningen.

Har du bokat fritidshem men väljer att inte nyttja platsen faktureras enligt fastställd taxa.

Avgifter för tillstånd för försäljning av nikotinpreparat samt inspektion

Dnr: 222/2023

Antagna av kommunfullmäktige genom § xx/xx.11.2023 att gälla från och med 1.1.2024.

Försäljning av nikotinpreparat på andra ställen än apotek förutsätter ett detaljhandelstillstånd för nikotinpreparat. Tillståndet ansöks vid den kommun som försäljningsplatsen ligger i.

Detaljhandelstillstånd för nikotinpreparat avsedda för att dra ner på och sluta röka kan beviljas affärer, servicestationer, kiosker och näringsställen. Att sälja nikotinpreparat i automater är förbjudet.

Av ansökan ska framgå:

1. sökandens namn eller sammanslutningens firma och kontaktuppgifter, företags- och organisationsnummer samt adresserna till de försäljningsställen där nikotinpreparat säljs
2. hur nikotinpreparaten förvaras samt arrangemangen för övervakning av försäljningen
3. den försäljningsansvariges namn och kontaktuppgifter
4. antalet säljställen och hur de är placerade på försäljningsstället.

Lumparlands kommun underrättar Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea när tillstånd har beviljats..

Avgifter

1 § Tillstånd för försäljning av nikotinpreparat
102 euro.

2 § Inspektion
66,30 euro per påbörjad timme.

AVTAL OM HEMUNDERVISNING SOM KÖPTJÄNST

- 1 § Detta avtal har uppgjorts mellan Mariehamns stad (nedan "Staden") och undertecknad samarbetskommun (nedan "Kommunen").
- 2 § Avtalet avser Kommunens köp av tillsynstjänster enligt LL om barnomsorg och grundskola (2020:32, del III Grundskolan, kap 6, 29 §) för hemundervisningsbarn i stadens regi. Tillsynen sker i Mariehamn. Tillsynen kan på Kommunens begäran ske i berörd kommun. Detta förfarande faktureras skilt utöver den normala terminsavgiften.
- 3 § Staden är huvudman för tjänsten samt upprätthåller och ansvarar för förvaltning och ekonomi. Vid tillsyn och för köptjänsten i övrigt tillämpas vid var tid gällande förvaltningsstadga för Mariehamns stad.
- 4 § Barnets hemkommun, enligt lag (FFS 1994/201) om hemkommun, tar emot vårdnadshavarnas anmälan till hemundervisning.
- 5 § Kommunen ansvarar för att vårdnadshavarna tillsänds en bekräftelse om att Kommunen mottagit anmälan om hemundervisning samt meddelar Stadens tillsynsenhet detta per e-post under adress: hemundervisning@mariehamn.ax
- 6 § Elevhälsotjänster erbjuds via hemkommunen.
- 7 § Staden förbinder sig att efter varje avslutad termin delge Kommunen en skriftlig generell lägesrapport över Kommunens samtliga hemundervisade barn.
- 8 § Om hemundervisningen avbryts faller det inom Kommunens ansvar att ordna med skolplatser för de barn vars hemundervisning har avbrutits.
- 9 § Kostnaderna är beroende på antalet hemundervisningsbarn som berörs. Faktureringen sker terminsvis på basis av antalet anmälda barn i september respektive februari månad. Stadens avgift för tillsyn regleras terminsvis under läsåret. I januari regleras avgiften för föregående års hösttermin och i juni regleras avgiften för vårterminen. Kostnaderna justeras årligen enligt konsumentprisindex för Åland. Kommunen faktureras en hel terminsavgift för hemundervisat barn som påbörjat en termin men som under pågående termin flyttar från Åland eller flyttar till en annan åländsk kommun. För den händelse att kommunen åsidosätter sina förpliktelser att betala enligt detta och inte vidtar rättelse inom trettio dagar från det att påpekande lämnats äger staden rätt att häva avtalet med omedelbar verkan.
- 10 § Terminsavgiften för ett hemundervisningsbarn innehåller:
- personalkostnader för tillsynslärarna
  - hyreskostnader för hemundervisningsenhetens lokal i Mariehamn
  - arbets- och kontorsmaterial
  - administrationskostnader 10% (av administratörslönen)
  - stadsledningens stödtjänster, 3% faktureringspåslag
  - kostnader för Wilma och lärplattform

Följande faktureras skilt:

- särskild examen
- arbete som härrör avbrytande av hemundervisning
- kilometerersättningar, transportkostnader, dagtraktamenten, övernattningar i de fall där tillsynen inte kan ske i Mariehamn
- hyra för övriga utrymmen (i de fall där tillsynen inte kan ske i Mariehamn står hemkommunen för hyran av extra lokal)

11 § Detta avtal gäller från och med den 1.1.2024

12 § Detta avtal kan från vardera avtalsparten skriftligen sägas upp, likväl så att det kan uppsägas att upphöra endast vid utgången av ett läsår. Uppsägningstiden är ett (1) år.

13 § Avgörande av meningsskiljaktigheter:

Twister föranledda av detta avtal löses i första hand genom förhandling mellan kommunerna. Om kommunerna inte når samförstånd, ska ärendet avgöras som ett förvaltningstvistemål hos Ålands förvaltningsdomstol.

Mariehamn ____ . ____ .2023

_____
Henrik Boström
Bildningsnämndens ordförande, Mariehamn

_____
Mikael Rosbäck
Bildningschef Mariehamn

_____
Mathias Eriksson
Utbildningschef SAUD

_____
Cecilia Johansson
Utbildningschef NAUD

_____
Kerstin Lindholm
Utbildningschef Föglö, Sottunga och Kökar

_____
Julia Grünwald
Utbildningschef Brändö

_____
Camilla Olin
Utbildningschef Kumlinge

_____
Peter Holm
Utbildningschef Saltvik

UTKAST

Bilaga A – Ks § 144

Avtal om Medborgarinstitutets utbildningsverksamhet inom den fria bildningen

Mariehamns stad och övriga kommuner på Åland har idag ingått avtal om utbildningsverksamhet inom den fria bildningen som bedrivs inom Medborgarinstitutet. Avtalet gäller från och med den 1.1.2024 till och med den 31.12.2027. Därefter med 5 års intervall i paritet med stadens avtal med landskapsregeringen.

- 1 § Detta avtal har uppgjorts mellan Mariehamns stad (nedan kallad staden) och undertecknad samarbetskommun (nedan kallad kommunen).
- 2 § Avtalet avser kommunens köp av utbildningstjänster i stadens bildningsnämnds regi inom Medborgarinstitutets verksamhetsområde.
- 3 § Medborgarinstitutets utbildningskurser ska erbjudas vuxna personer, i huvudsak boende på Åland, möjligheter till allmänbildande utbildning och en meningsfull sysselsättning på fritiden i nära anslutning till hemorten.

Åldersgränsen för att delta i utbildningskurser är 16 år, undantaget kurser som specifikt erbjuds för en vuxen tillsammans med ett barn.
- 4 § Staden är huvudman för tjänsten där Medborgarinstitutet upprätthåller och ansvarar för förvaltning och ekonomi.
- 5 § Kommunens invånare har rätt att anmäla sitt intresse till vilken kurs som helst.
- 6 § Staden fakturerar den fria bildningens verksamhetskostnader av övriga kommuner till den del som inte täcks av Ålands landskapsregering enligt avtal gällande landskapsfinansiering av Medborgarinstitutet i Mariehamn.

Kostnaderna för den fria bildningen fördelas mellan samtliga kommuner per kommuninvånare över femton år enligt föregående års slutgiltiga statistik från ÅSUB.
- 7 § Staden fakturerar kommunandelen årligen i två rater, inom maj respektive oktober.
- 8 § Staden arbetar för en mer jämbördig fördelning av kurser över hela Åland genom gemensam regionvis kursplanering i samråd med kommunernas tjänstemän (kultur, bibliotek, fritid eller annan utsedd person)
- 9 § Detta avtal gäller från och med den 1.1.2024 till och med den 31.12.2027. Därefter med 5 års intervall i paritet med stadens avtal med landskapsregeringen.
- 10 § Detta avtal kan från vardera avtalsparten skriftligen sägas upp, likväl så att det kan uppsägas att upphöra endast vid utgången av ett läsår. Uppsägningstiden är ett (1) år. Om landskapsregeringen säger upp avtalet om Medborgarinstitutet med staden i förtid upphör avtalen mellan kommunerna och staden vid samma tidpunkt.
- 11 § Tvister föranledda av detta avtal löses i första hand genom förhandling mellan kommunerna. Om kommunerna inte når samförstånd, ska ärendet avgöras som ett förvaltningsvistemål hos Ålands förvaltningsdomstol.

MÖTESANTECKNINGAR

Datum
21.03.2023

Vår referens
Bildningssektorn

Beteckning/Dnr
MHSTAD/454/2023

Er referens

Ålands kommuner
Kommunförbundet

Möte om Medborgarinstitutet, Minnesanteckningar

Mötet hölls på Medborgarinstitutet 21.03.2023.

Mikael hälsade alla välkomna och Johanna berättade om Medis verksamhet.

Medis skall producera 7500 timmar/läsår enligt avtalet med Landskapet och enligt det nya avtalet med Landskapet så kommer pengarna att gå direkt till Mariehamns stad i stället för via kommunerna.

(Mikael Rosbäck = MR och Johanna Kyander = JK)

Åsikter och tankar som framkom på mötet:

- Det borde finnas en tydligare gränsdragning vilka kurser som skall anses som allmännyttiga och vilka som skall anses som mera självförverkligande/fritidsverksamhet. Kanske en del av Medis kurser i stället borde gå under föreningsverksamhet och inte vara kurser på Medis. Gränsdragningen mellan olika former av kurser ansågs även komplicerad. Eventuellt skulle man kunna ha högre avgift på de kurser som mera anses som fritidsverksamhet. Diskussion uppkom också kring de föreningar (i nuläget körer och en orkester) som stöds av Medis och mötesdeltagarna ansåg att de här föreningarna borde vara fristående från Medis.
- I avtalet med Landskapet anges att den fria bildningen gäller för personer från 18 år men flera av kommunerna vill gärna hålla kurser även för barn och ungdomar. Framför allt är skärgårdskommunerna positiva till barn- och ungdomskurser. Ett tillsynsansvar tillkommer när man håller barn- och ungdomskurser och vad det innebär bör utredas.

JK informerade att Medis kommer att hålla ett möte med Landskapets kulturansvariga för att se vilka möjligheter det finns att ansöka om anslag för barn- och ungdomskurser på Medis.
- Det är svårt som kommun att få reda på kurskostnaderna. Man vill man veta vad man betalar för och ha en tydlig bild av vad som är grunden för finansieringen. Det skulle behövas ett system där fördelningen av kostnaderna kommer närmare det faktiska nyttjandet. Det är viktigt för kommunerna att få reda på antal kurstimmar i stället för antal kurser som kommuninvånare deltagit i.

När året är slut borde man göra en slutjustering och betala tillbaka till kommunerna om Medis har ett överskott. Det borde införas en ekonomisk justeringsmekanism i avtalet mellan Medis och samarbetskommunerna.

- De flesta kommuner går mot tuffare tider och kommer att få det ekonomiskt svårare. Då är det de lagstadgade som går i första hand och eftersom inte Medis hör dit så kommer säkert överväganden om att gå ur Medis. Under budgetarbetet borde det finnas någon form av kommunikation med samarbetskommunerna.
- Medis håller nu på att införa ett nytt kursbokningssystem (E-kurs) där det kommer att bli enklare att få fram statistik över de olika kurserna och antal kurstimmar mm. Då blir det lättare att hålla kommunerna informerade tex om hur många kurstimmar som hållits i respektive kommun. Under 2022 hölls 12 060 kurstimmar och målet är att närma sig det avtalade antalet timmar. Från 2024 bör Medis ha fått en mera balanserad verksamhet och via det nya kurssystemet kunna leverera exaktare statistik.
- Hyrorna på de olika lokalerna som Mediskurserna hålls i diskuterades. Kan man tex koppla lokalkostnader till respektive kurs och justera kursavgifterna bl a utifrån detta men också ta kursledarens lön, reseersättning mm i beaktande för att få en mer rättvis kostnad?
- Kontaktpersonerna i kommunerna, speciellt i skärgårdskommunerna, är viktiga och arbetsuppgifter och arvoderingen bör ses över. MR ansåg att det borde vara Medis rektor som bestämmer över arbetsordningen för kontaktpersonerna. JK framförde att det är till stor nytta om kommunerna utser kontaktpersoner som är knutna till kommunen och som är välinformerade vad gäller kommunernas verksamhet, exempelvis bibliotekarier.
- En mötesdeltagare menade att Medis eventuellt konkurrerar med till tex gym, och andra som håller i kurser för motion, kultur mm. Den allmänna uppfattningen var snarare att Medis är ett komplement.
- Kostnadsrättvisa borde vara nyckelordet för det nya avtalet. Det borde göras tydliga ekonomiska underlag som gör det lätt att följa konsekvenserna. Det viktiga är att fördelningen mellan staden och kommunerna blir bra.
- JK och MR framhöll att Medis kommer att vara kostnadseffektiva och "slimma" sitt utbud och bl a ta bort en hel del individuella kurser. Medis kommer också att försöka utöka antalet deltagare på kurser där det finns möjlighet att göra det samt att producera ett timantal som ligger närmare det avtalade.
- MR frågade om uppsägningstiden på avtalet och uppsägningstiden på ett år ansågs bra. Kunde eventuellt vara längre. Borde skrivas in i avtalet att om Landskapet säger upp avtalet så bör Medis säga upp det direkt med samarbetskommunerna.

- MR frågade också om vi kan skjuta på att justera summan i avtalet till 2024 men det blev överenskommet att vi följer det nuvarande avtalet och justerar summan i år.
- JK sade att det är viktigt att alla samarbetskommuner blir synliga när Medis gör reklam för sig och sina kurser. Det är också viktigt att Mariehamns stad/Medis för en dialog med samarbetskommunerna.

Nästa steg blir nu att Mariehamns stad tar fram ett nytt avtal och skickar ut på remiss till kommunerna. Tidsplanen är att det skall finnas ett nytt avtal från 1.1.2024.

Bosatta på Åland i åldern 15 år och uppåt som utgångspunkt för beräkning av Medis kostnader för kommunerna

Kommun	Antal inv 15 år- (ÅSUB)	Andel av Ålands befolkning		KOSTNAD PER KOMMUN enligt budgetförslag 2024	JÄMFÖRELSE Fakturering 2023
Brändö	450	1,48 %		7 315,82	8 996,72
Eckerö	939	3,09 %		15 289,01	17 569,78
Finström	2 588	8,52 %		42 138,39	47 700,07
Föglö	504	1,66 %		8 206,24	9 270,86
Geta	507	1,67 %		8 255,09	9 196,10
Hammarland	1 628	5,36 %		26 507,46	29 731,55
Jomala	5 610	18,48 %		91 343,27	98 914,10
Kumlinge	306	1,01 %		4 992,55	5 906,44
Kökar	223	0,73 %		3 630,94	4 585,59
Lemland	2 131	7,02 %		34 697,42	37 756,33
Lumparland	360	1,19 %		5 861,60	6 878,38
Saltvik	1 793	5,91 %		29 194,03	33 021,21
Sottunga	111	0,37 %		1 807,33	2 018,66
Sund	1 001	3,30 %		16 298,50	19 090,00
Vårdö	451	1,49 %		7 343,28	8 124,46
Mariehamn	11 757	38,73 %		191 447,04	
				494 327,95	

AVTAL

gällande landskapsfinansieringen av Medborgarinstitutet i Mariehamn

Mariehamns stad och Ålands landskapsregering (nedan LR) har idag ingått avtal om landskapsfinansieringen av Medborgarinstitutet i Mariehamn (nedan Medis). Parterna har enats om följande, förutsatt att Ålands lagting beviljar tillräckliga medel:

1. Detta avtal gäller för perioden 1.1. 2023 -31.12.2027. Därefter förnyas avtalet vart femte år, förutsatt att parterna når samförstånd om detta.
2. Medis planerar och förmedlar ett brett utbud av allmänbildande kurser för invånarna på Åland. Deltagande i kurserna är inte bundet till kursdeltagarens hemkommun.
3. LR utbetalar ett årligt verksamhetsstöd till Medis. Stödet betalas i en rat utan särskild ansökan till Mariehamns stad inom januari månad. Den första utbetalningen enligt detta avtal sker i januari 2023.
4. Landskapsstödet för år 2023 är 202 500 euro. För resterande år avrundas utbetalningen till två decimaler.
Beräkningsgrunden för innevarande avtalsperiod är följande: a)
Godkänt antal undervisningstimmar/år: 7 500
b) Uppskattad kostnad/undervisningstimme: 67,50 euro. Beloppet indexjusteras årligen enligt prisindex för den kommunala basservicen (Åsub). Första indexering görs för 2024 års uppskattade timkostnaden.
c) Landskapsstödet utgör 40 % av totalbeloppet a) * b) i enlighet med tidigare landskapsandel för samma ändamål.

Landskapsstödet är ett årligt maximibelopp för avtalsperioden och beräknas alltså enligt följande: det maximala antalet undervisningstimmar 7500 h * timkostnaden 67,50 euro* årlig indexering * ersättningsprocent 40.

I det fall antalet faktiskt hållna undervisningstimmar understiger 7 500 timmar/år med mera än 50 timmar justeras landskapsstödet så, att skillnaden mellan 7 500 timmar och det faktiskt hållna antalet timmar dras av från landskapsstödet därpå följande år, eller återbetalas om avtalet inte förnyas.

5. Redovisning av Medis verksamhet samt årliga undervisningstimmar tillställs LR årligen då Mariehamns stad har fastställt sitt bokslut.

6. Förutom ett årligt stöd till kursverksamheten kan särskilda utvecklingsprojekt inom Medis beviljas landskapsstöd. Detta sker efter särskild prövning av LR. Ansökan inlämnas i samband med att landskapsregeringens budgetberedning inför följande budgetår inleds (maj-juni).
7. Medis och kommunerna har ett särskilt avtal gällande tillgången till kursutbudet och ersättningen för detta. Sistnämnda beräknas utifrån invånarantalet i respektive kommun.
8. Tvist med anledning av avtalet avgörs i första hand som förvaltningstvistemål vid Ålands förvaltningsdomstol och i andra hand vid Ålands tingsrätt, såvida parterna inte kan enas genom förhandlingar sinsemellan.
9. Detta avtal finns i två likalydande exemplar, ett för vardera parten. Avtalet kan sägas upp av någondera parten med tolv månaders uppsägningstid, räknat från utgången av uppsägningsmånaden. Avtalet kan justeras under pågående avtalsperiod, under förutsättning att bägge parter godkänner ett sådant förfarande.

Mariehamn 25.1.2023

Annika Hambrudd
Minister

Jan-Ole Lönnblad
Kulturchef

Henrik Boström
Ordförande, bildningsnämnden

Mikael Rosbäck
Bildningschef

Vägplan med miljöberättelse

**VÄGPLAN FÖR BYGGANDE AV SEPARAT GÅNG- OCH CYKELVÄG
PARALLELLT MED LANDSVÄG NR 3
LEMLANDSVÄGEN/LÅNGNÄSVÄGEN, PÅ STRÄCKAN
LUMPARSUND - SVINÖ, SEKTION 0 TILL SEKTION 2661, I
LEMLAND OCH LUMPARLANDS KOMMUNER**

Dnr: ÅLR 2017/4286

Datum: 28.9.2023

PB 1060, AX-22111 Mariehamn

registrator@regeringen.ax

+358 18 25 000

www.regeringen.ax

1 Allmän orientering om projektet

Byggnad av gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, på sträckan Lumparsund – Svinö, sektion 0 till sektion 2661, i Lemland och Lumparlands kommuner.

Avsikten med denna nybyggnation är att förbättra säkerheten för både gång- och cykeltrafik samt fordonstrafik, genom att bygga en separat gång- och cykelväg längs landsväg nr 3, Lemlandsvägen/Långnäsvägen, så att den allmänna trafiken separeras från gång- och cykeltrafiken.

Samtliga busshållplatser byggs om och tillgänglighetsanpassas.

Anläggande av gång- och cykelväg invid landsväg nr 3 är ett pågående projekt med att binda ihop gång- och cykelvägarna längs hela vägsträckningen mellan Mariehamn stad och Långnäs hamn i Lumparlands kommun.

Vägplanens längd är 2661 meter.

1.1 Planeringsförutsättningar

Svenska vägverkets publikation VGU 2020:029 har använts som planeringsdirektiv.

1.2 Kultur-och fornminnesmiljö

En arkeologisk inventering utfördes den 12 september 2017 av kulturbyrån. Inom eller i den absoluta närheten av vägkorridoren finns två fredade fartygsvrak, M1 Le 405.3 och M1 Lu 406.4. M1 Le 405.3 kommer inte att påverkas av nybyggnationen. För att undvika att störa M1 Lu 406.4 byggs gång- och cykelvägen med T-element

1.3 Naturmiljö

Naturmiljön i området består till största del av skogsmark samt korta sträckor av havsstrandängar och åkermark.

En vegetations- och biotopinventering utfördes 2017. Inom berört område för vägutrymme kommer ett avsnitt av naturtyperna strand, starkt hotad (EN) sura hållmarkstorrängar, akut hotad (CR) Torrängar och akut hotad (CR) Friska ängar samt naturtypen Trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ (9070) att beröras av nybyggnationen.

2 Trafiksäkerheten

Målet med byggandet av separat gång- och cykelväg är att höja trafiksäkerheten för de boende i närområdet och för samtliga trafikslag på landsväg nr 3. Genom denna åtgärd förväntas trafiksäkerheten öka väsentligt.

3 Vägteknisk beskrivning

Landsvägen förses med en separat gång- och cykelväg för att höja säkerheten främst för den lätta trafiken på sträckan, men också för motorfordonstrafiken. Avståndet mellan gång- och cykelvägens kant och nuvarande landsvägskant varierar generellt mellan 3,0 och 4,0 meter. Gång- och cykelvägen byggs 3,0 meter bred varav 2,75 meter beläggs med ABT 11.

Mellan sektionerna 885 och 1040 kommer gång- och cykeltrafiken att samsas med trafik till tomter på ett bredare avsnitt där nuvarande väg breddas och får en belagd yta om 5,0 meter.

Bron och rastplatsen förses med ett blåmålat fält för gång- och cykelutrymme.

Förslaget till vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3 har planerats för att bibehålla befintliga hastighetsbegränsningar, förutom i korsningsområdet vid avtaget till landsväg nr 370 Svinövägen. Detta korsningsområde byggs om och den nybyggda gång- och cykelvägen på den södra sidan ansluts till den befintliga gång- och cykelvägen på den norra sidan av vägen. För att få en säker passage för den lätta trafiken över landsväg nr 3 Långnäs vägen samt landsväg nr 370 Svinövägen så anläggs två övergångsställen försedda med mittrefuger. Hastighetsbegränsningen inom korsningsområdet sänks till 50 km/h och vägen smalnas av med refuger i anslutning till övergångsstället, på båda sidor.

För att minimera markintrång och inte rubba vraket M1 Lu 406.4 anläggs T-element med räcke, mellan sektionerna 512 och 528. Gång- och cykelvägen har även placerats dikt an den befintliga vägen med ett förhöjt vägräcke mellan.

På grund utav höga slänter i en ytterkurva uppförs stängsel från sektion 635 till 708 samt 780 till 852. Stängsel uppförs även från sektion 1550 till 1595.

3.1 Massor

Fyllnadsmassor för nybyggnaden av gång- och cykelvägen tas från skärningar i väglinjen och från sidotag. Projektet har ett massaunderskott.

3.2 Geoteknik

I detta skede har markundersökningar gjorts för att kontrollera markåtgång och massabalanser. Det finns svåra grundläggningsförhållanden på ett avsnitt av sträckan mellan sektion ca 1415 och 1460, där undergrunden är svag.

3.3 Trummor

Befintliga vägtrummor byts ut eller förlängs vid behov.

4 Miljöpåverkan under byggnadstid

Den ombyggda vägsträckan orsakar ingen kännbar belastning på miljön. Trafiken beräknas inte öka p.g.a. nybyggnaden, utan eventuell ökning i trafikmängden beror på andra faktorer. Under byggnadsskedet kommer miljöpåverkan främst att bestå av ökade utsläpp av avgaser från entreprenadmaskiner och transportfordon. Övrig trafik kommer tidvis att löpa ryckigt p.g.a. vägbyggnadsarbetet. Påverkan på naturmiljön bedöms bli marginell då gång- och cykelvägen anpassas till omgivningen.

5 Rekreation

Vägsträckans nybyggnad kommer att öka rekreativsmöjligheterna för de närboende i och med att en separat gång- och cykelväg byggs längs sträckan. Även ur turistisk synpunkt kommer gång- och cykelvägen att ha en positiv inverkan. Den mark som tas i anspråk av nybyggnationen är förhållandevis liten och kommer att ha liten påverkan på friluftslivet.

6 Landskapsbild

Landskapsbilden påverkas i viss mån då vägområdet breddas för att inrymma den separata gång- och cykelvägen längs landsväg nr 3. Annars följer gång- och cykelvägen befintlig vägsträckning, vilket minskar påverkan på landskapsbilden.

7 Kollektivtrafik

För kollektivtrafiken bibehålls befintliga busshållplatser. Samtliga åtta busshållplatser byggs om och tillgänglighetsanpassas.

8 Gång- och cykelvägens underhåll

Lemlands och Lumparlands kommuner handhar det framtida underhållet av den separata gång- och cykelvägen. Ålands landskapsregering utför klippning och slyröjning av vägsänorna. Landskapet slår innerslänt mot landsvägen årligen (ett slag) och ytterslänt mot gång- och cykelvägen vart tredje år. Kommunerna slår innerslänt (ett slag) och ytterslänt (två slag) mot gång- och cykelvägen. Vägunderhållet övertas av kommunen direkt efter att slutsyn blivit verkställd och landskapsregeringen övertagit entreprenaden.

Reinvesteringar i gång- och cykelvägen bekostas av väghållaren.

9 Kostnads kalkyl

Nybyggnaden av gång- och cykelvägen beräknas kosta 900 000 euro.

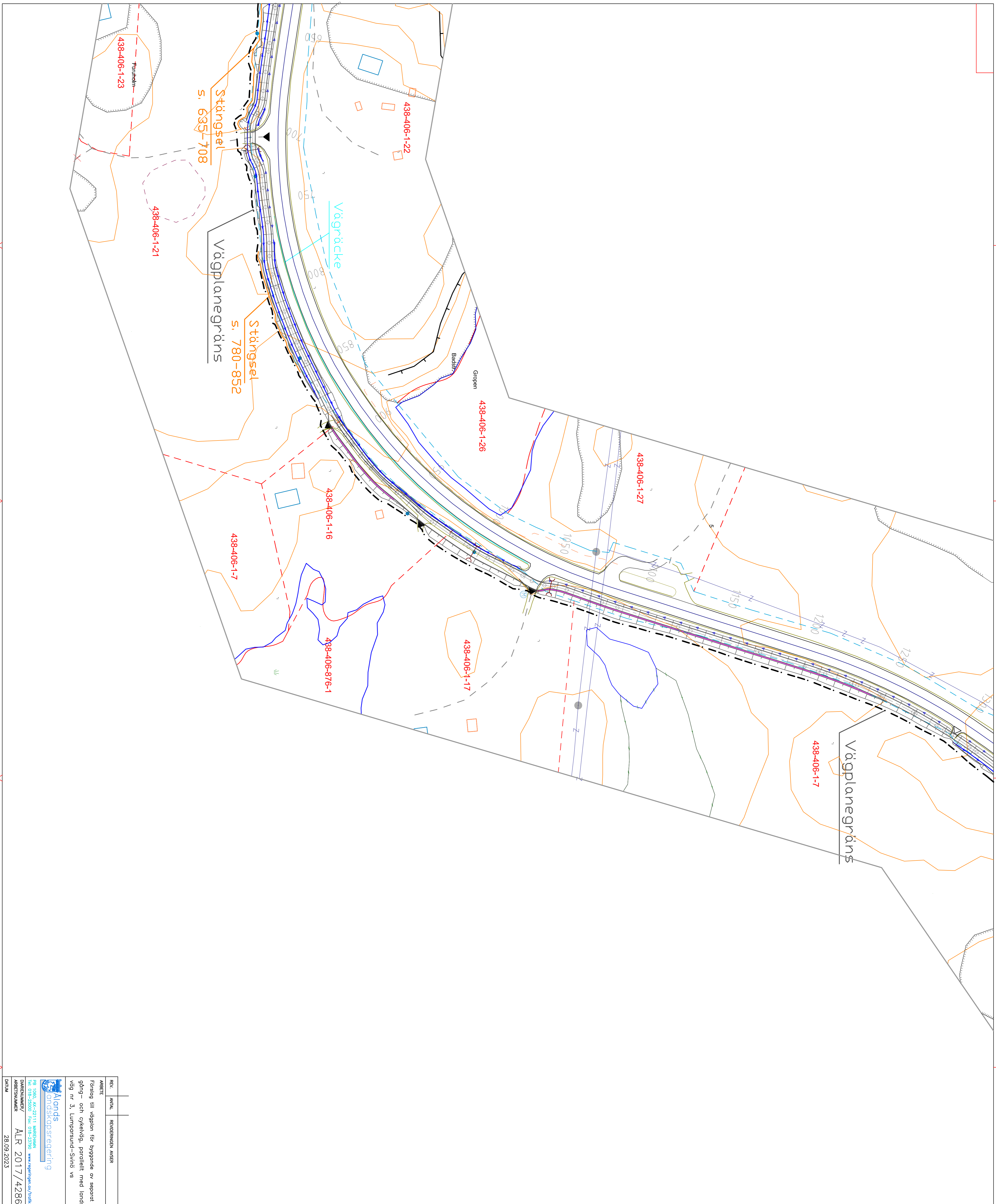
Mariehamn den 28 september 2023

Åsa Mattsson
Vägingenjör

TECKENFÖRKLARING

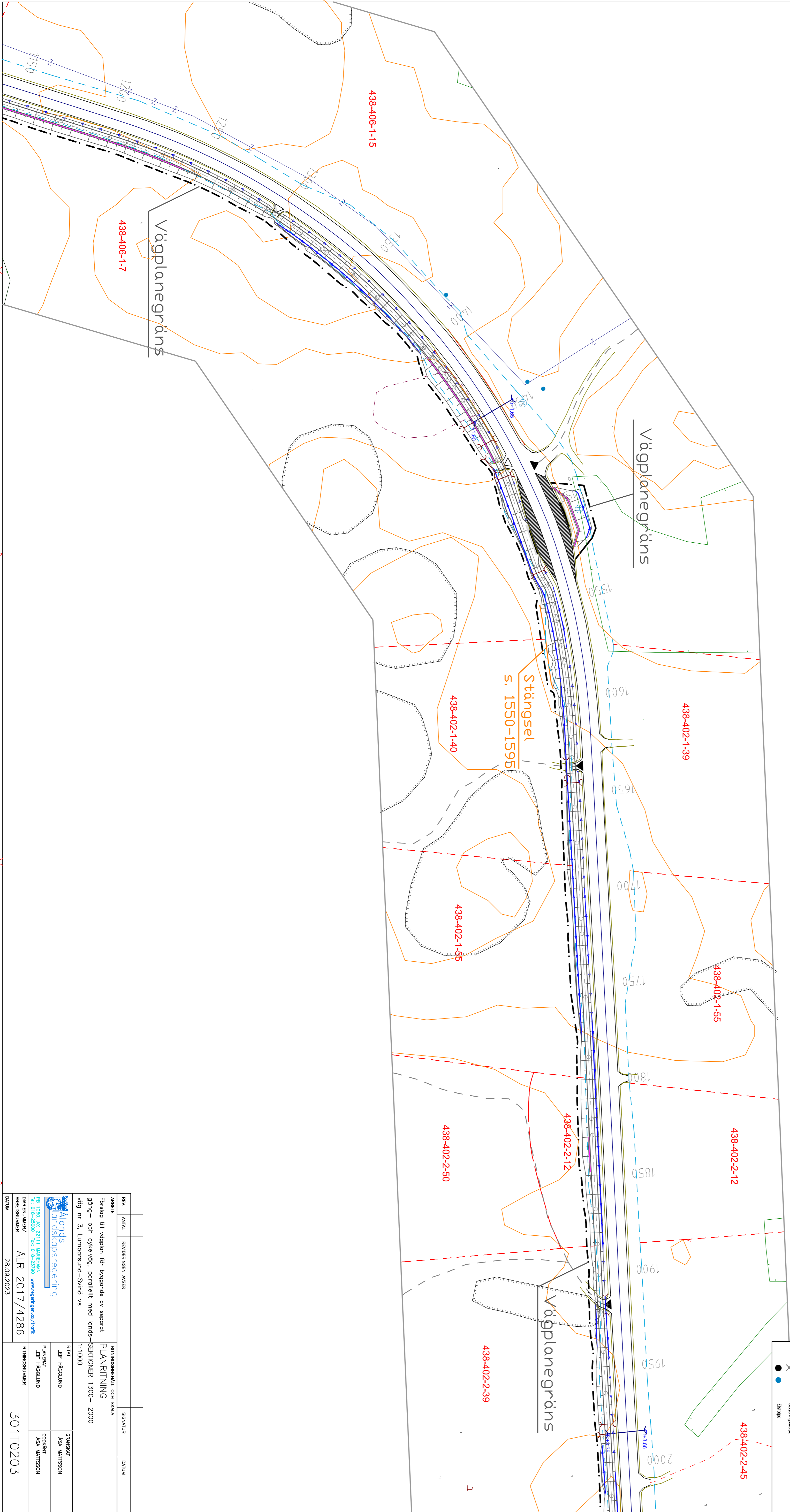
	Vägrörelse
	Centrallinje projekterad väg
	Projekterad äggränslinje med den
	Avslutning för busstation eller möbilsäkerhets
	Landskapsavslutning
	Gr- linjor
	Reläner
	Sparvall
	Gr- linje
	Protektör av körstrål
	Gr- linje
	Rörelsegränser med tvärsnitt dimension
	Rörelsegränser med tvärsnitt
	Rörelsegränser med tvärsnitt
	Stödnär "E"-element och Gr- räkne
	Vägräcke
	Gr- räkne
	Bef. vägräcke
	Strängel
	Värdensgränser
	Beslutning Längd
	Berg utmärkning
	Bef. vägrörelsegränser
	Färdspårskennet
	Formlinje
	Befästningslinje
	Endast

REV.	AVTAL	REVISORISKA MÄRKEN	SKAPARE	DATUM
ARBETE				
Förslag till vägnät för byggnad av separat				
PLANRITNING				
gång- och cykelväg, parallellt med lands-				
SEKTIONER 790-1300				
väg nr 3, Lumpörsund-Svinö vs				
1:1000				
RITAT				
LEIF HÖGLUND				
GRANSKAT				
ASA WATTSSON				
PÅMÄNK				
LEIF HÖGLUND				
GRANSKAT				
ASA WATTSSON				
PROJEKTNUMMER/				
ARBETSNUMMER				
ALR 2017/4286				
RITINGSNUMMER				
30110202				
DATUM				
28.09.2023				

Alunds
Landskapsregering

SE 1500, AL-23111, MÖRSTADEN
Tel: 019-25007 Fax: 019-23790 www.alunds.se

TECKENFÖRKLARING

	Vägplanegräns
	Centralt projektat väg
	Projektat register med äga
	Anslutning för konstabel eller behovskontroll
	Lantmätning
	GC - tröskel
	Behåll
	Spårstall
	GC - till
	Ställning av kantar
	Tränsa
	Beredning med brym och dimension
	Beredning med brym gällande
	Stålar i stjärn med GC - råde
	Vågskå
	GC - råde
	Bel. avgräns
	Styrspäl
	Väntstäng
	Eldning Lånje
	Begr. kontinje
	Bel. avgränsnings
	Färdspårskontroll
	Formare
	771-403-4-40
	Beröringslinje
	Entrep.

REV.	ANTAL	REVISORISKA ANMÄR	SIGNATUR	DATUM
ARBETE				
Förslag till vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, partiellt med lunds- väg nr 3, Lumporsund-Svinö vs				
RINNINGSOMRÅDE OCH SKALA				
PLANRITNING				
SEKTIONER 1300-2000				
1:1000				
RITAV	LEIF HÅGGLUND	GRANSKAVT	ASA MATSSON	
PLANERAT	LEIF HÅGGLUND	GRANSKAVT	ASA MATSSON	
DIREKTOR/ARBETSNUMMER	ALR 2017/4286	RINNINGSOMRÅDE	30110203	
DATUM	28.09.2023			

438-406-1-15
438-406-1-7
Vägplanegräns

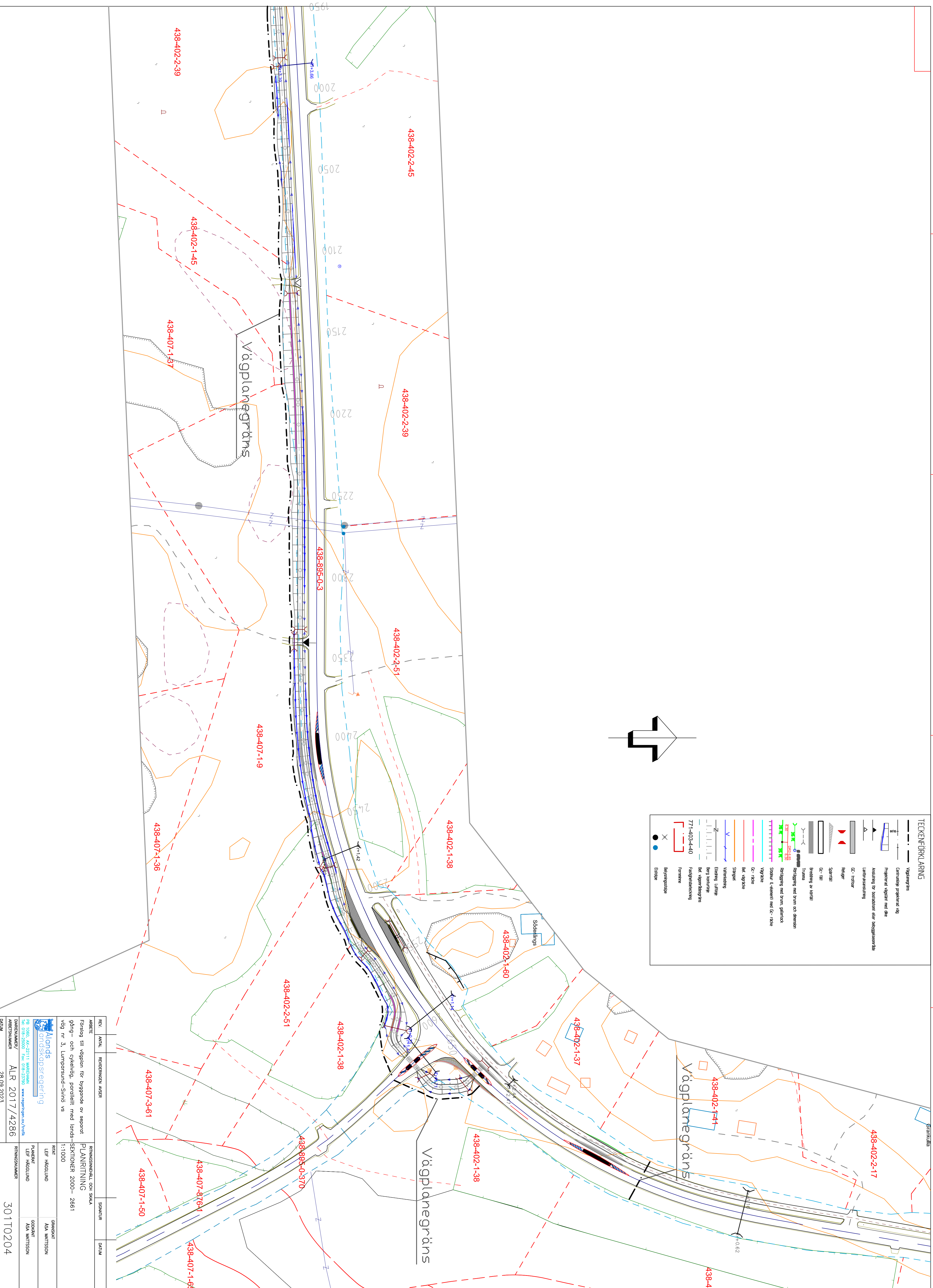
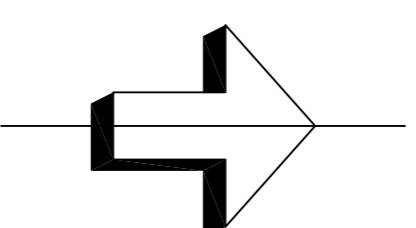
Vägplanegräns

Stängsel
s. 1550-1595

Vägplanegräns

TECKENFÖRKLARING

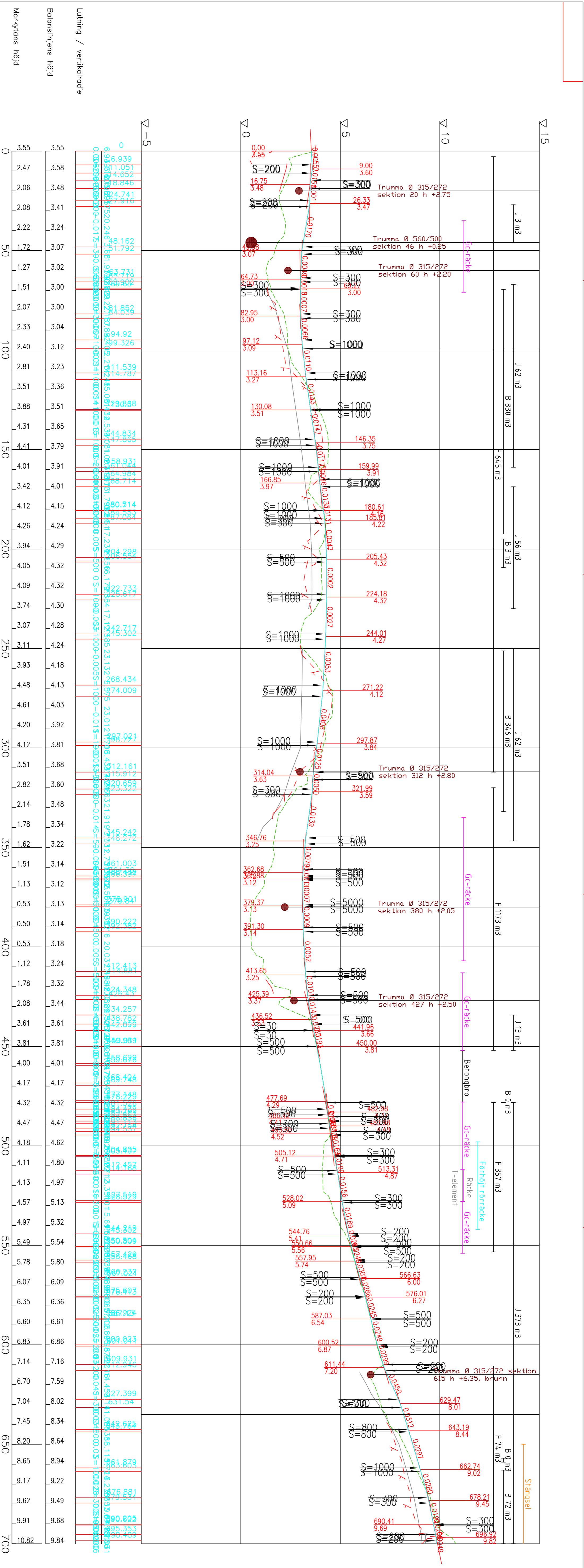
	Vägbyggnad
	Genomgående projekterad väg
	Projekterad väg med delar
	Avledning för bussstation eller mötesplatsområde
	Länsvägsavledning
	GÖ - linjor
	Riksväg
	Svaneri
	GÖ - linj
	Gröddling av betong
	Gräns
	Rottbyggnad med tvärsnitt och dimension
	Rottbyggnad med tvärsnitt och dimension
	Stödur (E-tvären) med GÖ - ränna
	Vägskilje
	GÖ - ränna
	Bet. vägskilje
	Stängsel
	Väntplats
	Busshög
	Begravningsplats
	Fastighetsbeteckning
	Formlinje
	Bilspårspår
	Gräns

REV	AVTAL	REVISORERNA	ASER	DATA
ARBETE				
RITNINGENS SYFTENÄMND OCH SKALA PLANRITNING Förslag till vägplan för byggnad av separat gång- och cykelväg, parallellt med landsväg nr 3, Lumpörsund-Svinö vs				
1:1000				
GRANSKAT	LEIF HÖGLUND	GRANSKAT	ASA WATTSSON	
PAVÄRAT	LEIF HÖGLUND	GRANSKAT	ASA WATTSSON	
PROJEKTERAD	LEIF HÖGLUND	GRANSKAT	ASA WATTSSON	
ARBETSNUMMER	ALR 2017/4286	RITNINGENS NUMMER		
DATA	28.09.2023			

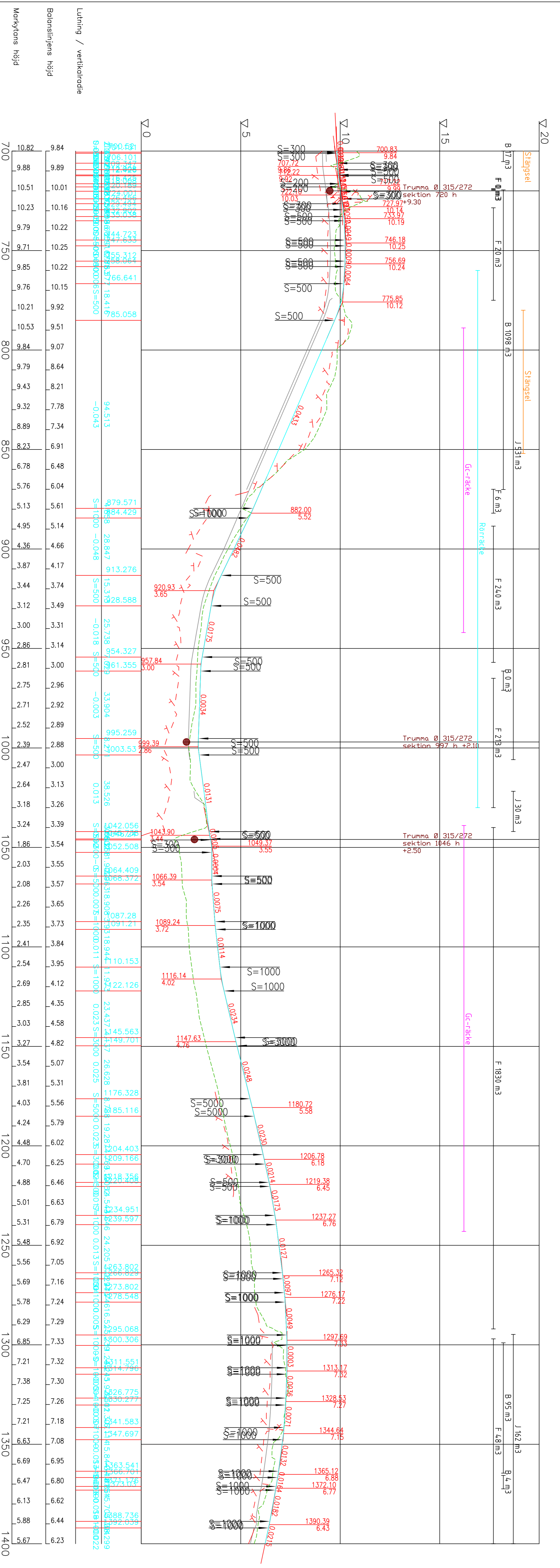
Alneds
 Områdesstyrelse
 Box 1000, SE-23111 Mörbylånga
 Tel: 0432-20007 Fax: 0432-23700 www.alneds.se

30110204

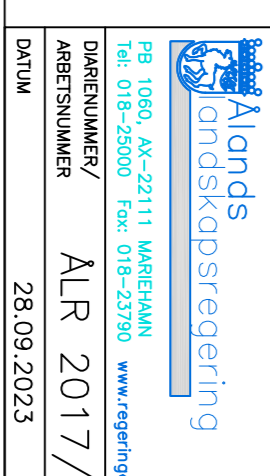

REV.	AVTAL	REVISORINOMMER	SKALOR	DATUM
	ARBETE			
	Färdig till vägplan för byggande av separat gång- och cykelväg, parallellt med lands- väg nr 3, Lumpursund-Svins vs 1:1000		RÄNNSINNEHÅLL OCH SKALA LÄNDBROFIL SEKTIONER 0-700	
	 Alands landskapsregering Box 1000, Åre-22111, Åre, Åre Tel: 018-26007 Fax: 018-23782 www.aland.se/sv/tyndk		RIKAT LEIF HÅGGLUND	GRANSKAT ÅSA MATSSON
	PLANERAT LEIF HÅGGLUND ÅRETSNUMMER ÅRETSNUMMER		GRANSKAT ÅSA MATSSON	
	DATUM 28.09.2023		RÄNNISNUMMER 30110301	

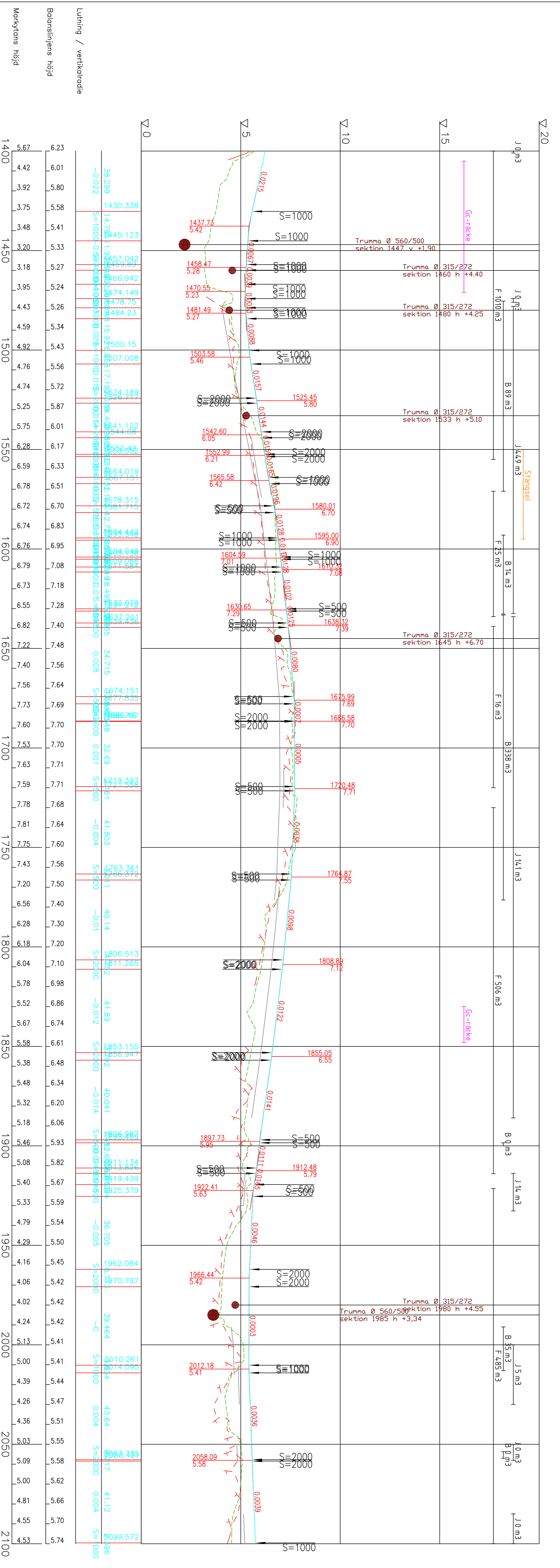

REV.	AVTAL	REVISORISKA MÄRK	SKALOR	DATUM
ARBETE				
Förslag till vägplan för byggande av separat LANDPROFIL				
gång- och cykelväg, parallellt med lands-SEKTIONER 700-1400				
väg nr 3, Lumpursund-Svins vs				
1:1000				
RITAT LEIF HÅGGLUND				
GRANSKAT ÅSA MATSSON				
PLANKAT LEIF HÅGGLUND				
GRANSKAT ÅSA MATSSON				
DIREKTIV/ÄRRETNINGSNUMMER/ ALR 2017/4286				
RITINGSNUMMER 30110302				
DATUM 28.09.2023				

Ålands riksregering
 Box 1060, ÅA-22111, Mariehamn
 Tel: 018-26000 Fax: 018-23780 www.alandregion.se/arkiv

Översikt över projektets tekniska data och kontaktinformation.

REV.	AVTAL	REVISORISKA MÄRKEN	SKALOR	DATUM

ARBETE
 Färdig till vägplan för byggnad av separat LANDPROFIL
 gång- och cykelväg, parallellt med lands-SEKTIONER 1400-2100
 väg nr 3, Lumpforsund-Svins vs

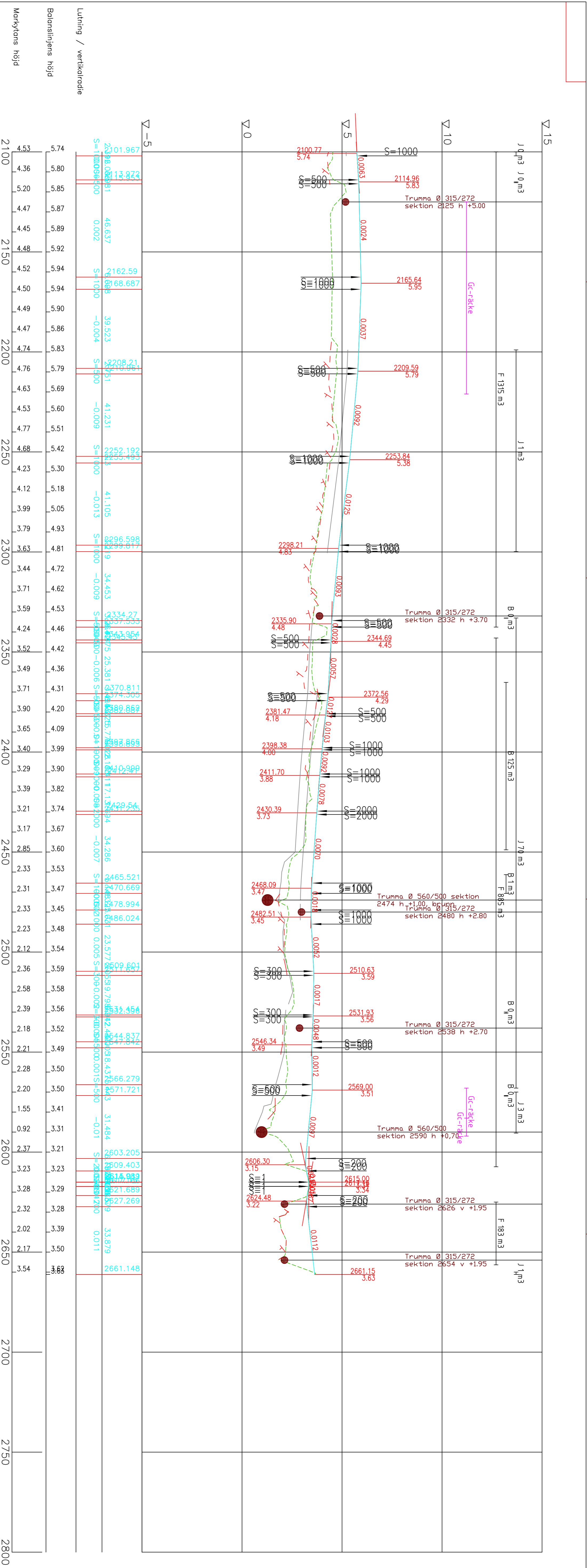
Ändrad
 Sjöströmsregionen

PLANKART
 LEIF HÄGGELUND
 ÖSKOART
 ÅSA MATSSON

DIREKTOR/
 ALR 2017/4286

ARBETSNUMMER
 30110303

DATUM
 28.09.2023

Lutning / vertikoradie

Station	Markytans höjd	Balansinjens höjd
2100	4.53	5.74
2110	4.36	5.80
2120	5.20	5.85
2130	4.47	5.87
2140	4.45	5.89
2150	4.48	5.92
2160	4.52	5.94
2170	4.50	5.94
2180	4.49	5.90
2190	4.47	5.86
2200	4.74	5.83
2210	4.76	5.79
2220	4.63	5.69
2230	4.53	5.60
2240	4.77	5.51
2250	4.68	5.42
2260	4.23	5.30
2270	4.12	5.18
2280	3.99	5.05
2290	3.79	4.93
2300	3.63	4.81
2310	3.44	4.72
2320	3.71	4.62
2330	3.59	4.53
2340	4.24	4.46
2350	3.52	4.42
2360	3.49	4.36
2370	3.71	4.31
2380	3.90	4.20
2390	3.65	4.09
2400	3.40	3.99
2410	3.29	3.90
2420	3.39	3.82
2430	3.21	3.74
2440	3.17	3.67
2450	2.85	3.60
2460	2.33	3.53
2470	2.31	3.47
2480	2.33	3.45
2490	2.23	3.48
2500	2.12	3.54
2510	2.36	3.59
2520	2.58	3.58
2530	2.39	3.56
2540	2.18	3.52
2550	2.21	3.49
2560	2.28	3.50
2570	2.20	3.50
2580	1.55	3.41
2590	0.92	3.31
2600	2.37	3.21
2610	3.23	3.23
2620	3.28	3.29
2630	2.32	3.28
2640	2.02	3.39
2650	2.17	3.50
2660	3.54	3.63
2670		
2680		
2690		
2700		
2710		
2720		
2730		
2740		
2750		
2760		
2770		
2780		
2790		
2800		

REV.	ÄNDRA	REVISERINGSÄRS	SKAPAD	DATUM

ARBETE
 Färdig till vägplan för byggnad av separat LANDPROFIL
 gång- och cykelväg, parallellt med lands-SEKTIONER 2100-2661
 väg nr 3, Lumpörsund-Svins vs

RIKAT
 LEIF HÄGGQVIST

GRANSKAT
 ÅSA MATTESSON

PLÅNKAT
 LEIF HÄGGQVIST

GRANSKAT
 ÅSA MATTESSON

DIREKTÖR/ÄR
 ALR 2017/4286

RITNINGNUMMER
 30110304

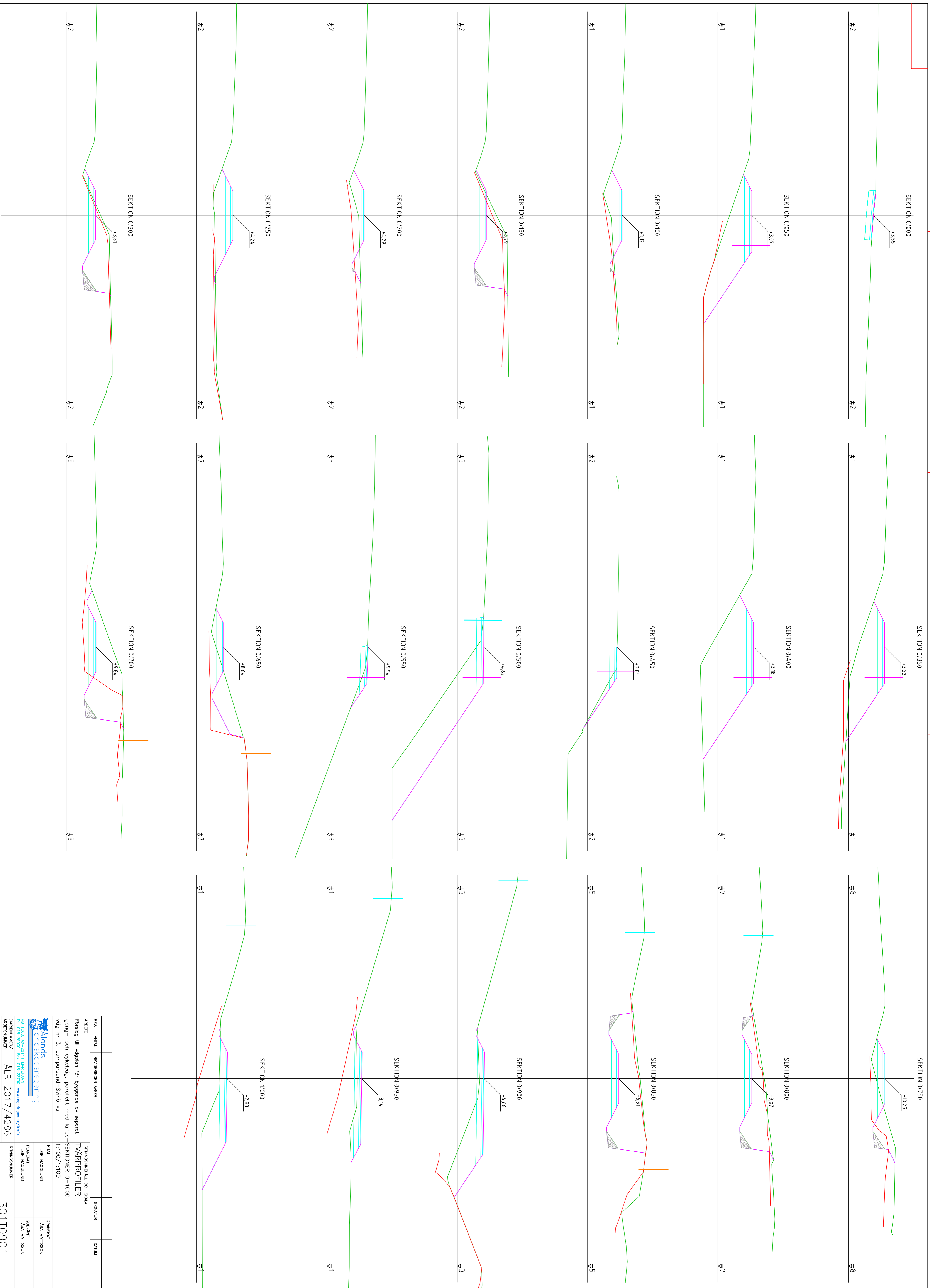
DATUM
 28.09.2023

Alands
 Inskaffningsregering

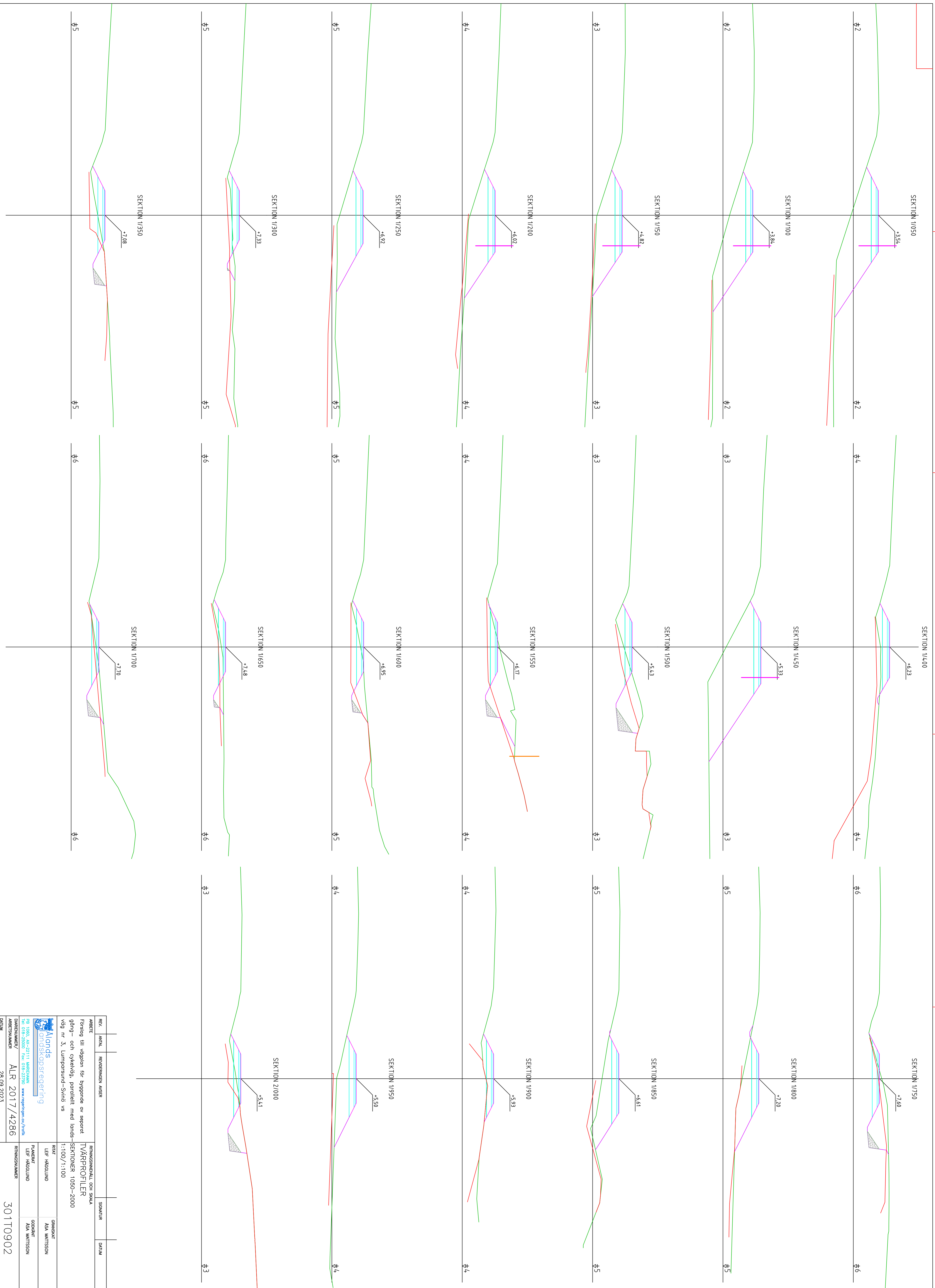
SE 1080 ÅK-22111 ÅKERSTAD
 Tel: 018-2600 Fax: 018-2370 www.agering.aland

RINNSINNEMÅLL OCH SKÅLA
 1:1000

30110304

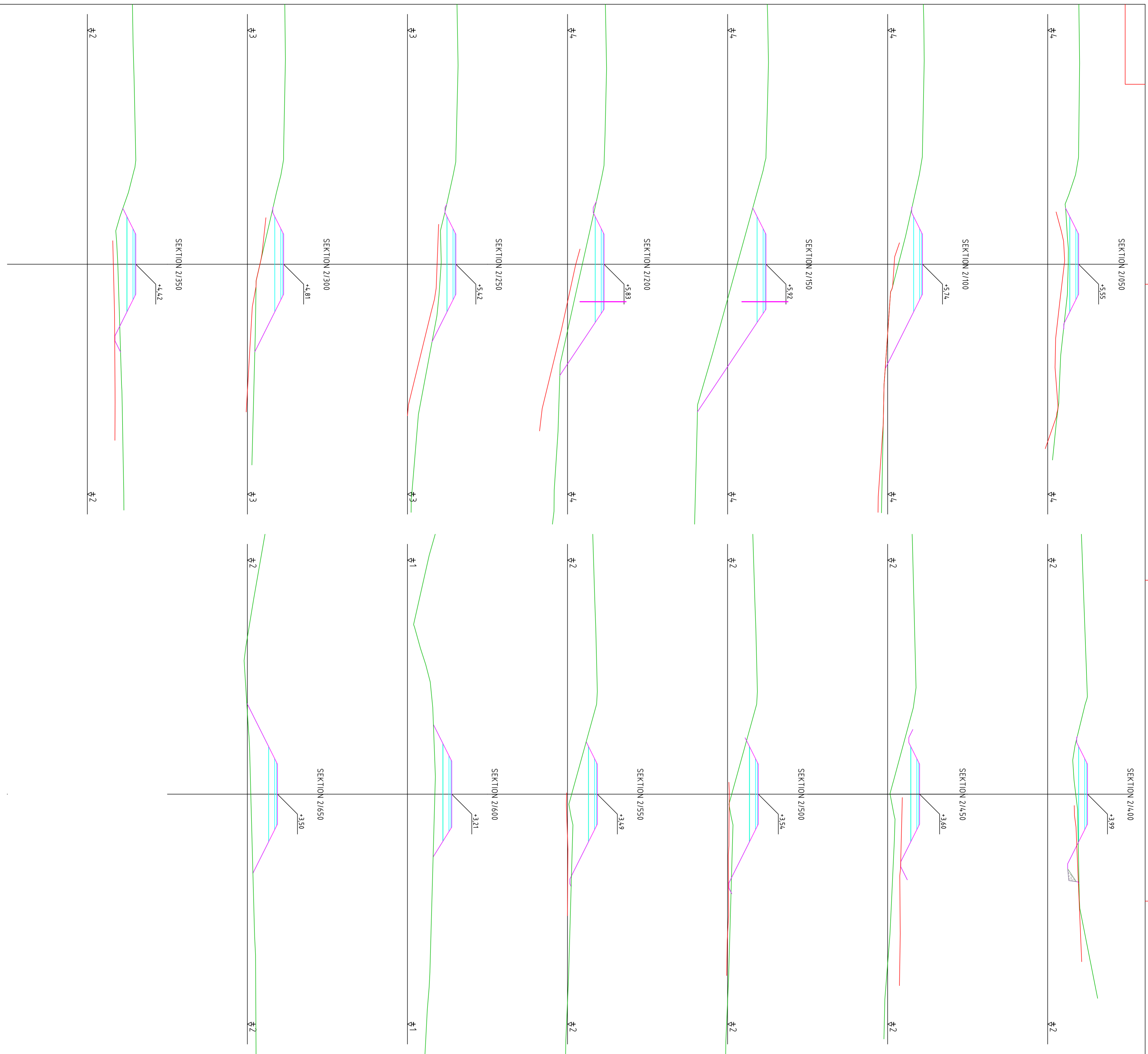

REV.	ANVÄN.	REVISORISKA MERK	SKALNING	DATUM
ARBETE			RMÖNSNINGSKALL OCH SKALA	
Färdig till utvärdering för byggnad av separat				
TÄRRPROFILER				
gång- och cykelväg, parallellt med lands-				
väg nr 3, Lumpörsund-Svinö vs				
SEKTIONER 0-1000				
1:100/1:100				
			GRANSKAT	
			ASA WÄRTSSON	
			DRÖSKAT	
LEIF HÖGLUND			ASA WÄRTSSON	
DÖRNUMMER/	ALR 2017/4286	RITNINGNUMMER		
DATUM	28.09.2023			

REV.	ANVÄ.	REVISORISKA MÄSKER	SKISSER	DATUM
ARBETE Färdig till utvärdering för byggnad av separat TVÄRPROFILER gång- och cykelväg, parallellt med lands- väg nr 3, Lumpörsund-Svinö vs				
PROJEKTERING RITNINGSSKALA OCH SKALA SEKTIONER 1050-2000 1:100/1:100				
PLANERAT LEIF HÖGLUND			GRANSKAT ASA WATTSSON	
PROJEKTERAD LEIF HÖGLUND			GRANSKAD ASA WATTSSON	
ARBETSNUMMER ALR 2017/4286			RITNINGNUMMER 301T0902	
DATUM 28.09.2023				

Sida 1050 av 2111 i ritningen
 Alonäs
 ömsköpservering
 www.alonas.se

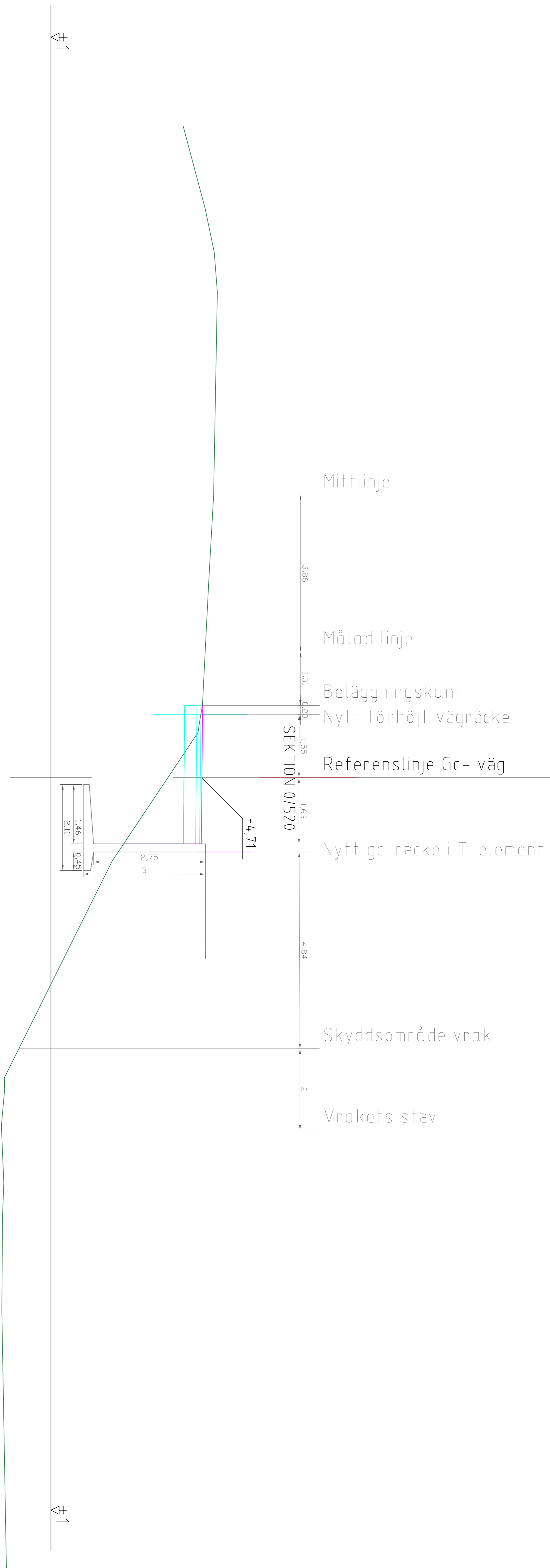

REV	ANVÄ	REVISORINEN ANSÄR	SKAPARE	DATUM
ARBETE				
RÄNNINGSKÄLL OCH SJUKA				
TÄRRÖFLER				
Färdig till utdöpn för byggnad av separat				
gång- och cykelväg, parallellt med lands-				
SEKTIONER 0-1000				
väg nr 3, Lumpörsund-Svinö vs				
1:100/1:100				
RITAT				
LEIF HÖGLUND				
GRANSKAT				
ASA WATTSSON				
PÅMÄKT				
LEIF HÖGLUND				
GRANSKAT				
ASA WATTSSON				
RITINGSNUMMER				
301T0903				
PÅMÄKNUMMER/				
ARBETSNUMMER				
ALR 2017/4286				
DATUM				
28.09.2023				

Alonds
Örnösköpsregion

SE 1506, AL-23111, HÖRSTADEN
Tel: 019-25007 Fax: 019-23790 www.ornoskopsregion.se

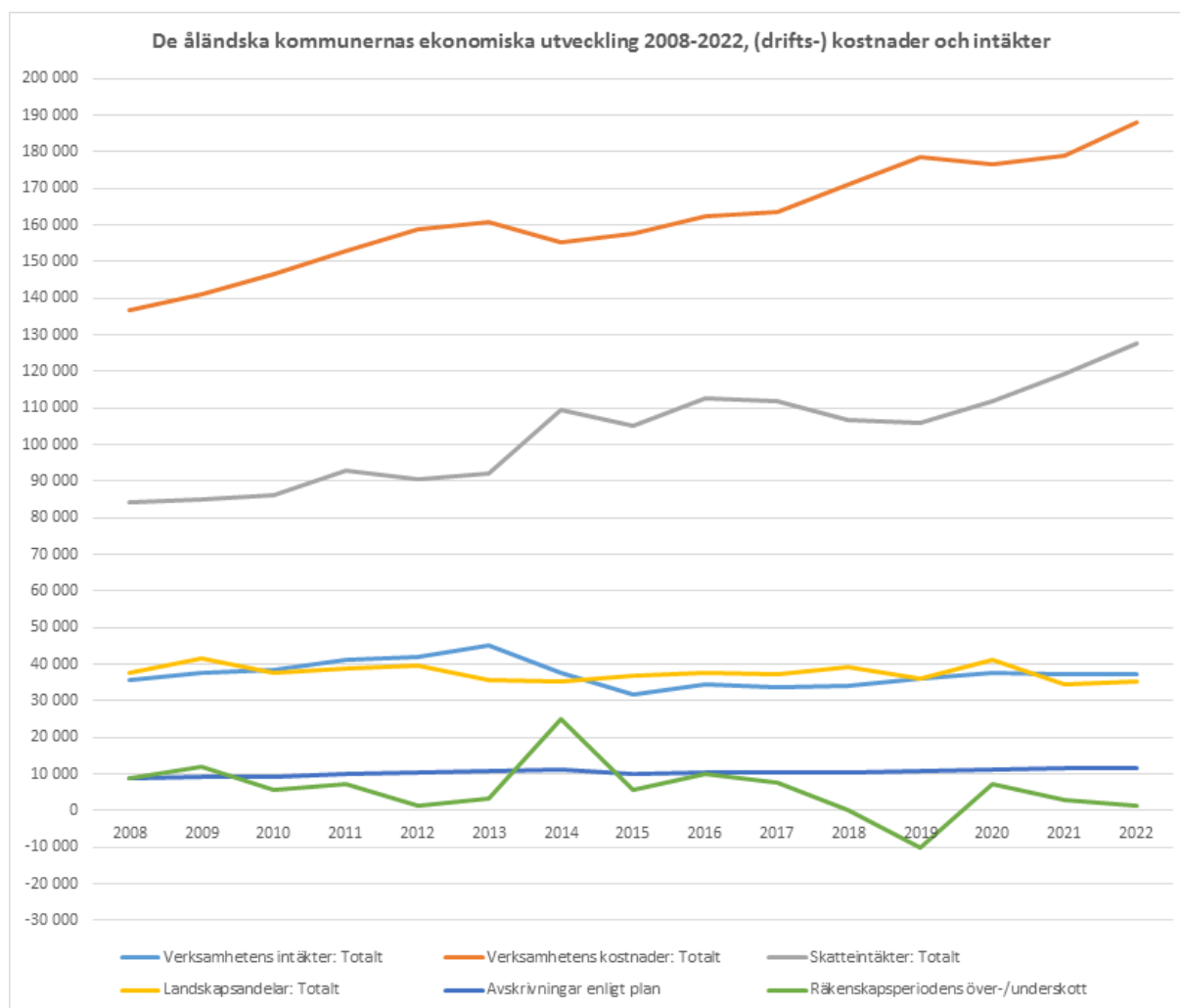
Ålands landskapsregering

HÄLFTEN AV ÅLANDS KOMMUNER BEFINNER SIG PER DEFINITION I EKONOMISK KRIS ÅR 2023

Måndag 23 oktober samlades representanter för åtta ekonomiskt utsatta kommuner för ett krismöte i lagtingets auditorium. Bakgrunden består i det faktum att hälften av Ålands kommuner nu är i kris.

Beaktat de åländska kommunernas bokslut för år 2022 befinner sig nu fem kommuner i ekonomisk kris och tre till är på snabb väg dit, enligt kriterierna i den tidigare föreslagna kriskommunlagen. Lagen om kriskommuner förverkligades aldrig, men det i sig förtar inte förekomsten av kris i kommunerna.

År 2008 trädde det förra landskapsandelssystemet i kraft. Investeringsanslagen slopades helt och driftsanslagen ökade i stället markant, med den uttalade målsättningen att kommunerna skulle garanteras tillräckligt driftsstöd och resultat, för att kunna spara ihop till kommande investeringar.

Enligt ovanstående graf har sedan dess kommunernas kostnader ökat kraftigt medan landskapsandelarna stått helt stilla i snart 15 års tid, varvid kommunernas resultat och förutsättningar rasat.

Åren 2008–2022 ökade kommunernas kostnader med över 51 miljoner euro (37 %), delvis som följd av utökade och fördyrande lagkrav på den välfärdsservice som kommunerna har att tillhandahålla. Då även befolkningen vuxit är dock kostnadsutvecklingen per invånare lägre än inflationen (24 resp 33 %).

Skatteintäkterna har ökat (43 ME, 52 %) genom höjda skattenivåer och en växande befolknings ökade beskattningsbara inkomster, men det täcker inte kostnadsökningarna då landskapsandelarna alltså stått stilla under hela perioden – med variationer från år till år men inom intervallet 35–40 ME.

Kommunernas kostnader har därmed ökat mer än de sammanlagda landskapsandelarnas totala storlek och det finns nu ett finansieringsgap om cirka 10 ME, som enligt finansieringsprincipen borde ha kompenseras kommunerna genom ett landskapsandelssystem som enligt lag ska följa kostnadsutvecklingen inom de uppgifter man ålagt kommunerna att sköta; den kommunala basservicen.

Nedan en förenklad sammanställning över landskapsregeringens och kommunernas kostnads- och intäktsutveckling jämte förändringar i landskapsandelarnas andel av desamma under perioden.

Kommunerna	2008	2015	2022	förändr €	förändr %
Verksamhetens kostnader (brutto)	-136 719	-157 457	-187 916	51 197	37 %
Landskapsandelar	37 637	36 878	35 435	-2 202	-6 %
Skatteintäkter	84 217	105 220	127 660	43 443	52 %
Landskapet (LR, ej underlyd myndigheter)	2008	2015	2022	förändr €	förändr %
Verksamhetens kostnader (brutto)	-168 698	-178 550	-222 136	53 438	32 %
Skatter och intäkter av skattenatur	238 669	238 417	298 258	59 589	25 %
Landskapsandelarnas andelar av...	2008	2015	2022	förändr %-enh	förändr %
av kommunernas kostnader	28 %	23 %	19 %	-9 %	-32 %
av landskapets kostnader	22 %	21 %	16 %	-6 %	-28 %
av landskapets intäkter av skattenatur	16 %	15 %	12 %	-4 %	-25 %

Under perioden ökade landskapets intäkter i form av "klumpsumman" (skatter och intäkter av skattenatur) med 60 ME (25 %), helt utan att kommunernas välfärdsservice fått del av den ökningen.

Allt detta alltså medan både landskapsregeringens och kommunernas årliga kostnader var för sig ökat med mer än 50 ME, och landskapets andelar stått still med variationer inom intervallet 35–40 ME/år.

Landskapets andelar av kommunernas kostnader har minskat med 32 % och deras andel av LR:s kostnader har minskat med 28 %. Andelarnas andel av erhållen "klumpsumma" har minskat med 25 %.

KRISKRITERIERNÄ, PÅ ÅLAND OCH I FINLAND

I det tidigare förslaget till landskapslag om kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi på Åland, den så kallade kriskommunlagen (se [lagförslaget](#)), föreslogs tre olika nyckeltal utgöra kriskriterierna:

1. Ackumulerat underskott i balansräkningen (ensamt)
2. Årsbidrag i förhållande till avskrivningar mindre än 100 % på tre års genomsnitt (och)
3. Soliditetsgrad under 50 % (tillsammans med kriterium 2)

I riket återfinns i princip motsvarande kriterier i [kommunallagen \(8.2.2019/175\) 118 §](#) "Utvärderingsförfarandet i fråga om kommuner som har en speciellt svår ekonomisk ställning". De tre ovannämnda åländska kriterierna är inte exakta men likartade. Lagen omfattar även följande kriterier:

- Kommunens inkomstskattesats är minst 2,0 procentenheter högre än den vägda genomsnittliga inkomstskattesatsen för alla kommuner
- Skuldbördan per invånare är 50 % större än det viktade snittet för samtliga kommuner

Dessa två nyckeltal är inte fullt tillämpbara i en åländsk kontext, men ändå relevanta att snegla på.

På Åland har **fyra kommuner** skattesatser mer än två procentenheter högre än det åländska snittet och **fyra kommuner** har skuldbörda mer än 50 % högre än det åländska snittet. Skulle rikets kriskriterier tillämpas på Åland skulle vi ha åtta kommuner i kris, varav fem i akut behov av stöd eller annan åtgärd.

Redan efter bokslut 2021 uppfyllde **en kommun** Ålands kriterium nr 1, **elva kommuner** uppfyllde då kriterium 2 och tre av dem var även nära kriterium 3.

Efter bokslut 2022 och enligt budget 2023 kan konstateras följande, sett till de åländska kriterierna:

- **5 kommuner uppfyller kriskriterium 2 och 3 tillsammans redan med 2022 års bokslut**
- **2–3 kommuner ytterligare är på god väg till faktisk kris enligt budget 2023 och framåt**
- **8 kommuner** går "ok". De flesta av dem är lite större och alla utom en ligger på fasta Åland.
- **6 kommuner** gjorde negativa resultat år 2022, fyra av dem även negativt årsbidrag.
- **2 kommuner** till skulle göra negativa årsbidrag om det inte vore för tillfälligheter år 2022.
- **1 har en alarmerande hög skuldbörda**, en har mer än dubbelt och en fyrdubbelt mer än snittet.
- **4 kommuner har besvärande svag likviditet** och ytterligare fler kommer att hamna i likviditetskris inom kort.
- **5 kommuner** har en soliditetsgrad som uppfyller kriskriterium nr 3 (<50 %) – **en kommun** har direkt alarmerande låg.
- Minst **2 kommuner** kommer enligt budget att uppfylla **alla tre** kriterierna efter år 2023

Även enligt Finlands kriterier utöver de icke tillämpbara är åtta åländska kommuner i kristillstånd.

Enligt uppskattade prognoser för år 2023 och förutsättningar för 2024 och framåt, ses ingen ljusning.

Det faktum att befolkningsmässigt större kommuner nu går bättre än mindre kommuner ska inte tolkas som att det är deras storlek som gör dem mer "effektiva", utan det är en effekt av de perifera områdenas successivt minskande och åldrande befolkning med svagare skattekraft och större servicebehov, samt att kommuner av denna typ missgynnas i det nu gällande landskapsandelssystemet.

Andelssystemet måste och ska ta hänsyn till lokala variationer i faktiska finansieringsförutsättningar.

I stort sett samtliga kriskommuner återfinns i eller i anslutning till skärgården och de kan inte slås ihop med någon icke-krisande grannkommun utan bara med varandra, vilket inte kan antas lösa någon kris.

KRISKOMMUNERNAS ÖNSKEMÅL

Vi undertecknande kommuner önskar med detta uppmärksamma den efter valet tillträdande landskapsregeringen på det faktum att hälften av Ålands kommuner befinner sig i definitionsmässig kris och därför framföra önskemål om att detta beaktas i det kommande regeringsprogrammet.

Orsaken till krisen är att landskapsandelarna under de 15 senaste åren stått still i stället för att följa kostnadsutvecklingen för den kommunala basservicen. För att komma till rätta med problemet krävs långsiktigt hållbara lösningar, såsom ökad laddning i och översyn av landskapsandelssystemet, likväl som beredskap till kortsiktiga akuta lösningar, såsom till exempel likviditetsstöd på särskild ansökan.

Ålands offentliga ekonomi måste i alla avseenden ses som en helhet och ansträngningar göras för att uppnå inbesparingar inom såväl landskapets som kommunernas verksamheter. Den kommunala finansieringsprincipen måste därvid alltid följas, så att landskapets andelar i finansieringen av den kommunala välfärdsservicen följer den faktiska kostnadsutvecklingen för densamma.

För att kunna producera välfärdsservice måste utökade och fördyrande lagkrav liksom även beslut om avdrag i beskattningen kompenseras kommunerna. Undantag och avvikelser från dylikt leder till försämrade förutsättningar och urholkad ekonomi i kommunerna och ofta drabbas de relativt fattigare invånarna i de mest perifera och redan socioekonomiskt svagaste kommunerna proportionerligt värst.

Kommuner på Åland ska inte behöva gå till privata banker för att låna pengar för sina invånares service!

De krisande kommunerna Föglö, Geta, Kumlinge, Kökar, Lemland, Lumparland, Sottunga och Vårdö

Källor (klickbara länkar till Åsubs databaser):

Kommunernas bokslutsuppgifter:

https://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/Statistik/Statistik_OF_1.%20Kommunernas%20och%20kommunalf%c3%b6rbundens%20rapporterade%20ekonomiuppgifter_1.1%20Bokslut/OF002.px/table/tableViewLayout1/

Till landskapsandelarna för år 2022 kan läggas den andel som betalas till KST (3,3 ME), men det ändrar inte slutsatsen.

Systemet för landskapsandelarna förnyades 2018 varvid de olika kategorierna av landskapsandelar inte är helt jämförbara med tidigare år, men den totala summan som betalas ut är den som redovisas i ovan återgivna uppgifter.

Landskapets bokslutsuppgifter:

Åren 2000-2014

https://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/Statistik/Statistik_OF_2.%20Landskapet%20c3%85lands%20ekonomiuppgifter/OF008.px/table/tableViewLayout1/

Åren 2014-2022

https://pxweb.asub.ax/PXWeb/pxweb/sv/Statistik/Statistik_OF_Avslutade/OF007.px/table/tableViewLayout1/

I tidsserien 2000-2014 respektive 2014-2022 framgår med jämförelseåret 2014 (som återfinns i båda serierna) att beloppen för det som redovisas som "verksamhetens kostnader" resp "skatteintäkter/skatter och intäkter av skattenatur" är desamma för båda serierna.

Det som i Åsubs statistik benämns som "skatter och intäkter av skattenatur" avser avräkningsbeloppet och skatteavräkning enligt självstyrelselagen, alltså det som vardagligt kallas för "klumpsumman". Ändringar i vad som bokförs hur gör exakt jämförelse över tid svår.